



**MEDICINSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U MOSTARU**

SAMOANALIZA

**IZVJEŠĆE
2010. - 2015.**

Mostar, 2016.

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

Samoanaliza

Naziv vrednovanoga visokog učilišta: **Medicinski fakultet**

Naziv sveučilišta u čijem se sastavu nalazi vrednovano visoko učilište: **Sveučilište u Mostaru**

Godina osnutka: **1997.**

Adresa: **Kralja Petra Krešimira IV b.b.**

Telefon: **036/335-600**

Faks: **036/335-601**

Mrežna adresa: **<http://www.mef.mo.ba>**

E-pošta: **mefmo@sve-mo.ba**

Zvanje, ime i prezime čelnika visokog učilišta: **prof. dr. sc. Milenko Bevanda**

Naziv banke i broj računa preko kojega visoko učilište posluje: **UniCredit bank d.d.
Mostar 3381002200333181**

U izradi Samoanalize sudjelovali su članovi Dekanskog kolegija, djelatnici, studenti i vanjski suradnici Medicinskog fakulteta.

Tekst Samoanalize prihvatilo je Znanstveno nastavno vijeće na sjednici 02. srpnja 2016. godine. Samoanaliza sadržava 7 poglavlja na 130 stranica.

Sadržaj

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	1
Tablica 1.1. Interno osiguravanje kvalitete	16
Tablica 1.2. SWOT analiza Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru prema ESG standardima .	17
2. Studijski programi.....	25
Tablica 2.1. Struktura upisanih studenata i zanimanje za studijski program u tekućoj i posljednje dvije godine	39
Tablica 2.2. Prolaznost na studijskom programu	40
Tablica 2.2.1. Prikaz jedne generacije kroz akademske godine:	40
Tablica 2.3. Provjera ishoda učenja.....	41
Tablica 2.4. Broj znanstvenih radova u znanstvenim časopisima koje objavljuju doktorandi prilikom izrade doktorske disertacije.	41
Tablica 2.6. Mrežne stranice	42
Tablica 2.7. Programi cjeloživotnog obrazovanja (do 60 ECTS bodova)	42
3. Studenti	43
Tablica 3.1. Struktura studenata za akademsku 2014/2015 godinu.....	52
Tablica 3.2. Studentski standard	52
Tablica 3.3. Zapošljavanje studenata koji su završili studij	52
4. Nastavnici	53
Tablica 4.1. Struktura osoblja	58
Tablica 4.2. Opterećenje nastavnika i vanjskih suradnika.....	59
Tablica 4. 3. Popis stalno zaposlenih nastavnika na Medicinskom fakultetu.....	60
Tablica 4.4. Dinamika zapošljavanja nastavnika u posljednjih 5 godina	67
Tablica 4.5. Nastavni materijali korišteni u prethodnoj akademskoj godini.....	67
5. Znanstvena i stručna djelatnost	68
Tablica 5.1. Mentori	85
Tablica 5.2. Izvori financiranja znanstvenih projekata	86
Tablica 5.3. Izvori financiranja stručnih projekata	87
Tablica 5.4. Popis znanstvenih i razvojnih projekata.....	87
Tablica 5.5. Bibliografija (u posljednjih 5 godina)	88
Tablica 5.6. Znanstvena produktivnost prema ustrojbenim jedinicama visokog učilišta	89

6. Mobilnost i međunarodna suradnja.....	90
Tablica 6.1. Mobilnost nastavnika i suradnika u posljednje tri godine	97
Tablica 6.2. Mobilnost studenata u posljednje tri godine.....	97
Tablica 6.3. Mobilnost nenastavnog osoblja u posljednje tri godine.....	97
7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije	98
Tablica 7.1. Zgrade visokog učilišta	105
Tablica 7.2. Predavaonice.....	105
Tablica 7.3. Laboratoriji/praktikumi koji se koriste u nastavi	106
Tablica 7.4. Nastavne baze (radilišta) za praktičnu nastavu.....	106
Tablica 7.5. Opremljenost računalnih učionica	106
Tablica 7.6. Nastavnički kabineti	107
Tablica 7.7. Prostor koji se koristi samo za znanstveno-istraživački rad.....	107
Tablica 7.8. Prostor koji se koristi samo za stručni rad	107
Tablica 7.9. Kapitalna oprema	108
Tablica 7.10. Opremljenost knjižnice	108
Tablica 7.11. Financijska evaluacija	109
PRILOZI	110
Prilog 1.....	110
Prilog 1.1. Popis katedri s brojem stalno uposlenih nastavnika i suradnika*	110
Prilog 1.2. Popis klinika, odjela, zavoda i centara.....	112
Prilog 1.3. Popis odbora i povjerenstava.....	113
Prilog 2.....	114
Prilog: 2.1. Program doktorskog studija	114
Prilog 2. 2. Primjer Syllabusa Katedre za Histologiju i embriologiju.....	116
Prilog: 2. 3. Program integriranog studija medicine.....	122
Prilog: 2. 4. Popis izbornih predmeta	124
Prilog 3.....	126
Prilog. 3.1. Elementi prema kojima se izabiru pristupnici za doktorski studij u razredbenom postupku i njihova bodovna vrijednost.....	126
Prilog 4.....	127
Prilog 4. 1. Dokumenti i obrasci za evaluaciju i izbor u znanstveno-nastavna zvanja na Medicinskom fakultetu u Mostaru	127

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

a) Ukratko opišite razvoj Vašega visokog učilišta i bitne događaje u posljednjih 10 godina (organizacijske promjene, preseljenja, bitne probleme u radu).

Mostar kao regionalno središte Hercegovine nije do 1997. godine imao Medicinski fakultet (MF). Zbog brojnih migracija i iseljenja stanovništva u vrijeme osnivanja Fakulteta, nedostajalo je oko 500 liječnika. Stoga je bilo realno očekivati da će studenti koji studiraju u Mostaru i ostajati raditi na tim prostorima. Drugi razlog za osnivanje MF u Mostaru je i institucijsko utemeljenje samog Fakulteta koji kroz svoju djelatnost podiže stručnu, zdravstvenu i svekoliku drugu razinu zdravstva u regiji u kojoj djeluje. Osnivači Medicinskog fakulteta u Mostaru su očekivali da će MF u Mostaru, putem organizacije stručnih predavanja, trajne edukacije, te osnivanjem poslijediplomskog studija, potaknuti širenje znanja, motivirati liječnike za daljnje akademsko usavršavanje, što se tijekom ovih godina najvećim dijelom i dogodilo. Iz tih razloga je 1996. god. izrađen Elaborat o opravdanosti osnivanju Medicinskog fakulteta u Mostaru koji je sadržavao preliminarni nastavni plan i program, preliminarni plan kadrova, plan mogućih prostora, financijski proračun i druge neophodne elemente. Medicinski fakultet u Mostaru utemeljen je 22. travnja 1997. godine kao tada 8. članica Sveučilišta u Mostaru.

1. Organizacijske promjene

a) studijski programi

Do akademske 2003./2004. godine, na Medicinskom fakultetu u Mostaru izvodio se samo studijski program medicine. Nakon prve generacije diplomanada na Medicinskom fakultetu 2003/2004. akademske godine ustrojava se i izvodi poslijediplomski magistarski znanstveni studij „Medicinska skrb i javno zdravstvo“. Zbog reformi u visokoškolskom obrazovanju ak. 2007./2008. godine upisuje se posljednja generacija magistranata. (Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini 2007.)

Na temelju važećih propisa otvorena je mogućnost prijave i obrane doktorske disertacije izvan dokorskog studija na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru (nakon završenog magistarskog studija) i trajala je do lipnja 2012. godine.

Sukladno Bolonjskom procesu na Medicinskom fakultetu se organizira i provodi doktorski studij Biomedicina i zdravstvo od akademske 2009/2010. godine.

b) Izmjene u studijskom programu medicina

Uvođenje izbornih predmeta

Od 2004./2005. akademske godine na drugu i četvrtu godinu studija medicine uvodi se MIP (mali izborni predmeti), a na šestu godinu studija VIP (veliki izborni predmet). Izborni predmeti

(2 po godini) od druge do šeste godine studija, kontinuirano se uvode u nastavni plan i program od 2006./2007. ak. godine dok se na prvoj godini studija izborni predmet uvodi ak. 2009./2010. godine.

Reorganizacija duljine trajanja studija medicine i izmjene u Curriculumu

U šestogodišnji studij medicine inkorporiran je liječnički staž. Unutar novog Curriculumu uvodi se stažiranje na petoj i šestoj godini studija, nakon položenih ispita iz područja stažiranja. Staž inkorporiran u nastavu je evaluiran s 30 ECTS bodova kako bi se kroz Bolonjski proces svojim planom i programom približio nastavnom programu europskih fakulteta čime se stječe lakši transfer i nastavak školovanja studenata.

Predmeti Interna medicina I i II, te Kirurgija I i II su spojeni u jedan predmet. Anesteziologija i reanimatologija kao zaseban predmet premješten je na IV. godinu studija.

Prema Odluci Znanstveno-nastavnog vijeća od akademske 2010./2011. godine ukida se završni ispit. Uvođenjem novog Curriculumu Fakulteta dosadašnji završni ispit gubi smisao te se kao takav ukida, no ostavljeno je prostora i vremena da se uvede strukturirani i kvalitetniji završni (diplomski) ispit. Navedene izmjene su sukladne Zakonu o Sveučilištu u Mostaru i Statutom Sveučilišta u Mostaru te Pravilniku o postupku donošenja i evaluacije studijskih programa.

c) Nastavni kadar

Unatrag deset godina nastavnici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru su bili vrhunski stručnjaci hrvatske medicine (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek) kao i dio nastavnika iz Bosne i Hercegovine (BiH) na predkliničkim i kliničkim predmetima. Zbog nedostatka vlastitog kadra naši diplomanti s visokim prosjekom ocjena, poslijediplomske studije su završili na Medicinskim fakultetima u Republici Hrvatskoj (Zagreb, Split, Rijeka) te na Medical College of Wisconsin. Na Medicinskom fakultetu u Mostaru magistarski znanstveni studij završilo je 130 polaznika, od čega više od 30 % polaznika su bivši studenti Medicinskog fakulteta u Mostaru, a 60% su djelatnici Sveučilišne kliničke bolnice Mostar. Organiziranjem doktorskog studija na Fakultetu uvelike se olakšava domaćem nastavnom kadru znanstvena izobrazba. Zbog svega navedenog danas je 50 % pročelnika katedri vlastiti kadar.

d) Studenti

Unatoč ograničenim prostornim kapacitetima upisna kvota studenata prije deset godina bila je 40 polaznika. Danas je upisna kvota 60 polaznika. U početku studenti nisu participirali u plaćanju studija, no danas je omjer studenata koji se školuju uz potporu Ministarstva i onih koji participiraju u plaćanju studija 1:9.

e) novi prostori

Fakultet je počeo s radom u prostorima tada Kliničke bolnice Mostar na različitim lokacijama, s ukupnom površinom od 2000 m². Prostori su adaptirani i prenamijenjeni za rad Fakulteta, predavaonice, laboratoriji, knjižnica, i dekanat s uredom studentske referade i računovodstvenim uredom. Izgradnja zgrade Medicinskog fakulteta, započinje 2002. god. na Bijelom brijegu.

Početak listopada 2007. godine otvorena je nova zgrada Medicinskog fakulteta. Nastavni proces u novoizgrađenoj zgradi započinje s akademskom 2008./2009. godinom.

U novoizgrađenoj zgradi se nalazi veliki amfiteatar sa 250 sjedećih mjesta, 4 predavaonice, 2 računalne učionice, 6 laboratorija za nastavu temeljnih medicinskih znanosti, kabinet za kliničke vještine, te 3 znanstvena laboratorija.

U istoj zgradi postoje uredski prostori za nastavno i administrativno osoblje. Prostor (Vijećnica) za održavanje sjednica Znanstveno-nastavnog vijeća.

U 2013. godini je zbog većeg broja studenata izvršena rekonstrukcija jedne kompjutorske učionice i kabineta za kliničke vještine u predavaonicu sa 60 mjesta, kabinet kliničkih vještina je premješten u suteran zgrade Medicinskog fakulteta..

2. Znanost i stručna djelatnost

a) projekti i publikacije

Kako se u posljednjih 10 godina povećao broj domaćeg nastavnog kadra bilježen je značajan porast broja znanstvenih projekata i objavljenih originalnih znanstvenih članaka. Detaljan opis znanstvene produktivnosti nalazi se u Poglavlju 5. ovoga izvješća.

b) Laboratoriji

U okviru Medicinskog fakulteta organizirani su Morfološki laboratorij, Laboratorij za integrativnu biologiju i imunologiju, Laboratorij za integrativnu fiziologiju i farmakologiju.

c) stručna djelatnost

Osnovan je Centar za stalno medicinsko usavršavanje, pod čijim se pokroviteljstvom organiziraju stručni tečajevi.

U suradnji sa Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar osnovan je Centar za medicinu spavanja i Citogenetski laboratorij, koji je u trenutku pisanja samoanalize započeo s radom na temelju Rješenja Federalnog ministarstva zdravstva.

3. Međunarodna suradnja

a) Europske partnerske institucije

Na međunarodnoj razini Medicinski fakultet surađuje s međunarodnim institucijama biomedicinske orijentacije. Medicinski fakultet u Mostaru ima potpisane ugovore o suradnji s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Heidelbergu, Medicinskim fakultetom Biomedicinskog Sveučilišta Semmelweiss, Budimpešta, Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Ljubljani.

Detaljniji opis Međunarodne suradnje dat u poglavlju 6. ovoga Izvješća.

4. Promicanje kulture kvalitete

Sustav osiguravanja kvalitete Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru temelji se na načelima i modelima planiranja, praćenja, vrednovanja i predlaganja mjera unapređivanja kvalitete. Mjere i načela provođenja i osiguranja kvalitete sukladni su kriterijima „Okvirnog zakona o visokom obrazovanju“, „Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), Statutu Sveučilišta u Mostaru i Statutu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Odbor za osiguranje kvalitete na razini Sveučilišta osigurava praćenje i unaprjeđenje kvalitete što je regulirano nizom pravnih akata (Priručnik o osiguranju kvalitete, Izjava o politici osiguranja kvalitete, Strategija osiguranja kvalitete, Vodič kroz osiguranje kvalitete), a dodatno sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete definiran je i Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete.

Fakultet je vrlo rano ugradio razvoj sustava osiguravanja kvalitete na svim područjima djelovanja te to područje stavio u nadležnost Uprave Fakulteta. Osnovano je Povjerenstvo za osiguranje kvalitete u čijoj su ovlasti planiranje, priprema i provedba procesa unutarnje prosudbe kvalitete.

5. Administracija i djelatnici

Budući da se Fakultet razvijao, povećavao se opseg poslova u nenastvanom području. Pokazala se potreba za većim brojem administrativnog, stručnog i pomoćnog osoblja. Počeli smo 1997. godine sa sedam djelatnika. U posljednjih deset godina zbog povećanja opsega nastavnog procesa, pokazala se potreba za većim brojem djelatnika u studentskoj referadi, financijsko-računovodstvenoj službi, novoosnovanom uredu za doktorski studij, održavanju zgrade, tako je danas ukupan broj administrativnih, stručnih i pomoćnih djelatnika na fakultetu 18.

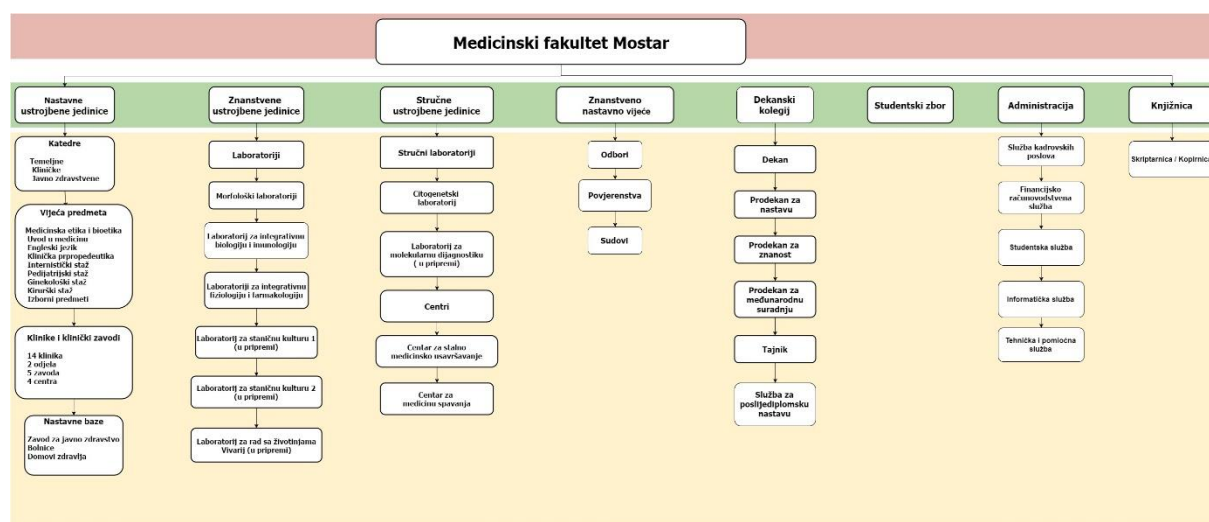
6. Financiranje

Temelj financiranja Medicinskog fakulteta u Mostaru je iz zajedničkog proračuna Sveučilišta u Mostaru, a na temelju ugovora s pet Županija s hrvatskom većinom u Federaciji Bosne i Hercegovine koje financiraju Sveučilište. No, značajan dio sredstava financiranja Fakulteta su školarine za studij medicine, doktorski studij, stručne ekspertize te znanstveni projekti.

7. Bitni problemi u radu

Nedostatan je kadar u znanstveno nastavnim zvanjima, te smo prisiljeni još uvijek se oslanjati na gostujuće nastavnike iz RH. Postojeći kadar je opterećen nastavom i svojom djelatnošću u bolnici, stoga je manje vremena i mogućnosti za znanstvenu djelatnost. Osobit problem je nedostatak znanstvenih novaka. Financiranje je također ograničavajući čimbenik u rastu i razvoju Fakulteta.

b) Prikažite dijagram interne organizacijske strukture Vašega visokog učilišta (vijeće, zavodi, katedre i ostalo). Upišite u dijagram broj stalno zaposlenih po svakoj ustrojbenoj jedinici. U dodatku dijagramu kratko opišite sastav i funkciju pojedinih elemenata strukture. Navedite u kojim su elementima upravljačke strukture uključeni drugi dionici (studenti, poslodavci i ostali) i komentirajte njihovu ulogu i doprinos.



Slika 1. Organizacijska struktura Medicinskog fakulteta u Mostaru

Organizacijska struktura Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru prikazana na slici 1.

Katedre (Statut Sveučilišta, Statut Medicinskog fakulteta članak 7.-12.) su temeljni ustrojbeni oblik nastavnog rada Fakulteta koje pripremaju i izvode nastavu. Na čelu katedre je

pročelnik. Na Fakultetu su ustrojene 34 katedre i 9 Vijeća predmeta. Popis katedri s brojem stalno uposlenih tablično prikazan. Prilog 1 (1.1).

Klinike i klinički zavodi (Statut Medicinskog fakulteta čl. 13.-14.) su zdravstvene ustanove ili dijelovi zdravstvenih ustanova u kojima se izvodi klinička nastava. Radom klinike i kliničkih zavoda ravna predstojnik. Klinička nastava se izvodi u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, kao pridruženoj članici Sveučilišta u Mostaru. U Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar (SKB) Mostar ustrojeno je 14 klinika, 2 odjela, 5 zavoda i 4 centra. Prilog 1 (1.2).

Nastavne baze (čl. 15. Statuta Fakulteta) Nastava dijela ili cijeloga predmeta može se povjeriti i izvoditi u zdravstvenim ustanovama koje imaju kadrovske, prostorne i tehničke mogućnosti. Nastavne baze Medicinskog fakulteta u Mostaru su: Zavod za javno zdravstvo, bolnice i domovi zdravlja s kojima su potpisani Ugovori o suradnji.

U postojeću organizacijsku strukturu Fakulteta uključeni su znanstveni laboratoriji i dva nova centra

Laboratoriji

1. Morfološki laboratorij
2. Laboratorij za integrativnu biologiju i imunologiju
3. Laboratorij za integrativnu fiziologiju i farmakologiju
4. Laboratorij za staničnu kulturu 1 (u pripremi)
5. Laboratorij za staničnu kulturu 2 (u pripremi)
6. Laboratorij za rad sa životinjama - Vivarij (u pripremi)

Centri

Centar za medicinu spavanja

Centar za stalno medicinsko usavršavanje

Citogenetski laboratorij (u pripremi)

Laboratorij za molekularnu dijagnostiku (u pripremi)

Administracija obavlja stručno-administrativne poslove vezane uz znanstvenoistraživački rad, evidenciju, pripremu i koordinaciju izvođenja svih oblika nastave, pravne, kadrovske i opće poslove, financijsko-knjigovodstvene poslove i materijalno poslovanje, poslove izgradnje i održavanja, poslove informatičkog sustava te ostale poslove kako je opisano Statutom Sveučilišta i pravilnicima Medicinskog fakulteta.

Tablica 1.b Tajništvo Fakulteta

Tajništvo	Broj djelatnika
Ured tajnice dekana i dekanskog kolegija	1
Služba pravnih, kadrovskih i općih poslova	1
Ured za doktorski studij	1
Financijsko računovodstvena služba	2
Služba za dodiplomsku nastavu	4
Informatička služba	1
Stručni laboratorij	1
Služba za izgradnju i održavanje	5
Knjižnica/skriptarnica	2

Uključenost unutarnjih vanjskih dionika u upravljačku strukturu Fakulteta

Iznimno važnu ulogu u upravljačkoj strukturi imaju povjerenstva i odbori Fakulteta. Njihovi članovi se biraju iz redova nastavnika koji su visoko motivirani i kompetentni za razvoj i osiguravanje kvalitete rada u području djelovanja povjerenstva ili odbora. Članove povjerenstva i odbora potvrđuje Znanstveno-nastavno vijeće.

Povjerenstva i odbori Fakulteta

Povjerenstva se osnivaju kao stalna ili privremena (čl. 141-143. Statuta Fakulteta).

Povjerenstva i odbori Fakulteta imaju važnu ulogu u sustavu osiguravanja kvalitete nastavnog, znanstvenog i stručnog rada Fakulteta na razini savjetovanja i izvedbe. Popis Odbora i Povjerenstava koji su ustrojeni na Medicinskom fakultetu prikazani u Prilogu 1 (1.3).

c) Navedite strukturu čelništva Vašega visokog učilišta (dekan, prodekani, pročelnik odjela i ostali) i kratko opišite njihovu ulogu i način izbora.

Prema Zakonu o visokom obrazovanju HNŽ, Statutu Sveučilišta i Statutu Medicinskog fakulteta, tijela uprave su Znanstveno-nastavno vijeće, Dekanski kolegij, Dekan.

Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta (čl. 138. Statuta Fakulteta) je stručno vijeće koje čine članovi koji su, po dužnosti, dekan, prodekani, pročelnici katedri, pročelnici vijeća predmeta, predstavnik doktorskog studija, predstavnici iz reda suradnika u nastavi (klinika, pretklinika i javno zdravstvo), voditelj Centra za stalno medicinsko usavršavanje, te šest predstavnika studenata. Ukupno je 53 člana Vijeća. Nadležnost Znanstveno nastavnog vijeća izravno je propisana Statutom Sveučilišta i (čl. 140-144. Statuta Fakulteta).

Dekanski kolegij (čl.136. Statuta Fakulteta) je stručno tijelo Fakulteta kojeg čine dekan, prodekan za nastavu, prodekan za znanost i prodekan za međunarodnu suradnju i tajnik Fakulteta.

Izbor prodekana: (čl. 134. Statuta Fakulteta) Na prijedlog dekana prodekane bira Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta natpolovičnom većinom članova Vijeća, tajnim glasovanjem. Prodekan se bira na dvije godine.

Uloga: Prodekane imenuje dekan, a njihova zadaća je obavljanje poslova iz područja za koje su imenovani.

Dekan upravlja Fakultetom, predstavlja Fakultet, njegov je čelnik i voditelj (čl. 123. Statuta Medicinskog fakulteta).

Izbor dekana: (čl.126 -133. Statuta Fakulteta) Za dekana može biti izabran nastavnik Fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog ili izvanrednog profesora. Dekan je zaposlenik Fakulteta u radnom vremenu od najmanje 4 sata dnevno. U postupku izbora dekana pristupnici su dužni stručnom povjerenstvu i Znanstveno–nastavnom vijeću fakulteta usmeno i pismeno iznijeti svoj životopis i program rada. Dekan se bira za vrijeme od četiri godine, uz mogućnost reizbora.

Pročelnici katedri i vijeća predmeta imaju važnu ulogu u procesu organizacije i upravljanja Fakultetom. Njihova glavna zadaća je organizacija i rukovođenje radom katedre i vječem predmeta, što uključuje izvještavanje dekana o obavljenoj nastavi, suradnja s drugim katedrama Fakulteta i srodnim katedrama drugih fakulteta te predlaganje plana i programa rada katedre. Pročelnik katedre i vjeća predmeta bira se tajnim glasovanjem iz reda nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima zaposlenih na Medicinskom fakultetu. Mandat pročelnika traje dvije godine, a ista osoba može ponovo biti izabrana. Izbor pročelnika katedre i vjeća predmeta potvrđuje Znanstveno nastavno vijeće, a za svoj rad odgovorni su katedri, Znanstveno nastavnom vijeću i dekanu koji ravna nastavnim i stručnim radom katedre. Brine se za ustroj i za tehničke pojedinosti provođenja nastave; odlučuje o donošenju stimulativnih mjera za pohađanje predavanja, vježbi i seminara u skladu sa Statutom Sveučilišta i fakulteta, brine za ispravno i ujednačeno provođenje provjere znanja. Sastav katedre čine svi nastavnici i suradnici koji izvode nastavu te katedre.

d) Ako je vaše visoko učilište sastavnica sveučilišta, navedite elemente integracije.

Medicinski fakultet je ustrojben jedinica Sveučilišta u Mostaru. Time se stječe mogućnost struktuiranja specifičnog nastavnog kadra između fakulteta unutar Sveučilišta. Ovisno o potrebama pojedine sastavnice, pojedini nastavnici te sastavnice sudjeluju u nastavi na drugoj sastavnici, uz prethodno odobrenje dekana. (npr. nastavni kadar s Fakulteta prirodoslovno-matematičkih znanosti održava određen broj sati na katedri Medicinske kemije i biokemije na Medicinskom fakultetu). Na razini Sveučilišta održavaju se sjednice Senata na kojem prisustvuju dekani svih fakulteta unutar Sveučilišta u Mostaru pomoću čega se omogućuje njihova koordinacija. Financiranje fakulteta također se odvija u sklopu Sveučilišta Medicinski fakultet pridonosi integraciji Sveučilišta svojim djelovanjem u Senatu Sveučilišta i ostalim Sveučilišnim tijelima. Novim Statutom Sveučilišta u Mostaru (2013. godine) predviđeno je da isključivo Senat Sveučilišta odlučuje o svim akademskim pitanjima a posebice: odlučuje o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti Sveučilišta; donosi Statut Sveučilišta uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća. Svi izbori u znanstveno nastavna zvanja nakon prihvaćanja na Znanstveno-nastavnom vijeću potvrđuju se na Senatu Sveučilišta. Novim Statutom Sveučilišta propisano je zajedničko Upravno vijeće na razini Sveučilišta koje: daje suglasnost na Statut Sveučilišta; daje suglasnost na izbor i razrješenje rektora i dekana; donosi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta na prijedlog rektora, uz prethodno pribavljeno mišljenje Senata. Informacijski sustav Sveučilišta (ISS) je također element integracije.

e) Navedite temeljne vrijednosti i načine nadgledanja etičnog ponašanja u vašim aktivnostima povezanim s istraživanjem, nastavom i odnosom prema studentima.

Sveučilište u Mostaru, stoga i Fakultet, kao njegova sastavnica, predstavlja zajednicu djelatnika s pravima i dužnostima, kao i kodeksom ponašanja temeljenom na međusobnom poštivanju i uvažavanju. Nastavnici, osoblje i studenti Fakulteta poštuju visoke etičke standarde, otvorenost, dostojanstvo, poštenje, pravičnost toleranciju i odgovornost u akademskoj, moralnoj i društvenoj sferi. Etički kodeks Sveučilišta je skup načela iz područja morala i profesionalne etike kao smjernica za profesionalni rad i javno djelovanje svih članica sveučilišne zajednice. Fakultet je na Znanstveno-nastavnom vijeću 2002. godine usvojio Kodeks nastavničke etike. Etička načela osobito su važna u znanstvenoistraživačkom radu. Sva istraživanja koja provodi Fakultet trebaju imati suglasnost Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta. Suglasnost jamči

da je predloženo istraživanje u cijelosti usklađeno s načelima medicinske etike, i opće prihvaćenim načelima humanosti.

Pristojna i profesionalna komunikacija s bolesnicima, zdravstvenim djelatnicima koji nisu izravno uključeni u nastavu i s obiteljima bolesnika, dio su liječničkoga umijeća koje se na Fakultetu poučava usporedno s modernom medicinskom znanošću i praksom. Čuvanje liječničke tajne i povjerljivost nužna su komponenta i specifičnost izobrazbe medicinaru.

Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti nastavnika, suradnika i studenata na studijskim programima dodatno se određuju radne obveze i dužnosti, mjere koje se izriču u slučaju povrede obveza te način provedbe mjera. U slučaju kršenja etičkih normi, predmeti se procesuiraju najprije u okviru mjerodavnih tijela, tj. Etičkoga povjerenstva, Stegovnog suda i Suda časti, te prosljeđuju dekanu, Upravi Fakulteta odnosno Znanstveno nastavnom vijeću, a zatim, ovisno o naravi prekršaja, Sveučilištu odnosno nadležnim državnim tijelima.

f) Ukratko opišite misiju i viziju u skladu sa strategijom Vašega visokog učilišta i ocijenite njezino ostvarenje preko programa koje izvodi Vaše visoko učilište (odnosi se na studijske programe, politiku zapošljavanja, međunarodnu dimenziju, znanstvenu djelatnost, brigu o studentima, osiguravanje kvalitete, poslovanje i slično).

Misija sustava osiguranja kvalitete Medicinskog fakulteta sukladna je misiji Sveučilišta u Mostaru koje je trajno opredijeljeno unapređenju kvalitete obrazovanja studenata i uključivanje u jedinstveni prostor visokog obrazovanja

Vizija (cilj) Medicinskog fakulteta Mostaru jest obrazovati zdravstvene djelatnike s optimalnim odnosom znanja, vještina, stavova, odgovornosti i etičnosti kako u znanstveno-istraživačkoj tako i u nastavno obrazovnoj djelatnosti, a sve u svrhu promicanja zdravstvene djelatnosti, poboljšanju uvjeta i služenja zajednici na općoj i regionalnoj razini. Fakultet teži biti središte naprednog znanja umreženo u europsko okruženje s prihvaćenim europskim standardima i vrijednostima u području visokog obrazovanja.

Misija (zadatci) Medicinskog fakulteta određena su načelima namijenjenim za ostvarenje njegove vizije. Nastojanje fakulteta da obrazuje kompetentne zdravstvene djelatnike koji će znanjem unaprijediti znanost.

Strategija

Jedan od glavnih strateških ciljeva našeg Fakulteta je osiguranje i održavanje kvalitete studija. Do sada su se uglavnom provodile mjere osiguranja kvalitete nastavnog plana i programa, te nastavnog kadra.

1. Osiguranje i održavanje kvalitete studija.
2. Strategija za usavršavanje djelatnika
2. Strategija za razvoj znanstveno istraživačkog rada
3. Strategija za međunarodnu suradnju
4. Strategija za unapređenje infrastrukture i usluga studentima tijekom studiranja
5. Strategija osiguravanja sredstava za kvalitetan rad

g) Objasnite u čemu je značaj i posebnost Vaše institucije u odnosu na slične institucije u RH u vašem znanstvenom području.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru jedini je studij medicine na hrvatskom jeziku u Bosni i Hercegovini, na kojemu se obrazuje većina hrvatskih studenata medicine iz Bosne i Hercegovine na integriranom studiju medicine i doktorskom studiju iz biomedicine i zdravstva. Iz navedenoga proizlazi njegova odgovornost za sadašnjost i budućnost hrvatske medicine u Bosni i Hercegovini. U svim ostalim aspektima poput nastavnog plana i programa u potpunosti smo usklađeni sa sličnim institucijama u Republici Hrvatskoj.

h) Osvrnite se na moguća preklapanja djelatnosti Vaše institucije sa djelatnošću slične institucije na istome sveučilištu.

Medicinski fakultet jedini je integrirani studij medicine na Sveučilištu u Mostaru i jedini provodi doktorske studije u području Biomedicine i zdravstva. Zdravstveni studiji i Farmacija su fakulteti koji imaju istoimene predmete, no s različitim nastavnim planom i programom kao i različitim ishodima učenja, stoga preklapanja na istom Sveučilištu nema.

i) Priložite dokumente sa strategijom i postupcima za osiguravanje kvalitete znanstvenog i nastavnog rada na Vašem učilištu, ocijenite stupanj njegove provedbe i očitujte se o godišnjem izvještavanju.

Strategija i postupci za osiguranje kvalitete znanstvenog i nastavnog rada na Medicinskom fakultetu dio je Sustava osiguranja kvalitete na Sveučilišnoj razini, a temelje se na sljedećim dokumentima:

1. Statut Sveučilišta u Mostaru
2. Pravilnik o osiguranju kvalitete Sveučilišta u Mostaru

Na sjednicama Znanstveno nastavnog vijeća dekan i prodekani, članovi Dekanskog kolegija, kao i predsjednici Povjerenstava i Odbora kontinuirano daju izvješća prema područjima odgovornosti.

U procesu izrade samoanalize uočili smo kako bi prema smjernicama ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) bilo neophodno izaditi i Priručnik za osiguranje kvalitete na Medicinskom fakultetu, što će u narednom periodu biti primarni zadatak Povjerenstva za osiguranje kvalitete. Priručnik o sustavu osiguravanja kvalitete Medicinskog fakulteta bio bi podsjetnik, uputa i pomoć svim dionicima u izgradnji, unaprjeđivanju sustava i promicanju kvalitete na Fakultetu, osobito primjerima dobre prakse. Bio bi i vodič odgovornima za kvalitetu na svim razinama praćenja, vrednovanja i planiranja daljnjeg razvoja Fakulteta.

j) Navedite tijela koja se kontinuirano bave područjem osiguravanja kvalitete. Procijenite njihov rad u proteklih pet godina.

Sustav osiguravanja kvalitete Medicinskog fakulteta u Mostaru temelji se na načelima i modelima planiranja, praćenja, vrednovanja i predlaganja mjera unapređivanja kvalitete opisane Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru i priručniku Institucionalna politika osiguranja kvalitete od 2010. godine.

Tijela odgovorna za osiguravanje sustava kvalitete na Medicinskom fakultetu na razini vodstva i odlučivanja su dekan, Dekanski kolegij i Znanstveno nastavno vijeće, na izvršnoj i izvedbenoj razini su prodekani, pročelnici katedri, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete i Povjerenstvo za kontrolu kvalitete nastave, Odbor za doktorski studij, Povjerenstvo za poštivanje etičkih načela.

Cilj sustava za osiguravanje i unapređivanje kvalitete Medicinskog fakulteta u Mostaru je kontinuirano promicanje kulture kvalitete i stvaranje okvira za institucijske mehanizme sustavnog vrednovanja i koordiniranja svih razvojnih inicijativa i preporuka s trajnim naglaskom promicanja i unaprjeđivanja kvalitete te osiguranja visokih standarda stručnog i profesionalnog razvoja studenata, nastavnika, djelatnika, suradnika, administrativnog i

tehničkog osoblja, Uprave fakulteta, djelatnika knjižnice, te vanjskih suradnika u svim područjima djelovanja Fakulteta.

U skladu s našom misijom, vizijom i ciljevima definiranim u strategiji Medicinskog fakulteta i Sveučilišta u Mostaru, Fakultet se opredjeljuje za trajni razvoj sustava kvalitete u svim segmentima svoje djelatnosti. Politika osiguranja kvalitete temelji se na:

1. razvoju i unaprijeđenu sustava kvalitete na temelju Europskih, domaćih i stranih sveučilišnih standarda i smjernica za osiguranje kvalitete uz poticanje aktivne uloge svih dionika kao i aktivno poticanje sudjelovanja naših studenata u sustavu osiguranja kvalitete
2. uspostavi, održavanju i trajnom unaprjeđivanju kvalitete na svim razinama
3. podizanju vidljivosti i konkurentnosti Medicinskog fakulteta u Mostaru kao visokoškolske ustanove prilagođene tržišnim potrebama s jasnom strategijom razvoja temeljenom na ishodima učenja
4. jačanju Medicinskog fakulteta u Mostaru kao inkubatoru istraživačkog djelovanja karakteriziranog interdisciplinarnim znanstveno-istraživačkim i stručnim projektima
5. sinergiji nastave i istraživačkog rada te jačanju aktivne uloge Medicinskog fakulteta u Mostaru u razvoju gospodarskih procesa i dobrobiti zajednice u kojoj djeluje
6. trajnom praćenju parametara kvalitete te kontinuiranom vrednovanju politike kvalitete i strategije Medicinskog fakulteta u Mostaru sukladno parametrima kvalitete
7. stvaranju pro-aktivnog, stabilnog i motivirajućeg radnog okruženja
8. odgovornom i transparentnom poslovanju i ispunjavanju povjerenih radnih zadataka

k) Navedite i ukratko obrazložite glavne strateške ciljeve koje uprava visokog učilišta nastoji ostvariti u svom mandatu i moguće poteškoće na koje nailazi prilikom njihova ostvarivanja (odnosi se na studijske programe, politiku zapošljavanja, međunarodnu dimenziju, znanstvenu djelatnost, brigu o studentima, osiguravanje kvalitete, poslovanje i slično).

Poslovanje je poseban resor u nadležnosti dekana i prodekana. Fakultet se prilagodio u cijelosti aktualnom zakonodavstvu u svezi s javnom nabavom i ostalim propisima u svezi s poslovanjem.

Strateški ciljevi

- Kontinuirano prilagođavanje studijskog programa srodnim programima na europskim sveučilištima.
- Stavljanje studenata i njihovih potreba u centar obrazovnog procesa, primjeni suvremenih tehnologija za usvajanje znanja, mentorski rad sa studentima s ciljem uočavanja kreativnih sposobnosti studenata
- Razvoj i istraživački rad
- Unaprijediti znanstveno istraživački rad i povećati međunarodnu prepoznatljivost Fakulteta.
- Organiziranje međunarodnih znanstvenih simpozija i konferencija.
- Povećati broj međunarodnih suradnji
- Osnivanje novih studijskih programa (dentalna medicina)

Poteškoće s kojima se Fakultet suočava pri realizaciji strateških ciljeva je nedostatan broj znanstvenih novaka, domaći nastavni kadar je preopterećen obvezama na klinici, te uz postojeće nastavno opterećenje nemaju mogućnost adekvatno posvetiti se znanstveno istraživačkom radu. Turnusna nastava ograničava studente za studijske boravke u inozemstvu.

l) Iznesite svoje mišljenje o glavnim prednostima i manama programskih, kadrovskih i materijalnih potencijala Vašega visokog učilišta.

Prednosti programskih potencijala su modernizacija studijskih programa i uvođenje novih sadržaja usmjerenima dominantno na praktična znanja i vještine, komunikaciju, kreativnost i poticanje na znanstvenoistraživački rad, te potrebu prilagodbe brzom napretku znanosti i tehnologije.

Kadrovi su veliki problem Fakulteta, još uvijek nismo u potpunosti samostalni, te značajan broj nastavnog kadra je angažiran iz RH (Zagreb, Rijeka, Split, Osijek), na pretkliničkim ali i na nekim kliničkim predmetima. Materijalni potencijali Fakulteta znatno su skromniji u usporedbi sa sličnim institucijama u RH. Međutim, u danim okolnostima Fakultet posluje uspješno.

m) Ako ste već prošli neki oblik vanjskog vrednovanja, komentirajte preporuke i poboljšanja koja ste dosad proveli.

Europska Asocijacija Sveučilišta (EUA) je 2004. godine u okviru vrednovanja Sveučilišta u Mostaru – Program institucijske procjene, vrlo povoljno ocijenila aktivnosti Medicinskog fakulteta, u praćenju kvalitete izradbom i provedbom studentskih anketa, te je predloženo da

služi kao model (sa sadržajne i tehničke strane) ne samo na Sveučilištu u Mostaru nego i također je pozitivno ocijenjena raspodjela ECTS bodova. U okviru vrednovanja rada (Quality Assurance) Medicinskog fakulteta u Mostaru od strane europskog tima u okviru Tempus – projekta DICTUM Design of an Integral Curriculum to Undergraduate Medical Education in Bosnia & Herzegovina (2005.), Medicinski fakultet u Mostaru je najbolje ocijenjen među medicinskim fakultetima u BiH.

Medicinski fakultet je akreditiran kao ustrojbeno jedinica Sveučilišta u sklopu institucionalne akreditacije Sveučilišta u Mostaru 2015. godine od strane Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH (HEA BiH).

n) Ako postoji, navedite inozemno visoko učilište s kojim biste se usporedili i objasnite na temelju kojih kriterija.

Mišljenja smo da bismo se ponajviše mogli usporediti s Medicinskim fakultetom u Splitu. S obzirom na dugogodišnju tradiciju ove visokoškolske ustanove, njezin geografski položaj, vrstu studijskih programa koji se izvode, organizaciju nastave i znanstvenu produktivnost, upravo je ovo visoko učilište po svojoj strukturi najviše primjereno za usporedbu.

o) Navedite kada ste i na koji način reagirali na donošenje odluka od javnog interesa i/ili sudjelovali u njihovu donošenju.

Provođenje studijskog programa medicine zahtijeva suradnju i uključenost svih tipova zdravstvenih ustanova na ovim prostorima u taj proces. U kliničkoj naobrazbi uključena je Sveučilišna klinička bolnica Mostar, kao glavna nastavna baza, a potpisani su i ugovori o suradnji sa svim bolnicama u regiji te glavnim domovima zdravlja. Te ustanove su na različitim razinama česti partneri s medicinskim fakultetima u provođenju brojnih aktivnosti u promicanju zdravlja i zdravstvene prosvjećenosti u općoj populaciji (kongresi, tribine, simpoziji, projekti, edukacijski programi i sl. Značajna je suradnja s pravosudnim institucijama u davanju stručnih mišljenja i ekspertiza.

p) Navedite u kojoj ste mjeri zadovoljni postojećim stanjem i predložite moguća poboljšanja.

Iz svega navedenog možemo biti zadovoljni sa stanjem djelatnosti našeg Fakulteta, unatoč svim problemima naprijed navedenim (nedostatak kadrova, znanstvenih novaka, nedostatno

financiranje od strane Sveučilišta). Međutim timski i koordinirani rad Uprave fakulteta, nastavnika, studenata i drugih kolega iz radnog okruženja doprinosi stvaranju novih ideja za poboljšanje kvalitete i prepoznatljivosti našeg Fakulteta. Moguća poboljšanja vidimo kroz sustav povećanja vlastitih prihoda i odobrenje prijema novoga kadra osobito na katedrama temeljnih medicinskih znanosti.

Tablica 1.1. Interno osiguravanje kvalitete

Vrsta aktivnosti	Nositelj aktivnosti (naziv tijela ili imena osoba)	Učestalost aktivnosti (broj sastanaka ili akcija godišnje)	Broj izvješća proizašlih iz pojedine aktivnosti u posljednjih 5 godina	Praktični rezultati aktivnosti (opisno u samoanalizi)
Tematske sjednice o kvaliteti nastave	Dekanski kolegij, Znanstveno-nastavno vijeće, Katedre, Povjerenstvo za nastavu	Sjednice dekanskog kolegija se održavaju tjedno ili po potrebi i češće Sjednice ZNV 3 puta godišnje Povjerenstvo za nastavu se sastaje po potrebi	- razvoj studijskih programa (izmjene studijskih programa, usklađivanje) – 1 - planiranje nastavnih aktivnosti (kalendar nastave za svaku ak. godinu) – 5 - izvedbeni planovi nastave i planiranje ispita – 5 - planiranje upisa – 5 - zapisnici znanstveno-nastavnog vijeća	Unaprijeđenje i nastavnog procesa.
Rad odbora (povjerenstva) za praćenje kvalitete nastave	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete	1 sastanak godišnje	1 izvještaja sa sastanaka Povjerenstva za osiguranje kvalitete Više dogovora elektronskom poštom Pravilnik o sustavu za unaprijeđenje kvalitete (na razini Sveučilišta) Priručnik o osiguravanju kvalitete (na razini Sveučilišta)	
Studentska anketa (provođenje, obrada, obavještanje studenata, očitovanja nastavnika)	Dekanski kolegij, Povjerenstvo za nastavu	Provođenje ankete nakon svakog semestra, o čemu se diskutira na ZNV	2 izvješća godišnje za svaku studijsku godinu	
SWOT analiza na razini visokog učilišta	Dekan	Jednom svake dvije godine		
Praćenje pokazatelja kvalitete na visokom učilištu*	Dekan Nadležna povjerenstva Sveučilišta u Mostaru	kontinuirano		
Ostali oblici vrednovanja	Dekan Nadležna povjerenstva Sveučilišta u Mostaru	Studentsko vrednovanje cjelokupne razine studija		

Tablica 1.2. SWOT analiza Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru prema ESG standardima

Strengths (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
1. Ostvarenje misije MF: Suradnja sustava znanosti i obrazovanja sa sustavom zdravstva			
<p>Jedini Medicinski fakultet na hrvatskom jeziku, student ima pravo koristiti se jednim od tri sluzbena jezika</p> <p>Velik broj nastavnika MF uključen u rad stručnih društava i njihov utjecaj na razvoj profesije</p> <p>Velik broj nastavnika uključen u rad međunarodnih udruga i institucija</p> <p>Organiziranje doktorskog studija</p> <p>Osnivanje Centra za stalno medicinsko usavršavanje</p> <p>Povećanje upisnih kvota zbog nedostatka liječnika</p>	<p>Nedovoljna proračunska sredstva</p> <p>Pomanjkanje definicije cjelokupnog iznosa u financiranju Sveučilišta</p>	<p>Aktivna uloga MF u stvaranju strategije za razvoj znanosti i visokog obrazovanja</p> <p>Veći utjecaj na razvoj zdravstva i planiranje zdravstvene politike u RH</p> <p>Mogućnost većeg regionalnog utjecaja</p> <p>Utjecaj MF na razvoj društva</p> <p>Bolja komunikacija s medijima</p> <p>Veća povezanost s alumnima i povećanje njihovog uključivanja u ostvarenju misije MF</p>	<p>Neodgovarajuća implementacija strategija znanosti, visokog obrazovanja i zdravstva u BiH</p> <p>Dulje trajanje ekonomske krize</p> <p>Sociopolitičko okruženje s pomanjkanjem svijesti o ulozi visokog obrazovanja u BiH</p> <p>Slabljenje ugleda liječničke profesije u društvu</p> <p>Preopterećenost nastavnika kliničkim obvezama</p>

Strengths (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
2. Upravljanje i sustav osiguranja kvalitete			
<p>Nastavnici MF uključeni u sveučilišna tijela</p> <p>Jasna struktura organizacije i upravljanja MF</p> <p>Izrada Pravilnika o osiguravanju kvalitete</p> <p>Sustavno prikupljanje podataka o kvaliteti i promicanje kvalitete</p> <p>Kontinuirano praćenje kvalitete nastave</p> <p>Uloga studentskih predstavnika u radu Znanstveno nastavnog vijeća</p> <p>Tradicija MF i uspješnost u provođenju postupaka u domeni etičkog postupanja</p> <p>Prihvatanje Općih pravila o obavljanju znanstvenog, nastavnog i stručnog rada</p>	<p>Nedovoljan institucijski utjecaj MF na upravljanje u kliničkim i ostalim nastavnim zdravstvenim ustanovama</p> <p>Nepostojanje zajedničke politike zapošljavanja s kliničkim bolnicama</p> <p>Neredovitost u provođenju vrednovanja uvjeta kliničkih ustanova za izvođenje nastave na temelju pisanog izvješća</p> <p>Nejasno definiran mehanizam intervencije kod uočenih nedostataka u kvaliteti</p> <p>Nemogućnost zapošljavanja novaka</p> <p>Prevelika opterećenost nastavnika rastućim obvezama na klinici</p>	<p>Zajednička politika zapošljavanja s upravama kliničkih bolnica</p> <p>Zajednička politika nabave kapitalne opreme s kliničkim bolnicama</p> <p>Unaprjeđenje međufakultetske suradnje u</p> <p>Značajan broj doktora znanosti i kliničkom specijalizacijom</p> <p>Uvođenje europskog radnog vremena u klinikama (EWT) koje će smanjiti kliničko opterećenje nastavnika</p> <p>Priručnik o sustavu osiguravanja kvalitete temeljen na ESG -</p>	<p>Pomanjkanje interesa liječnika za zapošljavanje na pretkliničkim katedrama</p> <p>Pomanjkanje uvjeta nekih kliničkih ustanova za izvođenje nastave i specijalističkog usavršavanja liječnika</p> <p>Smanjeno financiranje</p>

Strengths (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
3. Studijski programi, organizacija učenja i ishodi učenja			
<p>Tradicija prijamnih Turnusni model nastave Rad u malim skupinama Izborni predmeti Suvremena nastava anatomije Katalog znanja i vještina – Knjiga slabusa</p>	<p>Nedovoljan aktualan broj nastavnika, Nedovršen postupak implementacije ishoda učenja na svim razinama edukacije</p>	<p>Povećanje nacionalne i međunarodne mobilnosti nastavnika i studenata U suradnji s SKB Mostar izraditi programe specijalističkog usavršavanja liječnika, Izraditi program za uvođenje specijalističkih poslijediplomskih studija. Uloga općih kompetencija u povećanju samopouzdanja liječnika</p>	<p>Pomanjkanje sredstava za nabavu nastavnih pomagala (npr. suvremena oprema za kabineti vještina)</p>

Strengths (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
4. Nastava (metode poučavanja i provjere znanja) i nastavnici			
<p>Jasni kriteriji za napredovanje nastavnika</p> <p>Uspješna koordinacija nastave u brojnim nastavnim bazama i kliničkim ustanovama</p> <p>Nastava uz krevet bolesnika i OM,</p> <p>Iskustvo u primjeni različitih metoda ispitivanja i analize uspješnosti (npr. Partest i analiza pitanja)</p> <p>Važnost usmenog ispita u konačnoj ocjeni</p> <p>Prostor i oprema za nastavu i istraživanje</p> <p>Dobra prolaznost</p> <p>Motiviranost studenata i nastavnika za kontinuirano praćenje nastave</p> <p>Integrativna nastava (Interna, Kirurgija)</p>	<p>Neravnomjerna raspodjela nastavnika i nastavnog opterećenja po katedrama</p> <p>Nedostatak (formalno) osiguranog vremena za nastavu i istraživanje</p> <p>Nedostatak materijalnih sredstava za unaprjeđenje praktične nastave (moderni skupi simulatori za učenje praktičkih zahvata i vještina)</p> <p>Nepostojanje obvezne kombinacije pismeni i usmeni ispit na svim katedrama i nedovoljna zastupljenost praktičnog ispita i ispitivanja vještina (OSKI)</p> <p>Neodgovarajuća zastupljenost ispitivanja određenih cjelina</p>	<p>Objektivizacija i razvijanje odgovarajućih „mjernih instrumenata“ koji će posjedovati „metrijske“ značajke: validnost, relevantnost, pouzdanost i objektivnost</p> <p>Poboljšanje i objektivizacija ispitivanja praktičnih znanja i vještina (posebice u radu s pacijentima)</p> <p>Uvođenje ispita u obliku OSKI</p>	<p>Nedostupnost Europskih fondova za razvoj obrazovanja</p> <p>Otpor uvođenju novih metoda poučavanja i ispitivanja</p> <p>Veći angažman nastavnika u primjeni modernih (zahtjevnih) metoda poučavanja i ispitivanja</p> <p>Neujednačenost ispitnih kriterija nastavnika unutar katedre i između katedri, nepostojanje objektivizacije usmenog ispita</p>

Strenghts (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
5. Studenti i podrška studentima			
<p>Visoko motivirani i aktivni studenti</p> <p>Visoka prolaznost po godinama studija</p> <p>Otvorenost fakulteta prema studentskim potrebama</p> <p>Aktivna uloga studenata u donošenju za njih važnih odluka</p> <p>Dostupnost korištenja računala i internetske mreže</p> <p>Uključenost studenata u međunarodne asocijacije i institucije te organizacija međunarodne razmjene</p>	<p>Nedovoljna razvijenost nastavničkog mentorskog sustava</p> <p>Neprikladnost nekih udžbenika studentskoj razini</p> <p>Nedostatak razvijenosti i primjene LMS sustava na svim razinama edukacije</p> <p>Nepostojanje studentskog restorana (subvencionirano plaćanje)</p>	<p>Postojanje raznih studentskih udruga - mogućnost ranog uključivanja u praksu</p> <p>Demonstratura kao stjecanje prvih nastavnih iskustava i mogućnost za uključivanje u istraživački rad</p> <p>Diplomski rad kao temelj daljnjeg znanstvenog rada</p> <p>Susreti studenata i nastavnika</p>	<p>Nedostupnost vanjskih nastavnika za konzultacije sa studentima</p>

Strenghts (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
6. Znanstveno-istraživački rad			
<p>Fakultet posebno podržava intenzivnu suradnju s hrvatskim znanstvenicima u uglednim istraživačkim centrima koji omogućuju dodatno školovanje našim mladim istraživačima</p> <p>Veliki broj znanstvenih radova objavljenih u uglednim časopisima</p>	<p>Nisko financiranje odobrenih projekata dokazano produktivnih i vodećih istraživača, uz nemogućnost zapošljavanja odgovarajućeg broja mladih</p> <p>Pomanjkanje sredstava i inicijative za upućivanje mladih istraživača na obvezatan boravak u uglednim institucijama</p> <p>Nedovoljan broj mladih znanstvenika na studijskim boravcima u inozemstvu</p>	<p>Upućivanje doktorskih i postdoktorskih studenata u ugledne inozemne institucije na temelju ugovora o suradnji</p>	<p>Neizvjesnost u financiranju budućih znanstvenoistraživačkih projekata</p> <p>Preopterećenost kliničkih istraživača zdravstvenom djelatnošću</p> <p>Pristup temeljnim bazama (Science Direct, Springer Link, Wiley Interscience, ISI Web of Science, Scopus)</p>

Strengths (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
7. Međunarodna suradnja			
<p>Međunarodna suradnja ugrađena u temelje MF</p> <p>Na međunarodnoj razini Medicinski fakultet kao institucija, njegove organizacijske jedinice, katedre i pojedinci ostvaruju suradnju s različitim domaćim i međunarodnim institucijama biomedicinskog usmjerenja.</p> <p>Sveučilište u Mostaru član je međunarodne organizacije ORPHEUS (Organization for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in the European System).</p> <p>Područni ured Udruge studenata medicine na Medicinskom fakultetu Bosne i Hercegovine (BoHeMSA) od 2006. godine.</p>	<p>Deklarativan odnos nekih članova fakulteta prema međunarodnoj suradnji te izostanak konkretnih mjera za poboljšanje</p> <p>Otežan odlazak nastavnika i znanstvenika na studijske boravke u inozemstvo – nedovoljna mobilnost (često zbog velikog opterećenja nastavom i radom u zdravstvu)</p> <p>Otežan odlazak studenata na studijske boravke u inozemstvo zbog turnusne nastave</p> <p>Brojne prepreke u realizaciji mobilnosti stranih studenata (boravak, zdravstveno osiguranje, raspoloživost kapaciteta studentskog smještaja, studentska prehrana, itd.)</p> <p>Nedostatak sredstava i kadrova za rad za kontinuiranu međunarodnu suradnju</p>	<p>Veća regionalna i međunarodna suradnja u području znanosti i nastave na temelju bilateralnih i međuinstitucijskih sporazuma</p> <p>Kadrovsko osnaživanje službe s adekvatno educiranim kadrovima</p>	<p>Neodgovarajuća zakonska regulativa i nedostatak financijskih sredstava</p> <p>Nesagledavanje problema i izostanak sredstava</p>

Strengths (snage)	Weaknesses (slabosti)	Opportunities (prilike)	Threats (prijetnje)
8. Informacijski sustavi i javnost djelovanja			
<p>Komunikacija studenata i stručnih službi odvija se preko mrežnih stranica (oglasni, prijave ispita, studentska anketa)</p> <p>Repozitorij doktorskih i diplomskih radova dostupan na mrežnim stranicama fakulteta</p> <p>Materijali za Fakultetsko vijeće distribuiraju se preko mrežnih stranica</p> <p>Bežični pristup internetu</p> <p>Računalne učionice opremljene novom informatičkom opremom</p> <p>Dobro organizirana informatička služba osposobljena za rješavanje tehničkih i programskih problema</p>	<p>Preopterećenost informatičke službe koja održava veliku količinu informatičke opreme</p>	<p>Pojačanom edukacijom povećan broj nastavnika i studenata koji koriste LMS</p> <p>Ispunjavanje studentske ankete kao dijela odgovornog odnosa prema studiju i dijela nastavnog procesa</p> <p>Dinamičan pristup distribucije materijala za Fakultetsko vijeće</p> <p>Motivirani nastavnici koji sebe i svoj rad predstavljaju na mrežnim stranicama fakulteta</p>	<p>Nedostatak financijskih sredstava</p>

2. Studijski programi

- a) **Prikažite dijagram konfiguracije svih studijskih programa po vertikali (preddiplomski, diplomski, integrirani i poslijediplomski) s njihovom mogućom podjelom na smjerove. Izvodite li stručne studije, prikažite i njihovu konfiguraciju. Obrazložite funkcionalne razloge za takvu konfiguraciju, posebno sa stajališta ostvarivanja optimalnih obrazovnih učinaka (mogućnost zapošljavanja, nastavak studija, mobilnost) uz predviđene upisne kvote. Navedite koji su studijski programi dislocirani i komentirajte njihovu opravdanost.**

Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru provode se sljedeći studijski programi:

Sveučilišni integrirani (preddiplomski i diplomski) studiji medicine.

Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru ne provodi stručne niti dislocirane studije.

Sveučilišni integrirani (preddiplomski i diplomski) studij medicine

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru provodi studij medicine po integriranom studijskom programu u trajanju od šest godina. Podjela studijskog programa na preddiplomski i diplomski ciklus teško je primjenjiva na studij medicine. U srednjoeuropskim razmjerima, kojima tradicionalno hrvatska medicina pripada, nije uspješno definirana preddiplomska razina studija medicine s kompetencijama za rad u sustavu zdravstvene zaštite. Tijekom studija stječe se 360 ECTS-a, a završetkom studija stručni naziv *doktor medicine*. Mobilnost studenata tijekom studiranja je moguća u sklopu ERASMUS programa, no studenti ovu mogućnost rijetko koriste. Razlog tomu je različitost programa europskih medicinskih fakulteta, u smislu da je vrlo teško naći partnerske fakultete s kojima bi se studenti razmjenjivali s nakanom da točno i doslovno, u danom vremenu, obave dodiplomsku nastavu u inozemstvu. Stoga se program ERASMUS pokazao kao neučinkovit, jer od studenta traži neprekinuti boravak u inozemstvu od najmanje tri mjeseca. S obzirom na to mi smo našim studentima otvorili mogućnosti za rad u inozemnim fakultetima u tijeku ljetnih praznika kada u trajanju od mjesec dana mogu boraviti u bolnicama ili istraživačkim laboratorijima u inozemstvu.

Po završetku integriranog studija medicine, naši studenti se mogu upisati na doktorski studij Biomedicina i zdravstvo na Medicinskom fakultetu u Mostaru ili na ostalim medicinskim ili srodnim fakultetima u zemlji i inozemstvu. Studenti koji svoju profesionalnu karijeru nastave u zdravstvenom sustavu mogu također pohađati programe trajne medicinske izobrazbe u sklopu cjeloživotnog obrazovanja na Medicinskom fakultetu u Mostaru.

Upis na studijski program medicine reguliran je Pravilnikom o integriranom dodiplomskom studiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, koji je usvojen na sjednici Znanstveno-

nastavnog vijeća održanoj dana 18.07.1998. godine s izmjenama i dopunama od 27.06.2015. i 01.12.2015. godine.

Iako postoji znatno veći interes za upis na Medicinski fakultet, ove kvote od 60 upisanih studenata su prilagođene kvalitetnom provođenju nastavnog procesa, rad u malim skupinama, te prostornim i materijalnim mogućnostima Fakulteta.

Pri kreiranju upisne politike za studente medicine ključno je voditi računa o tome da nema dovoljno aktivnih liječnika te da je velik broj liječnika specijalista medicine starije životne dobi. Nadalje, na upisnu politiku bitno utječu materijalni i kadrovski kapaciteti fakulteta, te mogućnosti zapošljavanja diplomiranih liječnika i dobivanje specijalizacija.

Prema službenim izvješćima Zavoda za zapošljavanje županija Zapadno-hercegovačke, Hercegovačko-neretvanske i Herceg-bosanske Županije na burzi rada ne nalazi se niti jedan doktor medicine.

Doktorski studiji Biomedicina i zdravstvo

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru na temelju Odluke Senata od 15. srpnja 2008. godine ustrojava i izvodi doktorski studij Biomedicine i zdravstva iz znanstvenog područja Biomedicine i zdravstva, znanstvenim poljima Temeljne medicinske znanosti, Kliničke medicinske znanosti, Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita. Doktorski studij traje tri godine i završetkom dokorskog studija stječe se 180 ECTS bodova. Doktorski studij temelji se na neposrednom znanstveno-istraživačkom radu studenta na doktorskoj tezi. Uobičajeno mjerilo za vrednovanje dokorskog rada je publiciranje znanstvenih radova. Upis na doktorski studij provodi se temeljem javnog natječaja. Odluku o raspisivanju natječaja za upis na doktorski studij, na prijedlog Odbora za doktorski studij, donosi Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta, a natječaj raspisuje Sveučilište u Mostaru. Kriteriji i postupci odabira pristupnika na doktorski studij određeni su Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Mostaru i Pravilnikom za izvedbu poslijediplomskog dokorskog studija biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Prilog:2 (2.1.).

b) Ako postoje, navedite preklapanja Vaših studijskih programa sa sličnim studijskim programima na nekoj drugoj sastavnici sveučilišta. Napišite koje ste korake poduzeli da bi se takva preklapanja u budućnosti izbjegla.

Medicinski fakultet jedini provodi integrirani studij medicine na Sveučilištu i jedini provodi doktorske studije u području biomedicine i zdravstva. Stoga studijski programi na Medicinskom fakultetu nemaju preklapanja s drugim studijima na sastavnicama Sveučilišta u

Mostaru. U kurikulumu studija Farmaceutskog fakulteta i Fakulteta zdravstvenih studija postoje istoimeni medicinski predmeti, ali s različitim ishodima učenja i nastavnim opterećenjem. Stoga su programi predmeta koji se preklapaju na ostalim sastavnicama toliko različiti da nije moguće organiziranje zajedničke nastave za sve studente u jednom terminu.

c) Za svaku razinu studija (preddiplomski, diplomski, integrirani i poslijediplomski, poslijediplomski specijalistički studiji te stručni studiji, ako ih održavate) posebno odgovorite na dolje navedena pitanja.

- **Navedite kriterije koje uzimate u obzir kod predlaganja upisnih kvota na preddiplomski (ili integrirani preddiplomski i diplomski), odnosno stručni studij (ako ih održavate). Ocijenite svrhovitost upisnih kvota sa stajališta društvenih potreba i broja nezaposlenih, mogućnosti visokog učilišta za pružanje kvalitetne nastave u grupama te broja sposobnih i motiviranih studenata za učinkovito studiranje po zadanom programu.**

Upisne kvote na studijske programe na Medicinskom fakultetu u Mostaru sukladne su društvenim potrebama i mogućnostima Fakulteta u pružanju kvalitetne nastave. Fakultet stalno prati, promjene u potrebama prema broju (ne)zaposlenih doktora medicine i dobnoj strukturi liječnika. Znatno je veći interes za studijski program medicine nego što su upisne kvote. Svake godine omjer prijavljenih kandidata na svako upisno mjesto iznosi najmanje 3:1. To omogućuje upis izvrsnih i visokomotiviranih mladih ljudi na studij medicine.

Upisne kvote na studij medicine u Mostaru su manje u odnosu na druge Medicinske fakultete u Bosni i Hercegovini. Razlog za to je da se omogući kvalitetan rad sa studentima u malim skupinama.

- **Analizirajte prolaznost na prvoj godini studija (preddiplomski, integrirani i stručni) i povežite je s kriterijima za upis s osvrtom na vrstu srednje škole s koje kandidati dolaze te njihovom prosječnom ocjenom srednjoškolskog obrazovanja.**

Statistiku prolaznosti na studiju medicine napravili smo na sljedeći način:

- a) tijekom šest generacija pratili smo prolaznost na prvoj godini studija. Prosječna prolaznost na prvoj godini u promatranih šest generacija iznosi 71,63 %.
- b) promatranjem jedne generacije (upisane 2009./2010.), tijekom šest akademskih godina ukupno se u prvu godinu upisalo 50 studenata, četiri studenta su se ispisali i prešli na medicinske fakultete u RH (Zagreb, Split, Osijek), dok je jedan student napustio Medicinski

fakultet iz nepoznatih razloga. Zavidno je da niti jedan student nije izgubio pravo studiranja. Studij u roku od šest godina završava 66,66 % a prosječna ocjena je 4,12.

Ističemo kako se postotak prolaznosti povećava na višim studijskim godinama. Da se radi o visokomotiviranim studentima pokazuje i visoka prosječna ocjena studija. Više od 90% studenata iste generacije koji upišu 2. godinu studija, diplomira prije završetka akademske godine. Na studij medicine upisuju se većinom učenici koji su završili gimnaziju s visokom prosječnom ocjenom. Vrlo mali broj upisanih je iz strukovnih škola (medicinska škola), također s visokim prosjekom srednjoškolskog obrazovanja. Zbog toga je ostvaren i visok postotak prolaznosti na prvoj godini studija, (koja se prema mnogim parametrima smatra najteža godina studija).

Prolaznost na studiju i ispitima prati Studentska referada te o tome izvještava prodekana za nastavu, te Znanstveno-nastavno vijeće. Uvidom u pokazatelje uočava se da je prolaznost na pojedinim predmetima uspješnija kada su (a) nastava i ispitni sustav usmjereni prema studentu, (b) kontinuirano se evaluira uspjeh te je (c) prisutna razvijena svijest nastavnika da su za uspjeh na ispitu suodgovorni sa studentima.

- **Objasnite kojom ste se metodologijom služili za određivanje ishoda učenja u planiranju studijskih programa. Na jednom primjeru studijskog programa objasnite povezivanje obveznih kolegija i kompetencija koje se stječu.**

Fakultet prepoznaje da je izrada ishoda učenja proces koji traži ne samo definiranje ishoda na predmetima, godinama studija, na kraju studija te njihovo međusobno povezivanje, već i definiranje metoda učenja i poučavanja kojima će se ishodi učenja realizirati te metoda kojima će se provjeriti jesu li ishodi postignuti. Fakultet je, sukladno drugim medicinskim fakultetima u Hrvatskoj, izabrao teorijski pristup temeljen na Bloomovoj taksonomiji znanja, vještina i stavova. Stoga se u definiranju ishoda učenja na razini metodskih jedinica, predmeta, studijskih godina te na kraju studija, koriste aktivni glagoli koji određuju razinu osposobljenosti. Prema „Priručniku za izradu nastavnih planova i programa temeljenim na ishodima učenja i kompetencijama“ Sveučilišta u Mostaru neophodno je koristiti precizne glagole: Analizirati, Opisati, Definirati, Napraviti, Usporediti, Razlikovati, Argumentirati.

Ishodi učenja su definirani na razini svakog kolegija (syllabus) koji predviđa jasno definirane ciljeve i ishode kolegija, kao i njima prikladne metode praćenja i ocjenjivanja studenata, kojima bi se navedeni ishodi potvrdili i provjerili. Navodimo primjer syllabusa Katedre za histologiju i embriologiju. Prilog: 2 (2.2).

Važno je također fokusirati se na ono što će student moći/bititi u stanju napraviti nakon određenog perioda studiranja (a ne što će nastavnik činiti tijekom izvođenja određenog kolegija).

Na razini studijskog programa definirani su slijedeći ishodi učenja za studijski program medicine:

1. Integrirati znanosti na kojima se temelji medicina, te opisati, razlikovati i primijeniti znanstvene metode, uključujući načela mjerenja bioloških funkcija, ocjenjivanja znanstveno utvrđenih činjenica, te analize podataka
2. Opisati, obrazložiti i povezati strukturu, funkciju i ponašanje zdravih i bolesnih osoba, kao i utjecaj fizičkog i društvenog okruženja na zdravstveno stanje čovjeka
3. Razlikovati i povezati kliničke discipline, te pravilno i kritički odabrati postupke koji omogućuju doktoru medicine dobivanje cjelovite slike o duševnim i tjelesnim bolestima, o načelima medicine sa stajališta profilakse, dijagnoze i terapije te o ljudskom razmnožavanju
4. Kritički prosuđivati, odabrati i primijeniti preventivne mjere, dijagnostičke i terapijske postupke u svrhu prevencije nastanka bolesti, poboljšanja zdravstvenog stanja bolesnika ili potpunog izliječenja

Bolonjski način studiranja znači da akademska godina traje od 1. listopada do 15. srpnja, kako bi se propisani broj sati programa (5.500) mogao obaviti, a da se ne naruši preporuka da student u jednom tjednu nema više od 25-30 sati izravne nastave.. Prvi ispitni rok predviđen je nakon završetka nastave (turnusa ili bloka), nakon nekoliko slobodnih dana (računajući i vikende i praznike). Taj se razmak određuje razmjerno duljini bloka nastavnog predmeta na koji se odnosi. Drugi ispitni rok je između 16. i 31. srpnja, a treći i četvrti ispitni rokovi su u rujnu. Četvrti i osmi ispitni rok polažu se pred Ispitnim povjerenstvom.

Osnovne značajke programa i nastavnog plana su prikazane u prilogu. Prilog: 2 (2.3), (2.4).

Obrazovanje za stručno zvanje doktor medicine traje 6 godina, tj. 12 semestara, a sastoji se od općeobrazovnih (premedicinskih) predmeta, tri osnovne skupine stručnih predmeta (pretklinički, klinički i javnozdravstveni).

Osnovni cilj izobrazbe liječnika na medicinskom fakultetu jest osposobiti ga za samostalno djelovanje u sustavu zdravstvene zaštite, tj. u sprječavanju, prepoznavanju, proučavanju i liječenju bolesti, te u unaprjeđenju zdravstvenog stanja pojedinca, obitelji i društva. Takav liječnik je ujedno osposobljen da se usmjeri u bilo koju medicinsku specijalizaciju ili da se profesionalno uključi u znanstvena biomedicinska istraživanja. Raspored po semestrima čini

logičan slijed čime se omogućuje optimalno svladavanje propisanog gradiva. Nastava se obavlja u manjoj mjeri putem predavanja, a većim dijelom putem vježbi, seminara, demonstracija, kliničkog rada, kliničkih vizita, terenske prakse i konzultacija, dakle praktičnom nastavom.

U prve dvije godine studija student se upoznaje s liječničkom profesijom (Uvod u medicinu), s osnovama znanstvenih istraživanja, medicinske informatike i načinom učenja na medicini te s fizičkim, kemijskim i biološkim osnovama života, s građom i funkcijom čovjekova tijela (anatomija, histologija i embriologija, fiziologija, biokemija i dr.), s novijim spoznajama o molekularnim mehanizmima bolesti, s psihološkim pristupu bolesniku te osnovama engleskog jezika.

U trećoj godini proučavaju se mehanizmi bolesti, njihovi uzročnici, njihove pojave na mrtvom tijelu (patologija i patofiziologija), vrstama i načinu djelovanja lijekova (farmakologija) te pristup i način pregleda bolesnika (klinička propedeutika)

U četvrtoj i petoj godini studija najveći dio nastave predstavljaju klinički predmeti. Proučavaju se bolesti, njihovo dijagnosticiranje, suzbijanje i liječenje, te rehabilitacija oštećenja koja nakon njih mogu ostati. Tijekom pete i šeste godine studenti obavljaju internistički, kirurški, pedijatrijski i ginekološki staž te dio staža u sklopu predmeta epidemiologija i statistika, obiteljska medicina i urgentna medicina. Svaki staž se sastoji od 20 seminara i 100 sati vježbi. Tijekom četvrte i pete godine studenti imaju i ljetnu praksu (120 sati prakse iz internističkih odnosno kirurških predmeta) u kojima je glavni naglasak na praktičnom, ali odgovornom radu studenata, pod nadzorom odgovarajućeg specijaliste, u dežurnim ambulantom bolnica ili domova zdravlja. U šestoj godini studija, uz nastavu predmeta pedijatrije, slušaju se i općemedicinski predmeti, u kojima se studenti upoznaju s osnovama sudske medicine, te proučavaju utjecaj okolišnih i društvenih činitelja na zdravlje, osnove epidemiologije i medicinske statistike.

Posebna pažnja posvećena je proučavanju predmeta obiteljske medicine, u kojemu se budući liječnici obučavaju u primjeni usvojenog znanja i liječenju bolesti u izvanbolničkim uvjetima (domovima zdravlja, staračkim domovima i sl.). Na kraju studenti izrađuju diplomski rad koji ima odlike originalnog istraživanja i kojega brane pred stručnim povjerenstvom.

- **Navedite najvažnije ciljeve kojima ste se vodili pri određivanju ishoda učenja. Procijenite u kojoj su mjeri dosad ostvareni ciljevi koje ste imali u vidu pri oblikovanju novih preddiplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih, odnosno stručnih studijskih programa (ako ih održavate).**

Ciljevi pri određivanju ishoda učenja su postizanje konsenzusa oko toga koje kvalifikacije pojedini student medicine mora steći za uspješno obavljanje svoje profesije. Smatramo da su najvažniji ciljevi:

1. Odrediti što je najvažnije što studenti moraju naučiti u ograničenom vremenu pohađanja kolegija (pitanje ishoda učenja).
2. Na koji način izvoditi nastavu koja će rezultirati visokom razinom učenja za što veći broj studenata (pitanje poučavanja/nastavnih metoda)?
3. Odabrati ili izraditi instrumente i tehnike procjenjivanja kojima se prikupljaju informacije o realiziranim ishodima učenja (pitanje procjenjivanja).
4. Osigurati da su ishodi učenja, poučavanje i procjenjivanje međusobno konzistentni (pitanje konstruktivnog povezivanja).
5. Odrediti i razlikovati vremenski doseg i provjerljivost ishoda učenja vremenu.
6. Nakon završetka obrazovanja (vizija studijskog programa).
7. Nakon perioda predviđenog za realizaciju određenog nastavnog predmeta (izvedbeni nastavni program kolegija).
8. Nakon jednog nastavnog sata tog predmeta (planiranje nastavne pripreme).

- **Opišite načine i komentirajte postupke za usklađivanje dodijeljenih ECTS bodova s realnom procjenom studentskog opterećenja.**

Na Medicinskom fakultetu ECTS bodovi su dodjeljivani u nekoliko navrata i neprekidno se radi na njihovu usklađivanju. Tako je Medicinski fakultet u Mostaru 2004. godine uveo ECTS bodovanje, koristeći vlastito izrađenu metodologiju koja se temeljila na opterećenju studenta u neposrednoj nastavi prema izvedbenim planovima i programima. Procijenjeno je ukupno opterećenje studenta te matematički formuliran broj bodova za svaki predmet u odnosu na ukupno godišnje opterećenje od 60 ECTS bodova.

Strategija razvoja kvalitete nastave predviđa nastavak rada na izradi i evaluaciji ishoda učenja što je povezano s procesom (re)definiranja ECTS sustava. U pripremi je izrada novih syllabusa za svaki predmet studijskog programa s detaljnim prikazom ocjenjivanja unutar Europskog sustava prijenosa bodova. Međutim ono što smo uočili kao ograničavajući čimbenik je što svaka studijska godina ima jednak broj ECTS (60 bodova), iako je objektivno treća godina studija medicine najzahtjevnija.

- **Procijenite kompetencije stručnjaka koji završe studij na Vašem visokom učilištu u usporedbi sa srodnim studijem na istaknutim sveučilištima u Europi i svijetu te u kojoj mjeri vaši programi slijede preporuke europskih ili međunarodnih strukovnih udruženja.**

Nastavni plan i program Fakulteta je utemeljen na iskustvima svjetskih i europskih medicinskih fakulteta. Ukupno gledajući, najviše smo se ugledali u programe medicinskih fakulteta u Njemačkoj (Chenot J.-F. Undergraduate medical education in Germany. GMS German Medical Science. 2009;7:1-11.), a posebice onoga u Heidelbergu, u njegovoj jakoj orijentaciji prema poduci i provedbi znanstvenih istraživanja, visokim kriterijima za izradu diplomskog rada i fleksibilnosti obavljanja kliničke nastave i napose kliničkih rotacija. Stoga smo u cilju postizanja izvrsnosti nastojali uskladiti svoje nastavne planove i programe sa najboljim primjerima iz Europe, ali također i sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 59/07), koji uključuje glavne odrednice Direktive 2005/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije. Svrha ove prilagodbe bilo je mogućnost uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija. U ovom smislu, kompetencije doktora medicine koji su završili studij na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru su ekvivalentne kompetencijama stečenim na drugim sveučilištima u Europi. U prilog ovome svjedoče deseci mostarskih doktora medicine koji su danas prepoznatljivi liječnici u Hrvatskoj, Njemačkoj, ali i u drugim europskim centrima. Kako bi i dalje prilagodili svoj nastavni plan i program modernim zahtjevima medicinske struke u pripremi je prijedlog izmjene kurikuluma prema preporukama Hrvatske liječničke komore.

- **Opišite svoj postupak praćenja i unapređivanja studijskih programa, njihovo prilagođavanje novim istraživanjima. Navedite moguće izmjene u prvotno prihvaćenim bolonjskim studijskim programima. Opišite svrhu tih izmjena i postupak donošenja odluke.**

Kvaliteta studijskih programa prati se na razini katedri i Fakulteta. Vrednovanje kvalitete studijskih programa je razvijanje komunikacije i promicanje kvalitete u partnerskom odnosu nastavnika i studenata. Stoga je Fakultet tijekom ovih godina napravio nekoliko izmjena u prvotno prihvaćenom studijskom programu.

a) Fakultet u nastavni program uvodi izborne predmete Od 2004./2005. akademske godine uvodi se MIP (mali izborni predmeti) na drugu i četvrtu godinu studija, a na šestu godinu studija VIP (veliki izborni predmet). Izborni predmeti (2 po godini) kontinuirano se uvode od 2006./2007. ak. godine od druge do šeste godine studija, dok se na provoj godini studija izborni

predmet uvodi ak. 2009./2010. godine. Odluka o uvođenju izbornih predmeta nastala je u smislu prilagodbe kurikulumu europskim sveučilištima. Izborni predmeti su uvedeni kako bi studenti imali priliku bolje upoznati određene medicinske kolegije te time produbiti svoje medicinsko znanje iz područja od interesa. S druge strane uvođenjem izbornih predmeta nastoji se postići i mobilnost studenata koji mogu slušati izborne predmete od interesa na drugim sastavnicama Sveučilišta u zemlji i inozemstvu.

b) U šestogodišnjoj studiji medicine inkorporiran je liječnički staž. Unutar novog Curriculuma uvodi se stažiranje unutar pete i šeste godine studija, a nakon položenih ispita iz područja stažiranja. Staž inkorporiran u nastavu je evaluiran s 30 ECTS bodova kako bi se kroz Bolonjski proces svojim planom i programom približio nastavnom programu europskih fakulteta čime se stječe olakšan transfer i nastavak školovanja studenata.

c) Prema Odluci Fakultetskog vijeća od akademske 2010./2011. godine ukida se završni ispit. Uvođenjem novog Curriculuma dosadašnji završni ispit gubi smisao te se kao takav ukida, no ostavljeno je prostora i vremena da se uvede struktuirani, i kvalitetniji završni (diplomski) ispit.

Nadalje, Uprava fakulteta i Povjerenstvo za kvalitetu planira provesti anketu o kvaliteti integriranog studija medicine u cjelini, do sada su se ankete provodile semestralno za svaku studijsku godinu.

- **Objasnite opravdanost odnosno razlog izvođenja stručnih i specijalističkih studija na Vašem visokom učilištu (ako ih izvodite).**

Fakultet ne izvodi stručne i specijalističke studije.

d) Navedite kako se provjerava redovitost pohađanja nastave i Vaše mišljenje o tim postupcima.

Redovitost pohađanja nastave određen je Pravilnikom o studiranju Sveučilišta u Mostaru, te Pravilnikom integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju Medicinskog fakulteta u Mostaru.

Prema čl.39. Pravilnika o integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju

1. Student može opravdano izostati s nastave pojedinog predmeta koji se izvodi u obliku seminara, demonstracija i vježbi do 20% fonda sati tih oblika nastave utvrđenog nastavnim programom. Student može bez opravdanja izostati s 20% predavanja.

Katedra je dužna na početku svakog semestra utvrditi apsolutnim brojevima mogućnost opravdanih izostanaka i način nadoknade. Kontrola pohađanja nastave se prati na svakom obliku nastave (predavanja, seminari, vježbe) putem prozivnika.

2. Izuzetno, studentima se može omogućiti nadoknada do 50% nastave u slučajevima kad je student izostao zbog: porodnog dopusta, dužeg bolničkog liječenja, sudjelovanja u športskim natjecanjima u statusu vrhunskog športaša, obiteljskih i drugih opravdanih razloga.

3. Nadoknadu izostanka u slučajevima utvrđenim u stavku 3. ovoga članka odobrava, na temelju pismene zamolbe i uz vjerodostojne isprave, prodekan za nastavu na prijedlog katedre. Način nadoknade određuje katedra.

4. Studentima iz stavka 2 ovoga članka miruju studentske obveze u slučaju kad katedra odnosno više predmeta nije u stanju omogućiti nadoknadu izostanka s nastave većem od 20% a manjem od 50%.

Kako se radi o povezanosti nastavnih metoda te visoko motiviranim studentima, izostanak s nastave je minimalan.

e) Opišite i ocijenite nastavne metode, provedbu praktične i terenske nastave. Posebno se osvrnite na probleme i moguća poboljšanja.

Uz klasične metode poučavanja u obliku predavanja, seminara i vježbi, kliničke prakse, mentorskog rada (uključujući diplomski rad), konsultacija te drugih oblika nastave koji pridonose stjecanju propisanog znanja, vještina i stavova, interaktivna nastava se odvija putem računala na kojima su prezentirani dijelovi nastavnog sadržaja, korištenje web stranica s nastavnim sadržajem, a manji dio nastave se odvija putem daljinskog učenja. Sve učionice su opremljene potrebnom informatičkom opremom za optimalnu prezentaciju nastavnog materijala.

Seminari se izvode u skupinama od najviše 30 studenata i nastoji se provoditi interaktivna nastava, rješavanjem problemskih seminara i drugih vidova gdje studenti pripremaju i izlažu problematiku na zadanu temu.

Laboratorijske vježbe na temeljnim medicinskim predmetima se izvode u zgradi Fakulteta, dok na kliničkim predmetima vježbe se održavaju u odjelima Sveučilišne kliničke bolnice, ordinacijama Domova zdravlja. Kabinet kliničkih vještina opremljen je modelima (lutkama) kako bi student prije pristupanja stvarnim pacijentima stekao neophodne vještine.

Studenti su u izvođenju vježbi podjeljeni u skupine od po 10-15 na temeljnim medicinskim predmetima i od po 4-5 na kliničkim predmetima. Stoga postoji mogućnost da manja skupina

studenata djeluje zajedno u razradi nekog problema, a ne rjetko se zadužuje pojedinac u skupini da obradi i prezentira dio gradiva. Također, se potiče i demonstratorski rad među studentima.

Kliničke rotacije su nov i suvremeni oblik izobrazbe koji u načelu zamjenjuje nekadašnji pripravnički staž s ciljem da student završne godine studija stekne iskustvo samostalnoga liječničkoga rada. U rotacijama student integrira stečena znanja i vještine, i primjenjuje ih u svakodnevnom radu na konkretnim pacijentima. Kliničke rotacije odnose se na tri medicinske grane: Internističke struke, Kirurške struke i Obiteljsku medicinu. Pojedinačno traju po 4,5 tjedana (180 sati), a Obiteljska medicina 2,5 tjedna (100 sati), u punom radnom vremenu. U kliničkim rotacijama studente vode mentori, jedan mentor jednoga studenta. Rotacija se sastoji u tome da student u punom radnom vremenu i obvezama prati mentora u njegovu radu. Da bi se postigao taj odnos, studenti se raspodjeljuju u različite odjele i nakon završene prakse među njima „rotiraju“. To znači da jedan mentor u tijeku godine može biti mentorom više studenata. Unutar kliničkih rotacija Internističke struke i Kirurške struke, studentima će se, preko izbora mentora, ponuditi i izbor podstruke (npr. neurologija u rotaciji Internističke struke), a u Obiteljskoj medicini specifičnost ambulante obiteljske medicine (grad-selo i sl.). Mentori će se određivati iz redova starijih specijalizanata i mlađih odjelnih liječnika. Mentori imaju samo jedan zadatak, a to je da ih njihov student-štićenik potpuno prati u njihovu radu i u njemu ih odmjenjuje što je više moguće.

Stanje je zadovoljavajuće, male skupine studenata doprinose individualnom radu na kojem treba još poraditi u smislu da nastava postane interaktivnija, tj. da se sve više potiče da u nastavnom procesu ravnopravno sudjeluju nastavnik i student. Nažalost, za ovakvu provedbu potreban je veći broj nastavnika. U nastavi još uvijek nedostaje dovoljan broj Kabineta vještina s opremom/modelima na kojima studenti mogu vježbati vještine. Način provjere postignutih ishoda učenja metodom OSKI (objektivni strukturirani klinički ispit) ili OKI (objektivni klinički ispit) provodi se samo na predmetu Obiteljska medicina.

f) Opišite i ocijenite izvođenje dijelova nastave u radilištima izvan Vašega visokog učilišta (radionice, farme, praksa i ostalo). Objasnite sustav bilježenja provedbe stručne prakse. Posebno se osvrnite na probleme i moguća poboljšanja.

Izvan radilišta Fakulteta se odvija ljetna internistička (120 sati) i kirurška praksa (120 sati). Kako je praktičan rad nužan za stjecanje kvalifikacija na svim razinama edukacije iz medicine Fakultet je sklopio ugovore o suradnji s kliničkim, bolničkim i izvanbolničkim jedinicama u sustavu zdravstva na području Mostara, RH i BiH. Način provođenja kliničke/terenske prakse

na radilištima izvan Medicinskog fakulteta, jasno je određen uputama koje dobivaju studenti prije odlaska na terensku nastavu te strukturiran način izvještavanja o praksi na početku svake nove akademske godine.

g) Ocijenite dostupnost i kvalitetu mrežnih sadržaja studijskih programa.

Sve katedre, odnosno predmeti na Medicinskom fakultetu imaju svoje mrežne stranice koje uređuju izabrani nastavnici/pročelnici, suradnici s pojedine katedre. Informatička služba je također dostupna svakom nastavniku u postavljanju sadržaja na mrežne stranice.

No, sadržaj mrežnih stranica je vrlo raznolik, naime svaka katedra/vijeće predmeta objavljuje na mrežnim stranicama nastavni plan i program predmeta, te ispitne rokove. Neke katedre (anatomija, histologija i embriologija, fiziologija, medicinska biologija i genetika, interna medicina) mogu biti uzor ostalim katedrama za izradu mrežne stranice. U planu je da se na mrežne stranice postave novi syllabusi za sve katedre/vijeća predmeta. Mali broj katedri na mrežnim stranicama ima dostupne pomoćne nastavne materijale, ali treba istaći da su svi nastavni materijali dostupni studentima tijekom predavanja. Doktorski studij ima zasebnu stranicu sa svim neophodnim sadržajima. Na mrežnim stranicama Fakulteta mogu se pronaći i ostali sadržaji vezani za našu djelatnost.

h) Osvrnite se na programsku koncepciju na Vašem visokom učilištu i iznesite prijedloge i planove za izmjenu studijskih programa u skoroj budućnosti i razloge koji Vas na to navode.

Programska koncepcija na Fakultetu odgovara ostvarenju njegove misije, vizije i strategije. Postoji manji dio kurikuluma koji se može bolje re-organizirati s obzirom na dostupnost domaćeg nastavnog kadra i unapređenje kvalitete nastavnog procesa. Očekujemo u slijedećoj akademskoj godini reorganizaciju na prvoj i drugoj godini, te četvrtoj i petoj, radi veće kompatibilnosti sa studijskim programima na drugim medicinskim fakultetima u Hrvatskoj, a prema preporuci Hrvatske liječničke komore. Naime, namjera nam je prebaciti predmete fiziku i kemiju na prvu godinu studija, što bi i studentima više odgovaralo, dok bi histologiju i embriologiju prebacili na 2. godinu studija. Planiramo izdvojiti onkologiju iz interne medicine, urologiju iz kirurgije, medicinsku genetiku iz biologije, te nuklearnu medicinu iz Radiologije.

i) Navedite koji se programi cjeloživotnog obrazovanja izvode na Vašem visokom učilištu te u tablici prikazite broj programa kojima nisu dodijeljeni ECTS bodovi i programe s dodijeljenim ECTS bodovima i njihovo trajanje.

Stalne promjene u medicinskoj znanosti i praksi traže doživotni studij i stalno praćenje novosti i inovacija. Stoga su vrlo važni programi koje provodi Fakultet kroz veliki broj tečajeva i druge oblike profesionalnog liječničkog razvoja. Na tom području Medicinski fakultet je postigao značajan pomak osnivanjem Centra za stalno medicinsko usavršavanje u sklopu kojeg se provode tečajevi trajne medicinske izobrazbe u prosjeku oko 3 tečaja godišnje.

Međutim, u Bosni i Hercegovini, nema pravilnika kojim bi se regulirao način provođenja stalnog medicinskog usavršavanja u smislu dobivanja ECTS bodova. Naime ECTS bodovi bi trebali biti prilagođeni zahtjevima Europske unije medicinskih specijalista (UEMS) radi vrednovanja obrazovanja, usporedivosti vrste i kvalitete nastave, priznavanja programa stalnog medicinskog usavršavanja u drugim europskim zemljama. Ovakav način bodovanja stalnog medicinskog usavršavanja bi omogućio međunarodnu mobilnost medicinskog osoblja.

j) Objasnite sustav za priznavanje već stečenih kompetencija (neformalno i informalno obrazovanje). Objasnite sustav za priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija (akademsko priznavanje).

Priznaje se ravnopravnost sa odgovarajućim diplomama stečenom u BiH, kao i stručni naziv i druga prava koje ta diploma daje. Nostrifikaciju diploma o visokom obrazovanju može vršiti Medicinski fakultet u slučaju doktora medicine pridržavajući se plana i programa te ECTS bodova i preporuke Centra za informiranje i priznavanja inozemnih diploma Federacije Bosne i Hercegovine.

k) Navedite i opišite formalne mehanizme za odobrenje, provjeru i praćenje Vaših programa i kvalifikacija.

Prema Statutu Sveučilišta i drugim dokumentima Medicinskog fakulteta koja se odnose na nastavu, definirani su formalni mehanizmi za odobrenje, provjeru i praćenje studijskih programa i kvalifikacija. Predlagatelj novog studijskog programa je Znanstveno nastavno vijeće Fakulteta. Za predloženi studijski program Senat imenuje Povjerenstvo za provođenje postupka evaluacije studijskog programa. Prijedlog o evaluaciji novog studijskog programa Povjerenstvo dostavlja Senatu s obrazloženim mišljenjem.

Manje izmjene i dopune studijskog znače izmjenu programa do 20 %, ali koje ne mijenjaju bitno studijski program usvajaju se na Znanstveno nastavnom vijeću Fakulteta. Odluku o većim izmjenama i dopunama studijskog programa donosi Senat na prijedlog Znanstveno-nastavnog vijeća Fakulteta.

Veliku ulogu u provjeri i praćenju programa imaju povjerenstva (Povjerenstvo za nastavu i Povjerenstvo za provedbu Bolonjskog procesa) i odbori Fakulteta. Odobrenja, provjere i praćenje programa koje se odnose na doktorski studij su u nadležnosti Odbora za doktorate.

l) Ako Vaše visoko učilište ima mogućnost samoakreditacije studijskih programa, objasnite postupak i kriterije koji se primjenjuju kod predlaganja novih.

Fakultet nema mogućnost samoakreditacije studijskih programa.

m) Navedite u kojoj ste mjeri zadovoljni postojećim stanjem i predložite moguća poboljšanja.

Izuzetno smo zadovoljni visokomotiviranim studentima i visokim postotkom prolaznosti studenata na studijskom programu. Organizacija i izvedba nastave u cijelosti je na visokoj razini. Stoga Fakultet zadržava i dalje razvija osobitosti u onim programima koji su se višegodišnjom primjenom pokazali kvalitetnim. Međutim, uvijek treba težiti izvrsnosti, u tom smjeru u pripremi je revidiranje i jednoobraznost syllabusa, izrada inovativnijih mrežnih stranica pojedinih katedri. Upošljavanjem više znanstvenih novaka znatno bi se unaprijedio znanstveni, nastavni i stručni rad, no nažalost to nije u nadležnosti samog Fakulteta. U tijeku je rekonstrukcija i opremanje Kabineta kliničkih vještina koja bi omogućila:

- korištenje kabineta na više nastavnih predmeta: obiteljska medicina, anesteziologija, kirurgija, urologija, interna medicina, pedijatrija i ginekologija.
- provođenje znanstveno-istraživačkog rada tzv. edukacijskog znanstvenog istraživanja „educational research“ u usporedbi kliničkih vještina studenata i nastavnog kadra prije i nakon uvođenja nastave u Kabinetu kliničkih vještina u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju.
- bolju organizaciju i provođenje OSKI ispita na modelima (objektivni strukturirani klinički ispit)

Tablica 2.1. Struktura upisanih studenata i zanimanje za studijski program u tekućoj i posljednje dvije godine

Godina	Redovni studenti			Izvanredni studenti			Ukupno			
	Prijavljeni	Upisna kvota	Upisani na prvu godinu studija	Prijavljeni	Upisani na prvu godinu studija	Upisna kvota	Gimnazija		Strukovna šk.	
							Broj	Prosje. ocjena	Broj	Prosje. Ocjena
2014//2015	227	63	63				60	4,57	3	4,63
2013/2014	253	60	60				56	4,50	4	4,09
2012/2013	198	56	56				54	4,50	2	4,62

Za diplomске i poslijediplomske programe navedite podatke za prvu studijsku godinu za tekuću i posljednje dvije akademske godine.

Naziv studijskog programa Doktorski studij	Redovni studenti			Izvanredni studenti			Broj studenata koji dolaze s drugoga visokog učilišta	Prosječna ocjena
	Godina	Prijavljeni	Upisani	Upisna kvota	Prijavljeni	Upisani		
	2009/2010	30	22	20				
	2014/2015	60	43	40				
	2013/2014	25	20	20				
	2012/2013	35	30	30				

Tablica 2.2. Prolaznost na studijskom programu

Naziv studijskog programa	Godina upisa	Broj upisanih studenata	Prolaznost na prvoj godini	Broj diplomiranih studenata	Broj studenata koji su izgubili pravo studiranja	Prosječna ocjena studija
Medicina	2009/2010	50	72 %			
	2010/2011	50	70 %			
	2011/2012	53	77,35 %			
	2012/2013	56	62,5 %			
	2013/2014	60	73,33 %			
	2014/2015	63	74,60	30		4,12

Tablica 2.2.1. Prikaz jedne generacije kroz akademske godine:

Godina upisa	Broj upisanih studenata	Prolaznost na prvoj godini	Broj studenata koji su izgubili pravo studiranja	Ispisani studenti	Broj diplomiranih studenata	Prosječna ocjena studija
2009./2010.	50 1.god.*	72%	-	1		
2010./2011.	36 2. god.*		-	1		
2011./2012.	35 3. god.*		-	1		
2012./2013.	33 4.god.*		-	2		
2013./2014.	30 5. god.*		-	-		
2014./2015.	30 6. god.*		-	-	30	4,12

*godina studija

Navedite strukturu načina polaganja ispita na preddiplomskim, diplomskim (i integriranim preddiplomskim i diplomskim)* i poslijediplomskim specijalističkim studijskim programima visokog učilišta (broj predmeta u odnosu na ukupan broj, izraženo u postotcima). Ako želite, možete unijeti komentar u tablice.

Tablica 2.3. Provjera ishoda učenja

Naziv studijskog programa	Samo završni ispit						Samo kolokvij/zadace	Kolokvij/zadaca i završni ispit	Seminarski rad	Seminarski Rad, praktični, pismeni i usmeni završni ispit	Praktični rad	Drugi oblici*
	Završni pismeni ispit	Završni usmeni ispit	Pismeni i usmeni završni ispit	Praktični rad, pismeni usmeni završni ispit	Praktični rad i usmeni	Praktični rad i završni pismeni						
Medicina	4* 9,3 %	1 2,3 %	8 18,6 %	19 44,1 %	4 9,3 %	4 9,3 %	2 4,6 %	1 2,3 %				

*broj predmeta

Tablica 2.4. Broj znanstvenih radova u znanstvenim časopisima koje objavljuju doktorandi prilikom izrade doktorske disertacije.

Naziv doktorskog studija (smjerovi)	Broj obranjenih doktorskih disertacija u posljednjih 5 godina	Broj objavljenih radova potreban za pristup obrani disertacije	Broj objavljenih radova doktoranada u inozemnim znanstvenim časopisima relevantnim za izbor u znanstvena zvanja	Broj objavljenih radova doktoranada u domaćim znanstvenim časopisima relevantnim za izbor u znanstvena zvanja
Biomedicina i zdravstvo (redoviti doktorski studij)	6	1 rad u CC-u (30 bodova); Potrebno je ostvariti još 30 bodova iz radova (1 CC, SCI) ili ostvariti 30 bodova iz drugih radova koji su niže indeksirani	6	0
Izvan doktorski studij	64	Nije bilo potrebno imati CC radove ni druge radove u niže indeksiranim bazama do 2013.	32	0

Tablica 2.6. Mrežne stranice

Naziv studijskog programa	Broj predmeta za koje postoje posebne mrežne stranice	Za predmete za koje postoji posebna mrežna stranica, ona uključuje sljedeće elemente (navesti u svakoj koloni broj mrežnih stranica koje uključuju taj element)					
		Ciljevi i sadržaj predmeta i popis literature	Objavljivanje termina pismenih i usmenih ispita i termina konzultacija	Objavljivanje rezultata kolokvija i pismenih ispita za studente	Zadaci iz prethodnih ispitnih rokova	Pomoćni nastavni materijal (tekst predavanja, PowerPoint prezentacija, crteži, slike, videozapisi itd.)	Mogućnost interaktivne komunikacije nastavnika i studenata
Medicina	60	31	60	60	9	4	50
Doktorski studij	Svi predmeti i sve obavijesti su u folderu (Doktorski studij)						

Tablica 2.7. Programi cjeloživotnog obrazovanja (do 60 ECTS bodova)

Programi cjeloživotnog obrazovanja	Trajanje	Akreditiran (da/ne) i od koje institucije	ECTS (ako se dodjeljuju)
Edukacija edukatora		/	-
Tečaj ultrazvuka			-
Tečaj reanimacije			-
Elektroencefalografija i epilepsija u dječjoj i odrasloj dobi			-
Tečaj trajne izobrazbe iz kliničke endokrinologije			-

3. Studenti

a) Izrazite mišljenje o kvaliteti i strukturi prijavljenih i upisanih studenata (brojčani podaci u tablici 2.2) na preddiplomske, diplomske, integrirane preddiplomske i diplomske studijske programe i stručne (ako ih održavate). Na temelju dosadašnjeg iskustva prosudite koliko su homogena i dostatna njihova predznanja.

Integrirani studij medicine

Na studij medicine se prijavljuju pristupnici koji su završili gimnaziju ili strukovnu školu medicinskih usmjerenja. Kvaliteta prijavljenih pristupnika je visoka što se vidi iz prosječnih ocjena srednjoškolskog obrazovanja, također je uočena konzistentna kvaliteta pristupnika koji se upisuju na Medicinski fakultet. Predznanje studenata je velikoj većini dovoljno za uspješno praćenje studija što pokazuju rezultati prolaznosti studenata osobito na prvoj godini studija. Prema našim iskustvima veću uspješnost na razredbenom ispitu imaju učenici gimnazije, što je i očekivano obzirom na predznanja kemije, fizike i biologije koja imaju tijekom srednjoškolskog obrazovanja. Fakultet je zadovoljan s prolaznošću jer smatramo da je on rezultat visoke motiviranosti studenata i dobrog načina organiziranja studijskog programa.

Na doktorski studij se mogu upisati pristupnici s prosjekom ocjena najmanjim 3,50 (8,00 u sustavu ocjenjivanja od 5-10).

Iznimno, pristupnici s prosjekom ocjena manjim od 3,50 (8,00 u sustavu ocjenjivanja od 5-10) mogu također kandidirati za upis u studij. Dodatni uvjeti za te pristupnike su: moraju imati preporuke barem dvije osobe u znanstveno-nastavnom ili znanstvenom zvanju, od kojih jedna mora biti obavezno i mentor doktoranda. Nadalje za doktorski studij, osobita pozornost u natječajnom postupku daje se kriterijima kao što su zanimanje za znanstveno-istraživački rad (broj objavljenih radova, aktivno sudjelovanje na skupovima), preporuke nastavnika i potencijalnog mentora te razgovor s pristupnikom.

b) Komentirajte podatke o prolaznosti (brojčani podaci u tablici 2.2) na studijskom programu s osvrtom na upisnu kvotu, motiviranost studenata i organizaciju nastave.

Prosječno 70% studenata uspješno završi prvu godinu studija. Od toga njih 85 % (u nekim generacijama i više) u roku (šest godina) završi studij. Tek mali broj njih izgubi pravo studiranja. Status studenta na Medicinskom fakultetu se gubi ako student osmi put ne položi ispit. Ovako visoku razinu prolaznosti moguće je objasniti visokom motivacijom i odabirom studenata, kontinuiranom provjerom znanja tijekom nastave kao i modelom turnusne nastave.

c) Navedite način na koji obavještavate buduće studente o Vašem visokom učilištu i studijskim programima koje nudite (kvalifikacija, kompetencije, mogućnost daljnjeg obrazovanja i zapošljavanja) – informacijski paketi, mrežne stranice, brošure, letci i slično.

Učenici se mogu informirati na Smotri Sveučilišta u Mostaru koja se održava svake godine. Program predstavljanja Fakulteta zajedno provode studenti medicine viših godina studija, nastavnici i predstavnici stručnih službi Fakulteta. Uz pisane informacije (letak), Vodič za buduće studente i zanimljivo predstavljanje studija, (anatomski modeli, video projekcija opremljenosti praktikuma i predavaonica Fakulteta, usluge mjerenja tlaka i šećera). Budući studenti najviše informacija dobivaju u odgovorima na pitanja koja postavljaju sadašnjim studentima medicine.

Broj mjesta za upis, uvjeti za upis na studij, te datum razredbenog ispita, vrijeme prijave i upisa za ljetni i jesenski razredbeni rok objavljuje se za sve članice Sveučilišta u javnim glasilima, na oglasnim pločama fakulteta te na mrežnoj stranici Fakulteta www.mefmo.ba.

Na mrežnim stranicama Fakulteta se nalazi i Priručnik za upis na Medicinski fakultet koji sadrži temeljne informacije o: Studiju na medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, Uvjetima prijave na natječaj za razredbeni postupak, Razredbenom postupku, Bodovanju razredbenog postupka, Provedbi razredbenog ispita, Nastavnom planu studija, Katalog znanja iz predmeta kemija, biologija i fizika, te preporučenoj literaturi.

Doktorski studij:

Zainteresirani za doktorski studij se mogu informirati na mrežnim stranicama Fakulteta, te u Uredu za doktorski studij.

d) Opišite razloge kojima ste se vodili prilikom provjere ishoda učenja studenata (tablica 2.3). Navedite mjere kojima se osigurava nepristranost i objektivnost na ispitima.

Kriteriji, pravila i procedure provjere znanja i ocjenjivanja studenata medicine određeni su Pravilnikom o integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Prilog 3 (3.1). Provjera znanja studenata na našem Fakultetu provodi se tijekom nastave (kontinuirana evaluacija). Tijekom nastave provjera znanja studenata provodi se aktivnim pripremanjem studenata za seminare i vježbe, savladavanjem zadane literature, usmenim ispitivanjem tijekom nastave.

U tu svrhu sačinjavaju se posebni upitnici (obraci) u koje se unose opažanja (ocjene) o praktičnom radu studenata rezultati kratkih provjera znanja i usvajanja vještina. Rezultati tih

provjera izražavaju se bodovima i ulaze u konačnu ispitnu ocjenu. Razlozi ovakve provjere su ciljevi više prolaznosti i kvalitetnijeg usvajanja znanja.

Ispitno gradivo utvrđuje se nastavnim programom, a način provedbe i ocjenjivanja ispita, vrijeme održavanja pismenih ispita, te trajanje pojedinih dijelova ispita i trajanje cjelokupnog ispita utvrđuje se nastavnim planom na početku svake akademske godine.

Ispiti se odvijaju u obliku djelomičnog (parcijalnog) predmetnog ispita i završnog ispita. Oblici provjere znanja mogu biti samo usmeni, samo u pisanom obliku (testovi), testovi u kombinaciji s usmenim ispitom, testovi u kombinaciji s praktičnom provjerom znanja i usmenim ispitom. Najzastupljeniji vid provjere znanja na Fakultetu je kombinacija praktičnog rada, pismenog i usmenog ispita 44,1 %, slijedi pismeni i usmeni ispit 18,6 %, samo pismeni ispit zastupljen je 9,3 %. Pri kombiniranim oblicima ispita, položeni dio pismenog ispita priznaje se na narednim ispitima sve dok student ne pristupi na ispit četvrti put odnosno ponovno ne upiše taj predmet. Evaluacija valjanosti pismenih ispita provodi se na tri razine: pri oblikovanju početne banke pitanja, nakon ispita, te dugoročnim praćenjem rezultata ispita i analizom validnosti pojedinih pitanja.

Fakultet stalno potiče razvoj mehanizama praćenja i promicanja kulture u ocjenjivanju studenata. Primjerice uvođenje zahtjevnih načina ispitivanja (OSKI) – objektivno strukturiran klinički ispit koji se za sada primjenjuje samo na Katedri obiteljske medicine.

Pismeni ispiti se uglavnom ispravljaju na optičkom čitaču, svi studenti mogu na konzultacijama prodiskutirati ne riješena pitanja. Usmeni ispiti su javni, te se održavaju u prisutnosti drugih studenata, kako bi se osigurala objektivnost student izvlači kartice s ispitnim pitanjima. Rad u manjim grupama osigurava transparentnost postignuća svakoga studenta.

e) Navedite mišljenja studenata o odnosima studenata i nastavnika izražena putem provedenih anketa ili na druge načine i komentirajte moguće probleme i postupke u njihovu rješavanju te način obavještanja studenata o poduzetim mjerama.

Tijekom nastave, na svakoj sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća posebna točka dnevnog reda su studentska pitanja. Predstavnici studenata mogu iznijeti sve probleme, nepravilnosti ili primjedbe na cjelokupan nastavni proces.

Na Fakultetu se od samog utemeljenja provodi studentska anketa. Tada se po prvi put na Sveučilištu u Mostaru primijenio koncept sveobuhvatnog anketiranja studenata poslije održane nastave u kojemu se standardiziranim pitanjima, ali i slobodnim komentarima prikupljale informacije o održanoj nastavi, kvaliteti predavanja, seminara i vježbi, zalaganju nastavnika i

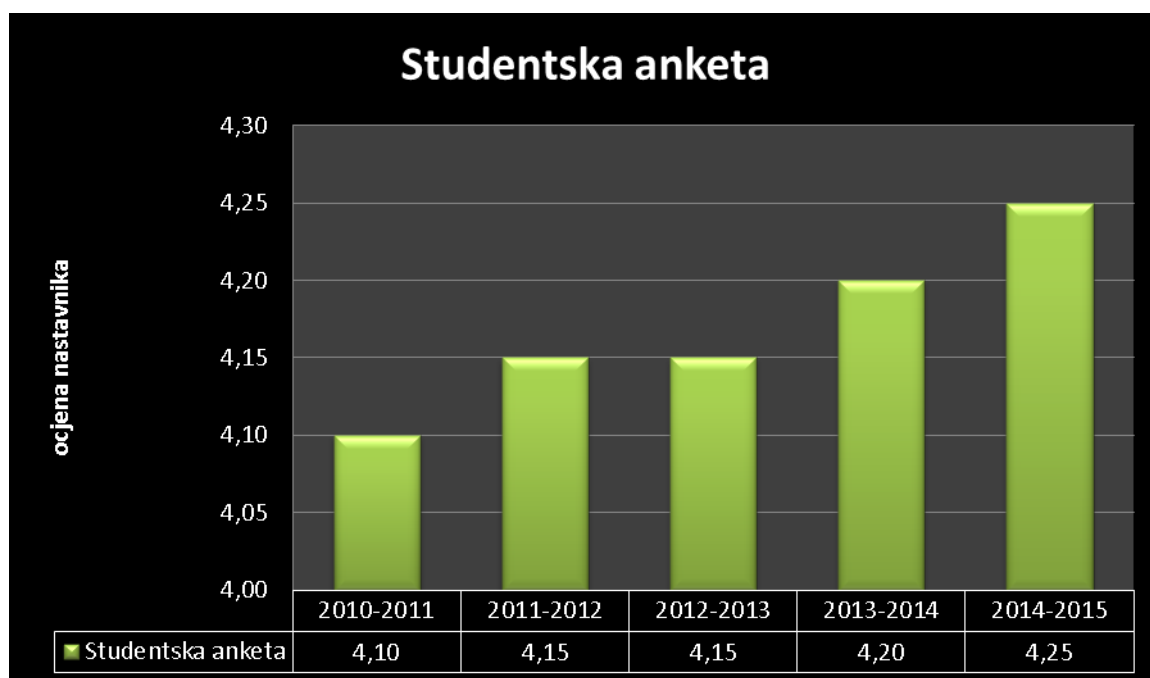
drugim za nastavu relevantnim informacijama. Dobiveni rezultati su objektivno analizirani uz pomoć optičkog čitača od strane studentskih predstavnika i vodstva Fakulteta. Rezultati su bili dostupni vodstvu Fakulteta, studentskim predstavnicima i nastavnicima pojedinačno te su razmatrani redovito na sjednicama Znanstveno nastavnog vijeća. Odgovoran i kritički odnos studenata prema anketi je doprinio da su rezultati vjerno odražavali trendove u nastavi pa je anketa postala koristan alat za praćenje i unaprjeđenje nastave. Aktivnosti u provedbi studentske ankete je u cijelosti nosio Studentski zbor Medicinskog fakulteta, a pozitivni rezultati su prepoznati i na razini Sveučilišta. Zbog toga je studentska anketa o nastavi uvedena na sve članice Sveučilišta uz puno truda i zalaganja vodstva Studentskog zbora, što je u konačnici formalizirano i usvajanjem Pravilnika o studentskoj anketi o kvaliteti nastavnog rada od 26. listopada 2006. od strane Senata Sveučilišta u Mostaru u kojem stoji na je anketa „namijenjena za ocjenjivanje pedagoškog rada nastavnika i suradnika na članicama Sveučilišta, a njezin je cilj uspostavljanje kvalitete nastavnog rada pojedinih nastavnika i suradnika

Od 2006. godine rezultati studentske ankete su dostupni on-line na mrežnim stranicama Fakulteta. Danas se anketa provodi putem ISS sustava, a temelji se na Pravilniku o studentskoj anketi o kvaliteti nastavnog rada (dostupan na www.sve-mo.ba/dokumenti/pravilnik).

Predstavnici studenata svake studijske godine upoznati s rezultatima ankete i mjerama koje eventualno treba poduzeti ako su uočeni veći problemi.

Rezultati studentske ankete uzimaju se u obzir prilikom izbora/reizbora nastavnika u skladu sa Statutom Sveučilišta i Pravilnikom Medicinskog fakulteta o izboru u zvanja. Anketa je jedan od važnih putokaza svakom nastavniku fakulteta za stalno poboljšavanje nastavnog procesa, ali i s ciljem poboljšanja ljudskih i kolegijalnih odnosa sa studentima.

Spoznaja o evaluaciji ima direktan učinak na motivaciju nastavnika i mogući je poticaj na promjene. Dekanski kolegij obavlja razgovor s najlošije ocijenjenim nastavnicima u studentskoj anketi, te predlaže konkretne mjere za poboljšanje nedostataka na koje su student ukazali.



Slika 3.e. Studentsko vrednovanje kvalitete nastavnika

f) Iznesite svoje mišljenje o problemu smještaja i prehrane studenata Vašega visokog učilišta. Ako postoji, navedite i komentirajte organizaciju izvannastavnih aktivnosti za studente (tečajevi, sport, rekreacija i ostalo). Komentirajte stanje studentskog standarda na Vašem visokom učilištu (prema podacima u tablici 3.2) i procijenite stupanj korištenja. Ako niste zadovoljni postojećim stanjem, navedite razloge i predložite moguća rješenja.

Smještaj i prehrana studenata Medicinskog fakulteta u Mostaru organizirana je u sklopu studentskih domova na razini Sveučilišta. U zgradi Fakulteta se nalazi restoran Infuzija koji nudi kuhane obroke, sendviče i raznovrsna peciva, no problem je što su cijene komercijalne, studenti nemaju nikakav popust. Medicinski fakultet osigurava prostor za aktivan rad Studentskog zbora kao predstavničkog tijela studenata Medicinskog fakulteta te ostalih studentskih organizacija/udruga (PULS i BoHeMSA).

Studenti Medicinskog Fakulteta su utemeljili studentski časopis PULS 2004. godine. Časopis je osnovan s ciljem da prije svega informira studente, pohvali ono što je dobro, te kritizira negativno, PULS je postao omiljen među studentima, ali i svim djelatnicima Medicinskog fakulteta, Sveučilišne kliničke bolnice Mostar, pripadnicima akademske medicine. Uspostavljena je suradnja i s časopisima medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj s kojih dolaze gostujući nastavnici - zagrebačkim Medicinarom, riječkim Speculumom, osječkim GMO-om, te ostalim studentskim časopisima u regiji.

Udruga studenata medicine Bosne i Hercegovine (BoHeMSA) pri Medicinskom fakultetu u Mostaru djeluje od 2006. godine. Pod okriljem BoHeMSA-e organizirane su različite aktivnosti, među kojima ističemo razmjenu studenata (Italija, Španjolska, Njemačka, Češka Republika, Finska, Latvija, Bugarsku i Južnu Ameriku, a u Mostar su stigli studenti iz Portugala, Španjolske, Italije, Njemačke i Slovačke), sudjelovanje na Europskoj regionalnoj skupštini studenata medicine (EuRegMe, Brijuni 2008), kongresu studenata medicine, u Makedoniji, Ohrid (IMSC Ohrid 2008.).

Na Fakultetu djeluje sportska sekcija čiji je cilj promoviranje sporta i okupljanje najboljih sportaša na Fakultetu. Moramo se pohvaliti i rezultatima naših studenata na različitim sportskim natjecanjima. Naši studenti su dugogodišnji sudionici Humanijade (susret biomedicinskih fakulteta iz regije) s obzirom na broj studenata s ostalih fakulteta na Humanijadi postizemo dosta dobre uspjehe.

Iz svega navedenog, mišljenja smo da je aktivnost studenata na našem Fakultetu na visokoj razini, ali da ima prostora i za poboljšanje.

g) Navedite moguće posebne mjere koje je Vaše visoko učilište uvelo kako bi motiviralo studente na veće zalaganje i učenje (nagrade, priznanja i ostalo) i komentirajte učinak tih mjera.

Naši studenti su visoko motivirani za studij, što pokazuju visoke prosječne ocjene, s minimalnim odustajanjem od studija, također sudjeluju u raznim humanitarnim, spisateljskim, sportskim aktivnostima. Uprava Fakulteta svesrdno podržava i motivira svoje studente za nove aktivnosti. Fakultet je na temelju Statuta Sveučilišta izradio Pravilnik o nagrađivanju i pohvaljivanju studenata. Studentima se prema Pravilniku dodjeljuje Dekanova nagrada i Pohvala za izvannastavne aktivnosti. Dekanovom nagradom nagrađuje se po jedan student sa svake godine studija koji ostvari najviši prosjek ocjena. Iznimno Dekanovu nagradu može dobiti i više studenata ako Povjerenstvo ocijeni da više pristupnika zadovoljava kriterije. Odluku o Dekanovoj nagradi donosi Znanstveno-nastavno vijeće. Dekanova nagrada sastoji se od pisane plakete i novčanog dijela nagrade. Za izvannastavne aktivnosti nagrađuju se studenti koji su svojim aktivnostima doprinijeli ugledu Fakulteta (međunarodna i domaća natjecanja, izlaganja na znanstvenim skupovima, rad u časopisu Fakulteta i sl.). Pohvala za izvannastavne aktivnosti sastoji se od pisane plakete. Nagrade i pohvale se uručuju studentima na svečanoj promociji diplomanada, kao i na obilježavanju dana Sveučilišta u Mostaru.

h) Navedite koje oblike podrške studentima pruža visoko učilište (mentorstva, savjetovanje u karijeri, pomoć pri učenju, pomoć studentima s posebnim potrebama i međunarodnim studentima, pravna i financijska podrška i slično).

Prema zamolbi Dekana i prodekanice za nastavu studentski predstavnici godina trebaju na vrijeme informirati dekanski kolegij i katedre ako netko od studenta ima naglašen problem sa savladavanjem gradiva pojedinog ispita kako bi se pravovremeno reagiralo. Do sada su većinom problemi bili pismeni dijelovi ispita za studente s blagom disleksijom i disgrafijom. Tim studentima je dozvoljeno više vremena za pismeni ispit. Uobičajena je praksa pozivanje roditelja na razgovor i savjet za studente koji su počeli pokazivati odstupanja u ponašanju.

Ured za pomoć studentima s posebnim potrebama riješen je na razini Sveučilišta. Prostor na Fakultetu prilagođen je za boravak i studiranje studenata s posebnim potrebama, pristup zgradi, svi prostori u kojima se odvija nastava imaju pristup liftom, toaleti su prilagođeni osobama s posebnim potrebama.

Mentorstvo je način pomoći i podrške u izradi diplomskog rada. Studenti za izradu diplomskog rada biraju mentora i temu prema osobnom interesu za područje rada.

U kliničkim rotacijama studente vode mentori, jedan mentor za jednoga studenta.

Konzultacije su dio nastavnog rada sa studentima, a održavaju ih obvezatno nastavnici i suradnici u nastavi prema utvrđenom i unaprijed objavljenom rasporedu.

Na konzultacijama studentu se pruža pomoć i naputak pri pripremanju seminara, kolokvija i ispita. Uprava Fakulteta i kao savjetodavno tijelo na raspolaganju je studentima. Financijska pomoć studentima od strane Fakulteta u obliku stipendija ne postoji, ali postoje županijske i državne stipendije. Osnovani smo zakladu Filip Čulo (prvi Dekan Medicinskog fakulteta) čija uloga će biti osim pružanja novčanih sredstava za znanstvene projekte i stipendiranje studenata. Financijska pomoć Fakulteta se ogleda u tome da studente s visokim prosjekom ocjena kao i socijalno ugrožene studente oslobodi participiranja u plaćanju studijske godine.

Doktorski studij

Svaki doktorand upisan u doktorski studij ima pravo i obvezu odabrati svog mentora. Doktorand je odgovoran za uredno pohađanje organizirane nastave i izvršenje svih ostalih propisanih obveza i aktivnosti tijekom cijelog studija, a suodgovoran je i za vlastiti znanstveni napredak. Dužnost doktoranda je surađivati s mentorom. Za mentora studentu doktorskog studija može se imenovati osoba koja je najmanje tri (3) godine u znanstveno-nastavnom zvanju docent ili ekvivalentno zvanje ako je riječ o mentoru koji je akademsko zvanje stekao u

inozemstvu ili koji je voditelj znanstveno-istraživačkog projekta, koji je izabran u znanstveno polje i granu predložene teme. Iznimno, mentor može biti i profesor emeritus.

i) Priložite propise o zaštiti studentskih prava (procedure za rješavanje žalbi, studentski pravobranitelj i ostalo).

Propisi o zaštiti studentskih prava su Zakon o visokom obrazovanju u HNŽ-i Statut Sveučilišta i Pravilnik o studiranju na Sveučilištu u Mostaru. U tijeku je donošenje novog Pravilnika o studentskom zboru, gdje postoji mogućnost za formiranjem studentskog pravobranitelja. Taj propis se donosi na Sveučilišnoj razini tako da nije u nadležnosti Fakulteta.

j) Navedite na koji način pratite završene studente (*alumni*) i prikupljate informacije o njihovoj zaposlenosti kao i druge značajne podatke za unapređenje studijskih programa.

Medicinski fakultet sustavno prati karijere bivših studenata, s kojima održava profesionalne kontakte. Treba istaći da Fakultet nema dugu tradiciju (tek 12 generacija diplomanata) ali smo izuzetno ponosni na naše bivše studente koji su danas izvanredni profesori, docenti i pročelnici katedri. Više od 50% bivših studenata je uposlano u SKB Mostar kao već prepoznatljivi specijalisti kirurgije, interne medicine, oftalmologije, neurokirurgije, kardiokirurgije, a uključeni su i u nastavni rad Fakulteta. Većina naših studenata je nastavila znanstveno obrazovanje na Fakultetu izradom i obranom magistarskih i doktorskih disertacija. Neki naši studenti su ostvarili svoje karijere u zemljama Europske unije. Alumni medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru je osnovan 24. rujna 2008. godine kao Udruga u koju se mogu učlaniti doktori medicine s titulom stečenom na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, te druge pravne i fizičke osobe sukladno Statutu Udruge, a radi unapređivanja i pomaganja nastavnog, znanstvenog i stručnog rada Fakulteta i njegove afirmacije u zemlji i inozemstvu. Osnovni ciljevi Alumnia su: njegovanje poštovanja, zahvalnosti i odanosti prema Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru; njegovanje tradicija Fakulteta; promicanje ugleda Fakulteta u zemlji i inozemstvu, pomaganje nastavnog, znanstvenog i stručnog rada na Fakultetu; rad na stvaranju uvjeta za razvoj i napredak Fakulteta; stvaranje i njegovanje veza među doktorima medicine Fakulteta; njegovanje i razvitak ugleda i etike liječničkog poziva; raspravljanje znanstvenih i stručnih problema medicinske struke i zauzimanje stanovišta o njima i poticanje i razvitak suradnje Fakulteta sa drugim znanstvenim, stručnim, obrazovnim, razvojnim i istraživačkim organizacijama, te suradnje sa sličnim društvima (AMF-SM/AFM-UM) u zemlji i inozemstvu. U okviru cilja radi kojeg je Udruga osnovana, ona posebno obavlja sljedeće poslove

i djelatnosti: okuplja doktore medicine Fakulteta i druge osobe koje djeluju na ostvarivanju ciljeva Udruge, sukladno njenom Statutu; organizira znanstvene i stručne skupove koji imaju za cilj unapređenje Fakulteta i njegove nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti; izdaje publikacije; organizira sastanke, seminare, tribine i druge skupove članstva i drugih osoba radi promicanja ciljeva Udruge; sudjeluje u aktivnostima stalnog obrazovanja doktora medicine; pomaže Fakultetu u prikupljanju donacija radi unapređenja njegove djelatnosti; prikuplja sredstva radi pomaganja nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti Fakulteta; ostvaruje suradnju sa drugim znanstvenim, stručnim i obrazovnim institucijama, te udrugama koje promiču aktivnosti drugih sveučilišta i fakulteta; na različite načine pomaže studente i mlade diplomirane doktore medicine, te potiče njihov stručni rad i usavršavanje; organizira obilježavanje važnih obljetnica Fakulteta; potiče, pomaže i organizira različite oblike druženja članova, nastavnika i studenata, uključujući znanstvene, kulturne, sportske i druge oblike druženja.

Za prvog predsjednika udruge Alumnia Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru izabran je mr.sc. Božo Petrov, dr. med. današnji predsjednik Hrvatskog sabora Republike Hrvatske. Trenutni predsjednik Udruge Alumnia je dr. sc. Marko Ostojić, dr. med. Alumni redovito provodi ankete među svojim kolegama, te godinama utvrđuje kako su svi alumni Medicinskog fakulteta zaposleni (niti jedan alumni nije na zavodu za zapošljavanje), a mnogi od njih su na važnim upravljačkim funkcijama u zemlji i inozemstvu. Trenutna upravljačka struktura medicinskog fakulteta u svojim redovima ima člana alumnia Medicinskog fakulteta koji obavljaju funkcije prodekana za međunarodnu suradnju. Oni svojim radom proteklih godina ostvaruju ciljeve udruge alumni kroz uspostavljanje međunarodne suradnje sa kvalitetnim institucijama u inozemstvu, unaprjeđivanju nastavnih planova i programa, te uvođenja novih studijskih programa, sudjeluju u aktivnostima stalnog obrazovanja doktora medicine kroz tečajeve Edukacije edukatora. Nadalje ostvaruju dobre rezultate u poticanju stručnog rada i usavršavanje, te organiziraju obilježavanja važnih obljetnica Fakulteta (obljetnica 20 godina postojanja Medicinskog fakulteta u Mostaru).

k) Navedite u kojoj ste mjeri zadovoljni postojećim stanjem i predložite moguća poboljšanja.

Samoanalizom postojećeg stanja možemo biti zadovoljni sa djelatnosti našeg fakulteta unatoč nedostatku znanstveno-nastavnoga kadra imajući na umu da drugi slični fakulteti npr. u Sarajevu imaju za jednaki broj studenata nekoliko puta veći broj zaposlenika. Sukladno tome, proizlaze i moguća rješenja u vidu zapošljavanja novog kadra kako na temeljne medicinske

katedre, dakle zaposlenike u punom radnom vremenu, tako i na kliničke katedre (zaposlenike u kumulativnom radnom odnosu) što bi trebalo biti financirano od Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti, no ostaje financijski problem zapošljavanja novog kadra, s obzirom da nadležno ministarstvo nije u mogućnosti osigurati financijska sredstva za zapošljavanje. Stoga Fakultet mora razmišljati o uvođenju stručnih i komercijalnih aktivnosti kako bi osigurao vlastita sredstva za zapošljavanje.

Gostujući nastavnici imaju veliki interes za nastavu na Medicinskom fakultetu u Mostaru i ostaju u stalnoj vezi s Fakultetom u smislu održavanja pojedinih dijelova nastave i praćenju i pomaganju napredovanja naših mladih kadrova što doprinosi održavanju visoke razine kvalitete nastave.

Tablica 3.1. Struktura studenata za akademsku 2014/2015 godinu

Studijski program	Redoviti studenti	Izvanredni studenti
Medicina	335	-
Doktorski studij	143	-
Ukupno	478	

Tablica 3.2. Studentski standard

Navedite podatke o sljedećim elementima studentskog standarda koji postoje na Vašem visokom učilištu.

	Površin(u m ²)	Broj sjedećih ili aktivnih mjesta
Prostor za učenje	150 knjižnica	25
Studentska menza (korištenje iksice)	-	-
Drugi objekti prehrane	-	-
Mogućnosti studentskog smještaja	-	-
Sportski objekti	-	-
Prostorije za studentske udruge i kulturne aktivnosti	30	8
Objekti za rekreaciju	/	/

Tablica 3.3. Zapošljavanje studenata koji su završili studij

Naziv studijskog programa	Broj studenata koji su završili studij u posljednje 3 godine	Broj nezaposlenih prema statistici Zavoda za zapošljavanje
Medicina	150	-

4. Nastavnici

a) Osvrnite se na strukturu nastavnika i suradnika u tablici 4.1. Ocijenite dobre i loše strane u omjerima broja stalno zaposlenih na Vašem visokom učilištu i vanjskih suradnika. Analizirajte probleme u kadrovskoj politici.

U procesu nastave, znanstvenih istraživanja te drugih djelatnosti Fakulteta aktivno su uključeni razni profili djelatnika. Nastava na Medicinskom fakultetu je organizirana u turnusima, a druga značajka je rad u malim skupinama, osobito na kliničkim predmetima. Stoga je za potrebe izvođenja nastavnog procesa na Medicinskom fakultetu u ak. 2014/2015. godini angažirano ukupno 297 nastavnika i suradnika. Djelatnost Medicinskog fakulteta je nemoguća bez suradnje sa Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar, koja je ujedno i pridružena članica Sveučilišta. Tako u nastavi sudjeluju 172 nastavnika i suradnika iz Sveučilišne kliničke bolnice Mostar na kliničkim ali i na temeljnim medicinskim predmetima. Od utemeljenja Fakultet se oslanjao na nastavni potencijal iz Republike Hrvatske, tako i danas još uvijek najveći broj redovitih profesora (39) dolazi s medicinskih fakulteta iz Republike Hrvatske. Danas su pročelnici na 12 katedri temeljnih i kliničkih predmeta na Fakultetu redoviti i izvanredni profesori iz Republike Hrvatske.

Budući je Medicinski fakultet u Mostaru relativno mlada članica Sveučilišta, stoga ima relativno malo nastavnog kadra u znanstveno nastavnom zvanju redoviti profesor. Iako brojčani podatci (tablica 4.1.) govore kako je domaći kadar u najvećem broju u zvanju viši asistent (59) i docent (27), treba istaći da će u narednom periodu 30 % docenata steći uvjete za izbor u znanstveno nastavno zvanje izvrednog profesora, a viši asistenti u zvanje docenta.

Sukladno misiji i strateškim ciljevima Fakulteta, još uvijek je nedostatan nastavnički kadar.

Jedan od problema predstavlja i dobna struktura domaćih redovitih i izvrednih profesora.

b) Prikažite i komentirajte omjer nastavnika i studenta i njegov trend u posljednjih pet godina.

Akadska godina	Studenata	Nastavnika/suradnika	Omjer
2010/2011	312	10	1/31,2
2011/2012	326	17	1/19,1
2012/2013	335	20	1/16,7
2013/2014	343	36	1/9,2
2014/2015	335	38	1/8,8

Tijekom posljednjih pet akademskih godina broj studenata se neznatno mijenjao. Broj nastavnika koji su na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru izabrani u znanstveno-nastavna zvanja je u evidentnom porastu. Broj nastavnog kadra (redovitih, izvanrednih profesora i docenata) od akademske 2010/2011. do 2014/2015 godine uvećan je za 26 %, što nadalje znatno utječe i na omjer nastavnika i studenata.

c) Komentirajte nastavno opterećenje nastavnika i vanjskih suradnika (prema podacima u tablici 4.2).

Veliki dio nastavnog opterećenja na studiju medicine odnosi se na nastavu kliničkih predmeta, a kod njih se velika pozornost posvećuje kliničkim vježbama. One pak imaju dvije značajke. Prva je da ih je potrebno izvoditi u malim grupama (prvenstveno zbog privatnosti samih pacijenata na kojima se izvode, ali i mogućnosti da studenti svladaju i usvoje određenu vještinu koja će im biti kasnije potrebna. Stoga ukupan broj sati vježbi na studiju medicine iznosi 12,227 školskih sati, što su ujedno i norma sati. 81 % od ukupnog opterećenja vježbi izvode stalno uposleni nastavnici i suradnici.

Ukupan broj školskih sati predavanja je 1906 školskih sati (3812 norma sati), od čega stalno uposleni profesori (redoviti i izvanredni, te docenti) održe 855 školskih sati ili 44,8 %.

Ukupan broj školskih sati seminara je 2202 školskih sati (3303 norma sati), od čega nastavnici Medicinskog fakulteta održe 51,9 %.

Na temelju navedenog izračuna razvidno je da u ukupnom opterećenju nastave (P+S+V) u norma satima (19342 norma sata) domaći nastavni kadar ima udjel od 69,22 %.

d) Navedite formalne postupke za praćenje vanjskog angažmana nastavnika..

Stručne službe Tajništva i katedre organiziraju nastavu i vode brigu o njenu provođenju u skladu sa Zakonom, Statutom i Pravilnikom o integriranom dodiplomskom studiju.

Održana nastava evidentira se u knjizi za evidenciju nastave, u kojoj se upisuje datum i vrijeme održavanja nastave, tema i oblik nastave, oznaka studentske skupine, broj nazočnih studenata i ime (potpis) nastavnika. Knjige za evidenciju nastave nalaze se i pohranjuju u uredima za pretkliničku i kliničku nastavu i vode se za svaki predmet.

e) Navedite veličine studentskih grupa za predavanja, seminare, vježbe i druge oblike nastave i iznesite vlastitu prosudbu o učinkovitosti nastavnog rada u tim grupama. Komentirajte mišljenje studenata o tom pitanju izražena u anketama.

Veličine studentskih grupa određene su Uredbom o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, međutim studijski programi biomedicine i zdravstva zbog specifičnosti studija mogu odstupati od navedenih normativa. Prema Pravilniku o integriranom dodiplomskom studiju Medicinskog fakulteta za ostvarivanje nastavnog programa na Fakultetu putem predavanja formiraju se skupine do 60 studenata. Nova skupina se formira kada broj studenata prelazi 80. U seminarskoj nastavi broj studenata u skupini iznosi do 25 studenata, a nova skupina se formira kad broj studenata po skupini prelazi 30. Nastava koja se ostvaruje u vježbovnoj nastavi broj studenata u skupini iznosi u pravilu 10-15 studenata, a u kliničkoj nastavi 4-6 studenata. Mišljenje studenata o pitanju skupina na pretklinici su zadovoljavajuća, i obzirom na prostorne i materijalne resurse. No, na kliničkim predmetima evidentan je problem zbog prevelikog kliničkog opterećenja nastavnog osoblja.

f) Navedite pokazatelje po kojima procjenjujete kompetentnost nastavnika i vanjskih suradnika koji izvode nastavu na Vašim studijskim programima. Komentirajte usporedivost tih pokazatelja u domaćim i međunarodnim okvirima. Navedite i mišljenja studenata izražena u anketama i koji su njihovi učinci.

Kompetentnost nastavnika i suradnika u nastavi utvrđuje se prema kriterijima za izbor u znanstvenonastavna zvanja navedenim u Pravilniku Sveučilišta o minimalnim uvjetima za izbor. Kompetentnost nastavnika i suradnika u nastavi utvrđuje se dodatno prema kriterijima za izbor u znanstvenonastavna zvanja navedenim u Pravilniku o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru koji je donesen 2014. godine. Dokumenti i obrasci za evaluaciju kandidata Prilog 4 (4.1).

g) Navedite oblike stručne podrške nastavnima i vanjskim suradnicima u području osposobljavanja i usavršavanja nastavničkih kompetencija. Navedite način usavršavanja nastavnika i vanjskih suradnika na drugim domaćim i inozemnim visokim učilištima te ocijenite opseg i postignuća tog procesa. Usporedite Vaše visoko učilište s drugim visokim učilištima.

Fakultet organizira i izvodi tečaj o pedagoškoj edukaciji nastavnika (Edukacija edukatora), koji bi u daljnjoj fazi trebali postati edukatori, odnosno proširiti svoja stečena znanja na većinu suradnika.

Izobrazba djelatnika pod nazivom Edukacija edukatora održava se kada se osigura dovoljan broj polaznika. S obzirom na iskazane potrebe za edukacijom edukatora u smislu stručnog usavršavanja, definirani su sadržaji koji se odnose na poučavanje odraslih, te čine teme tečaja:

1. Metodologija predavanja: Oblici rada s odraslima (Što je predavanje, što seminar, a što vježbe?)
2. Ishodi učenja i njihova uloga i pisanje syllabusa
3. Učenje u skupini (engl. Team Learning)
4. E-učenje (iskustva u Bosni i Hercegovini; mogućnosti na Medicinskom fakultetu u Mostaru)
5. Pretraživanje indeksnih publikacija, Traženje određenoga časopisnog članka s pomoću strategijskog pristupa
6. Učenje temeljeno na problemu (engl. Problem Based Learning)
7. Komunikacija i razvoj vještine komuniciranja
8. Planiranje i priprema nastavnog procesa
9. Pisanje ispitnih pitanja
10. Mikroučenje (engl. Microteaching)

h) Navedite posebne mjere koje je Vaše visoko učilište uvelo u svrhu motiviranja nastavnika za veće zalaganje i učenje (nagrade, priznanja i ostalo) te komentirajte učinak tih mjera.

Uprava Fakulteta znatno podupire (u okviru financijskih mogućnosti) nastavnike, u objavljivanju udžbenika, te organizacijskom, prostornom i financijskom pomoći motivira organiziranje znanstvenih i stručnih skupova. Jedna od prioriternih zadaća Fakulteta je izrada liste kriterija za vrednovanje kvalitete nastavnika.

i) Ukratko opišite i ocijenite vrstu i kvalitetu nastavnih materijala koje pripremaju nastavnici Vašega visokog učilišta i navedite odabrane udžbenike koje su objavili u posljednjih 5 godina. Iznesite mišljenje o pokrivenosti nastavnog programa stručnom literaturom.

Glavni nedostatak je zastarjelost preporučene literature, neki udžbenici stariji su od 15 godina, no ohrabruje činjenica da 17 katedri koristi udžbenike i nastavne materijale čija izdanja nisu starija od 5 godina. No, treba istaći da nastavnici na predavanjima i prezentacijama koje su dostupne studentima iznose najnovije spoznaje i dostignuća u svojoj oblasti. Problem nekih katedri (primjerice medicinska kemija i biokemija) je nedostatak literature primjerene dodiplomskoj nastavi medicine. Uz to, neki udžbenici su nedvojbeno preskupi za studentski standard. U tablici 4.i-1. su naslovi nastavnih materijala koje su izdali nastavnici Fakulteta u zadnjih pet godina.

Tablica 4.i-1. Odabrani udžbenici nastavnika Medicinskog fakulteta

Autori	Naslov	Izdavač
Vukojević K, Šoljić V.	Praktikum iz Histologije i embriologije.	Mostar: Medicinski fakultet; 2015. 1. Izdanje.
Biruš M.	Opća kemija.	Mostar : Sveučilište u Mostaru, , 2014
Mikulić I, Jelić Knezović N, Mikulić V, Landeka K.	Priručnik za vježbe iz Medicinske kemije i biokemije za studente medicine	Mostar : Medicinski fakultet 2014
Čvorišćec D, Čepelak I..	Štrausova medicinska biokemija	Zagreb: Medicinska naklada, 2009
Andreis I, Batinić D, Čulo F, Grčević D, Lukinović Škudar V, Marušić M, Taradi M, Višnjjić D.	Imunologija, 7. izdanje	Zagreb: Medicinska naklada, 2010.
Jakovljević M.	Shizofrenija u teoriji i praksi.	Zagreb: Pro Mente, 2011.
Vrca A	Pregled neurološkog bolesnika i neurološki sindromi. Skripta.	Mostar: Medicinski Fakultet, 2010.
Kuzman I.	Infektologija – za visoke zdravstvene škole.	Zagreb: Medicinska naklada, 2012.
Hrabač B, i sur.	Socijalna medicina.	Mostar: Medicinski fakultet, 2010
Mandić Z. i sur.	Oftalmologija za studente	Zagreb: Medicinska knjiga (u tisku)
Ljubičić M, Doko Jelinić J, Capak K.	Zdravstvena ekologija - skripta,	Mostar: Medicinski fakultet, 2012.
Vasilj I. i sur.	Odabrana poglavlja iz Epidemiologije	Mostar: Medicinski fakultet, 2009

Černi Obrdalj E., Zalihić A, Pinjuh Markota N., Curić S. Pivić G. Rumboldt M., vasilj I., Barać AM., Pehar R., Kordić M.	Osnove obiteljske medicine.	Mostar: Medicinski fakultet, 2015.
--	-----------------------------	------------------------------------

j) Navedite u kojoj ste mjeri zadovoljni postojećim stanjem i predložite moguća poboljšanja.

Medicinski fakultet u Mostaru još uvijek je relativno mlada visokoškolska obrazovna ustanova te još uvijek nije organizacijski i kadrovski do kraja ustrojena. To je i razlogom našeg stalnog traženja novih kadrova (nastavnih, ali i administrativno-tehničkih) od Sveučilišta u Mostaru.

Na žalost, zbog dobro poznate gospodarske situacije u zemlji i financijskih (ne)mogućnosti kadrovska popuna ne ostvaruje se željenom i potrebitom dinamikom.

Medicinski fakultet je poduzeo određene mjere zapošljavanjem nekoliko znanstvenih novaka na pretkliničkim predmetima iz sredstava Sveučilišta u Mostaru što pokazuje želju Sveučilišta za ulaganjem u kadrove i budućnost.

Tablica 4.1. Struktura osoblja

Osoblje	Zaposleni u punom radnom odnosu			Zaposleni u kumulativnom radnom odnosu		Vanjski suradnici	
	Broj na sastavnici	Prosječna starost	Broj s drugih sastavnica SVEMO	Broj	Prosječna starost	Ukupni broj	Broj iz RH
Redoviti profesori	4	60	1			40	39
Izvanredni profesori	7	57	2			19	15
Docenti	27	45	5			25	21
Lektori							
Viši asistenti	59	40				7	2
Asistenti	26	30				8	3
Stručni suradnici	54	40				13	2
Tehničko osoblje	5	43					
Administrativno osoblje	12	50					
Pomoćno osoblje							

Tablica 4.2. Opterećenje nastavnika i vanjskih suradnika

Naziv studijskog programa	Predavanja		Seminari		Vježbe		Mentorski rad*		Drugi oblici nastave	
	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici
Integrirani studij medicine	855 (44,8 %)	1051 (55,1 %)	1142 (51,9%)	1060 (48,1 %)	9965 (81 %)	2262 (19 %)				

Tablica 4. 3. Popis stalno zaposlenih nastavnika na Medicinskom fakultetu

	Ime	Prezime	Zvanje	Akademski stupanj	Visoko učilište koje je izdalo kvalifikaciju	Polje	Datum posljednjeg izbora u zvanje	Postotak radnog odnosa*	Opterećenje na sastavnici u satima			Opterećenje na sastavnici n. satima			
									P	S	V		S	V	ukupno
1.	Miro	Leventić	docent	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	19.4.2013		15	6	34	30	9	34	73,0
2.	Ljerka	Ostojić	redoviti profesor	dr.sc	SVEMO	temeljne m	12.11.2008	100%	60	16		120	24	0	144,0
3.	Zdenko	Ostojić	redoviti profesor	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	14.12.2010		20	12	46	40	18	46	104,0
4.	Monika	Tomić	izvanredni profesora	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	14.12.2014		19	3		38	4,5	0	42,5
5.	Milenko	Bevanda	izvanredni profesora	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	30.1.2013	60%	31	7	1	62	10,5	1	73,5
6.	Ivo	Curić	docent	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	30.9.2008		40	5	41	80	7,5	41	128,5
7.	Helena	Škobić	izvanredni profesora	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013		15	17	43	30	25,5	43	98,5
8.	Dara	Glamuzina Šumand	izvanredni profesora	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014		12	10	99	24	15	99	138,0
9.	Jasna	Zeljko Penavić	docent	dr.sc	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013		10	7	8	20	10,5	8	38,5
10.	Dijana	Zelenika	suradnik u nastavi	dr.sc					2			4	0	0	4,0
11.	Goran	Moro	suradnik u nastavi	dr.med.							56	0	0	56	56,0
12.	Josip	Mišković	viši asistent	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013			4	168	0	6	168	174,0
13.	Zoran	Karlović	viši asistent	mr.sc	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014		10	1	110	20	1,5	110	131,5
14.	Jurica	Arapović	docent	dr.sc.	SVERI	temeljne me	28.10.2010		71	57	109	142	85,5	109	336,5
15.	Helijen	Bebek Ivanković	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013			32	41	0	48	41	89,0
16.	Mladen	Mimica	redoviti profesor	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013		26	18	6	52	27	6	85,0
17.	Marko	Ostojić	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	3.3.2011			20	94	0	30	94	124,0
18.	Josip	Lesko	asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	29.10.2012			19	102	0	28,5	102	130,5
19.	Pejana	Rastović	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	29.10.2012			7	80	0	10,5	80	90,5
20.	Josip	Novaković	suradnik u nastavi	dr.sc.						5	12	0	7,5	12	19,5
21.	Violeta	Šoljić	docent	dr.sc.	SVEMO	temeljne me	13.3.2012		37	61	9	74	91,5	9	174,5
22.	Andrija	Buntić	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	5.9.2013				107	0	0	107	107,0
23.	Zdenka	Zovko	asistent	dip.ing.	SVEMO	temeljne me	5.9.2013	100%			14	0	0	14	14,0
24.	Stipe	Galić	asistent	dip.ing.	SVEMO	temeljne me	4.3.2015				56	0	0	56	56,0
25.	Ivanka	Mikulić	docent	dr.sc.	SVEZG	temeljne me	13.2.2012		42	36	2	84	54	2	140,0

SAMOANALIZA, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2016

26.	Nevenka	Jelić Knezović	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	temeljne me	5.9.2013	100%		16	152	0	24	152	176,0
27.	Kristina	Landeka	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	22.9.2014		6	6	152	12	9	152	173,0
28.	Nikolina	Pravdić	docent	dr.sc.	SVEMO	temeljne me	22.8.2015			18	16	0	27	16	43,0
29.	Danijel	Pravdić	docent	dr.sc.	SVEST	temeljne me	14.12.2010		36	78	55	72	117	55	244,0
30.	Ivan	Čavar	docent	dr.sc.	SVEZG	kliničke medi	12.5.2011		39	71	8	78	107	8	192,5
31.	Ante	Bogut	asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015				30	0	0	30	30,0
32.	Antonio	Markotić	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	19.2.2015				22	0	0	22	22,0
33.	Katarina	Majstorović	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	14.3.2013			4	8	0	6	8	14,0
34.	Dragan	Babić	izvanredni profesor	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	30.1.2013		30	28		60	42	0	102,0
35.	Marko	Pavlović	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	16.12.2013			5	48	0	7,5	48	55,5
36.	Ruža	Miličević	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			9	37	0	13,5	37	50,5
37.	Iva	Čolak	suradnik u nastavi	mr.psi.						2		0	3	0	3,0
38.	Vinka	Mikulić	suradnik u nastavi	mr.kem.	SVEMO	temeljne me	30.1.2013		6	4	7	12	6	7	25,0
39.	Joško	Petričević	docent	dr.sc.	SVEMO	temeljne me	5.9.2013		45	88	26	90	132	26	248,0
40.	Jelena	Todorović	viši asistent	dr.sc.	SAPIENSAIT	temeljne me	5.9.2013		12	24	54	24	36	54	114,0
41.	Dragana	Karan	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	5.9.2013				36	0	0	36	36,0
42.	Đani	Godler	suradnik u nastavi	dr.med.							6	0	0	6	6,0
43.	Sanja	Draganović	suradnik u nastavi	dr.med.							20	0	0	20	20,0
44.	Slavica	Ćorić	docent	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	30.1.2013		32	34	6	64	51	6	121,0
45.	Borko	Raič	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015			18	85	0	27	85	112,0
46.	Marija	Šandrk	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	19.12.2013		3	12	13	6	18	13	37,0
47.	Ante	Mandić	asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014			12	21	0	18	21	39,0
48.	Sanja	Jakovac	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	temeljne me	14.3.2014				84	0	0	84	84,0
49.	Tanja	Petrović	suradnik u nastavi	dr.med.							84	0	0	84	84,0
50.	Ivica	Brizić	docent	dr.sc.	SVEST	temeljne me	28.10.2010		21	64	90	42	96	90	228,0

51.	Ivan	Merdžo	asistent	dr.med.	SVEMO	temeljne me	19.2.2015				35	0	0	35	35,0
52.	Mirjana	Vasilj	docent	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014		6	4		12	6	0	18,0
53.	Maja	Karin	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	30.1.2013				80	0	0	80	80,0
54.	Sanja	Selak	asistent	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	27.9.2012			1	117	0	1,5	117	118,5
55.	Ivica	Markota	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013			2	149	0	3	149	152,0
56.	Inga	Marijanović	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013				82	0	0	82	82,0
57.	Vedrana	Gačić	viši asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013			1	88	0	1,5	88	89,5
58.	Emil	Babić	asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	27.9.2012			3	138	0	4,5	138	142,5
59.	Darija	Pavlović	suradnik u nastavi	mr.sc.							97	0	0	97	97,0
60.	Mile	Volarić	suradnik u nastavi	mr.sc.						1	138	0	1,5	138	139,5
61.	Darko	Markota	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013		2		61	4	0	61	65,0
62.	Ivana	Tica	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	16.12.2013				77	0	0	77	77,0
63.	Miro	Klarić	izvanredni profesor	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014		23	23		46	34,5	0	80,5
64.	Martina	Čorić Krešić	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			5	30	0	7,5	30	37,5
65.	Marko	Martinac	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			14	36	0	21	36	57,0
66.	Nikolina	Zovko	suradnik u nastavi	dr.med.							30	0	0	30	30,0
67.	Miro	Miljko	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014		20	10	42	40	15	42	97,0
68.	Mladen	Kolobarić	suradnik u nastavi	dr. med.							41	0	0	41	41,0
69.	Slobodan	Kožul	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	7.11.2013			4	41	0	6	41	47,0
70.	Ivana	Soldo	suradnik u nastavi	dr. med.							41	0	0	41	41,0
71.	Andrea	Kordić	suradnik u nastavi	dr. med.							47	0	0	47	47,0
72.	Radoslav	Lončar	suradnik u nastavi	dr. med.							6	0	0	6	6,0
73.	Damir	Rozić	suradnik u nastavi	dr. med.							6	0	0	6	6,0
74.	Kristina	Galić	viši asistent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015			10	171	0	15	171	186,0
75.	Zrinko	Prskalo	viši asistent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013			8	48	0	12	48	60,0

76.	Pero	Marić	suradnik u nastavi	dr. med.						2	150	0	3	150	153,0
77.	Fila	Raguž	asistent	dr. med.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			2	156	0	3	156	159,0
78.	Josip	Petrović	asistent	dr. med.	SVEMO	kliničke medi	27.9.2012			2	108	0	3	108	111,0
79.	Silvija	Benedeti Češko	asistent	dr. med.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014				27	0	0	27	27,0
80.	Sanda	Vlatković Miljko	suradnik u nastavi	dr. med.						2	48	0	3	48	51,0
81.	Nataša	Pejanović Škobić	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			2	44	0	3	44	47,0
82.	Davor	Batinić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015			1	75	0	1,5	75	76,5
83.	Marija	Bender	suradnik u nastavi	dr. med.							39	0	0	39	39,0
84.	Mara	Šimić	suradnik u nastavi	dr. med.							40	0	0	40	40,0
85.	Boris	Matić	asistent	dr. med.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014				40	0	0	40	40,0
86.	Anita	Kosjerina	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014				40	0	0	40	40,0
87.	Lucija	Kočić	suradnik u nastavi	dr. med.							40	0	0	40	40,0
88.	Edita	Bjelanović	suradnik u nastavi	dr. med.							40	0	0	40	40,0
89.	Dalibor	Đurasović	suradnik u nastavi	dr.med.							40	0	0	40	40,0
90.	Jadranka	Nikolić	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	7.10.2013			8	41	0	12	41	53,0
91.	Svjetlana	Grgić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015			2	41	0	3	41	44,0
92.	Siniša	Skočibušić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015			3	77	0	4,5	77	81,5
93.	Dubravka	Šimić	izvanredni profesor	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014	17		8	12	34	12	12	58,0
94.	Branka	Sivrić	suradnik u nastavi	dr. med.							20	0	0	20	20,0
95.	Ivana	Topić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014				20	0	0	20	20,0
96.	Ana Marija	Sulić	asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015				20	0	0	20	20,0
97.	Ante	Kvesić	redoviti profesor	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	14.12.2010	4			8	0	0	8	8,0
98.	Zdrinko	Brekalo	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.4.2013	8	3		16	4,5	0	20,5	
99.	Nikica	Šutalo	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013	5	4	54	10	6	54	70,0	
100.	Gordan	Galić	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	8.11.2011	3	6		6	9	0	15,0	

101.	Davorin	Kozomara	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.4.2013		3	8		6	12	0	18,0
102.	Zoran	Trninić	viši asistent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	22.8.2015		3	4	158	6	6	158	170,0
103.	Vlatka	Martinović	viši asistent	mr.sc	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013			7	158	0	10,5	158	168,5
104.	Ivan	Vukoja	suradnik u nastavi	dr. med.							104	0	0	104	104,0
105.	Tihomir	Vukšić	suradnik u nastavi	dr. med.						2	104	0	3	104	107,0
106.	Goran	Lakičević	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			8	164	0	12	164	176,0
107.	Ludvig	Letica	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014			2	158	0	3	158	161,0
108.	Goran	Đuzel	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014			2	158	0	3	158	161,0
109.	Martina	Šoljić	asistent	dr. med.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014				158	0	0	158	158,0
110.	Mario	Kordić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014				12	0	0	12	12,0
111.	Manuel	Tipurić	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015				12	0	0	12	12,0
112.	Julijan	Baranik	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015				12	0	0	12	12,0
113.	Dino	Zalihić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	7.10.2013				12	0	0	12	12,0
114.	Davor	Tomić	suradnik u nastavi	dr.sc.					3	2	12	6	3	12	21,0
115.	Vladimir	Bekavac	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.8.2015				12	0	0	12	12,0
116.	Ružica	Papoči	suradnik u nastavi	dr. med.							21	0	0	21	21,0
117.	Jadranka	Knežević	suradnik u nastavi	dr. med.							21	0	0	21	21,0
118.	Vajdana	Tomić	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	25.2.2011		29	14		58	21	0	79,0
119.	Vjekoslav	Mandić	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014		6	6		12	9	0	21,0
120.	Ana Boško	Bošković	asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.4.2013			2	112	0	3	112	115,0
121.	Miroslav	Zadro	suradnik u nastavi	dr. med.							60	0	0	60	60,0
122.	Vedran	Bjelanović	viši asistent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015			2	112	0	3	112	115,0
123.	Darko	Knežević	suradnik u nastavi	dr. med.							112	0	0	112	112,0
124.	Ivan	Bušić	suradnik u nastavi	dr. med.							60	0	0	60	60,0
125.	Dragan	Soldo	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	5.9.2013			4	112	0	6	112	118,0

126.	Marinko	Mišić	suradnik u nastavi	mr. sc.						2	112	0	3	112	115,0
127.	Tanja	Krešić	asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	20.10.2015				52	0	0	52	52,0
128.	Ana	Dugandžić Šimić	asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	20.10.2015			10	52	0	15	52	67,0
129.	Tatjana	Barišić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015			5	112	0	7,5	112	119,5
130.	Boris	Jelavić	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.4.2013		12	3	82	24	4,5	82	110,5
131.	Ervin	Knežević	suradnik u nastavi	dr. med.							34	0	0	34	34,0
132.	Tomislav	Sušac	asistent	dr. med.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014				41	0	0	41	41,0
133.	Mario	Jurić	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.4.2013		1	3	54	2	4,5	54	60,5
134.	Mario	Kordić	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014				6	0	0	6	6,0
135.	Antonio	Sesar	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	13.11.2013		22	1	83	44	1,5	83	128,5
136.	Irena	Sesar	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	13.11.2013		6	3	89	12	4,5	89	105,5
137.	Kristina	Kevilj	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015			2	35	0	3	35	38,0
138.	Ivka	Čović	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015			3	35	0	4,5	35	39,5
139.	Darija	Jurišić	viši asistent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015			3	35	0	4,5	35	39,5
140.	Anita	Pušić Sesar	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015			6	35	0	9	35	44,0
141.	Jerko	Prlić	docent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014		8	4	46	16	6	46	68,0
142.	Alen	Latinčić	suradnik u nastavi	dr. med.							46	0	0	46	46,0
143.	Maki	Grle	viši asistent	dr. sc.	SVEMO	kliničke medi	19.2.2015				94	0	0	94	94,0
144.	Kristijan	Juka	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	7.10.2013			2	94	0	3	94	97,0
145.	Vesna	Miljanović Damjan	docent	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	5.10.2013		6		20	12	0	20	32,0
146.	Mladenka	Naletilić	docent	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014		8		20	16	0	20	36,0
147.	Jelena	Soldo	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014				20	0	0	20	20,0
148.	Željko	Rončević	docent	dr.sc.	SVEMO	kliničke medi	8.11.22011		20	18	162	40	27	162	229,0
149.	Vesna	Brkić	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			4	153	0	6	153	159,0
150.	Ivona	Letica	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014			1	69	0	1,5	69	70,5

151.	Tomica	Božić	suradnik u nastavi	dr.med.						3	69	0	4,5	69	73,5	
152.	Daniela	Kraljević	asistent	dr.med.	SVEMO	kliničke medi	14.5.2014			8	153	0	12	153	165,0	
153.	Zdravko	Kuzman	viši asistent	mr. sc.	SVEMO	kliničke medi	22.9.2014			1	69	0	1,5	69	70,5	
154.	Milena	Oreč	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015			2	69	0	3	69	72,0	
155.	Marijana	Jerković Raguž	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	14.3.2014			6	153	0	9	153	162,0	
156.	Teo	Tomić	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	4.3.2015			5	153	0	7,5	153	160,5	
157.	Filipa	Markotić	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	temeljne me	22.9.2014			2		0	3	0	3,0	
158.	Ana	Boban Raguž	viši asistent	mr.sc.	SVEMO	kliničke medi	16.12.2013			3	153	0	4,5	153	157,5	
159.	Anita	Galić	suradnik u nastavi	dr.med.						12	34	0	18	34	52,0	
160.	Mira	Čolaković	suradnik u nastavi	vms							64	0	0	64	64,0	
161.	Liljana	Šaravanja	suradnik u nastavi	BA sestrinstva							65	0	0	65	65,0	
162.	Ana	Marić	suradnik u nastavi	dipl.med.sr.							60	0	0	60	60,0	
163.	Ivona	Marić	suradnik u nastavi	dipl.med.sr.							45	0	0	45	45,0	
164.	Kornelija	Jurčić	suradnik u nastavi	dipl.med.sr.							62	0	0	62	62,0	
165.	Majo	Češko	suradnik u nastavi	dipl.med.teh.							24	0	0	24	24,0	
166.	Anka	Zelenika	suradnik u nastavi	mr. sc.							64	0	0	64	64,0	
167.	Tanja	Škrobo	suradnik u nastavi	BA sestrinstva							15	0	0	15	15,0	
168.	Marijana	Glibić	suradnik u nastavi	dipl.med.sr.							55	0	0	55	55,0	
169.	Ivana	Begić	suradnik u nastavi	dipl.med.sr.							18	0	0	18	18,0	
170.	Julijana	Karačić	suradnik u nastavi	med.sr.							14	0	0	14	14,0	
171.	Helena	Šaravanja	suradnik u nastavi	med.sr.							49	0	0	49	49,0	
172.	Nina	Mihić	suradnik u nastavi	mr.sc.							6	0	0	6	6,0	
173.	Ivona	Ljevak	suradnik u nastavi	mr.sc.							6	0	0	6	6,0	
174.	Vesna	Pehar	suradnik u nastavi	med.sr.							23	0	0	23	23,0	
175.	Zdenka	Perić	suradnik u nastavi	med.sr.							23	0	0	23	23,0	
176.	Nevenka	Vučina	suradnik u nastavi	med.sr.							23	0	0	23	23,0	
177.	Igor	Azinović	suradnik u nastavi	BA.biol.					100%							
										855	1142	9965	1710	1713	9965	13388,0

*Uposljenici Sveučilišne kliničke bolnice Mostar, pridružene članice Sveučilišta

Tablica 4.4. Dinamika zapošljavanja nastavnika u posljednjih 5 godina

Godina	Broj novozaposlenih nastavnika	Broj nastavnika kojima je završio radni odnos
2013.	2	0

Tablica 4.5. Nastavni materijali korišteni u prethodnoj akademskoj godini

Naziv studijskog programa	Broj udžbenika napisanih na hrvatskom jeziku	Broj inozemnih udžbenika prevedenih na hrvatski jezik	Broj znanstvenih publikacija povezanih s nastavom	Broj priručnika	Broj predmeta za koje na mrežnim stranicama visokog učilišta postoji recenzirani priručnik	Broj predmeta za koje postoji mrežna stranica s pomoćnim nastavnim materijalima	Broj predmeta koji se izvode kao e-kolegiji
Medicina	96	21		16			

5. Znanstvena i stručna djelatnost

a) **Opišite strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje od najmanje pet godina u znanstvenom području u kojem Vaše visoko učilište obavlja djelatnost iz Upisnika znanstvenih organizacija.**

Temelj strateškog programa Medicinskog fakulteta je dokument Sveučilišta u Mostaru (Strategija Sveučilišta u Mostaru 2012-2017). Utvrđivanje istraživačkoga profila omogućuje sustavno ulaganje u infrastrukturu, opremu i ljude te prepoznatljivost Sveučilišta u širem okruženju. Jasan istraživački profil i jaki istraživački timovi pretpostavka su za bolju povezanost s gospodarstvom, natjecanje u europskome istraživačkom prostoru. Isto tako istraživački profil treba biti u službi održiva razvoja. Zbog toga Sveučilište u Mostaru i na ovome području svoga djelovanja postavlja sljedeće strateške ciljeve.

Strateški cilj 1: Utvrditi istraživački profil Medicinskog fakulteta (MEFMO) prema kriteriju izvrsnosti i osigurati učinkovitu organizacijsku infrastrukturu, planiranje i upravljanje istraživanjima i istraživačkim kapacitetima te učinkovito prikupljanje i prezentiranje informacija.

Zadatak 1.: Utvrditi istraživački profil MEFMO i pojedinih članica na temelju rezultata SWOT analize i znanstvenih bibliometrijskih pokazatelja. Uskladiti broj nastavnika u znanstveno-nastavnome zvanju s istraživačkim profilom MEFMO i po područjima znanosti. Uskladiti broj znanstvenih projekata s istraživačkim profilom MEFMO. Definirati i provoditi program brendiranja MEFMO usklađen s istraživačkim profilom.

Zadatak 2.: Ukupni prihod sredstava za istraživanje povećavati po stopi od najmanje 10% godišnje.

Zadatak 3.: Prihod sredstava za istraživanje izvan od države financiranih projekata povećavati po stopi od 15% godišnje.

Zadatak 4.: Stvoriti institucijski okvir za kolaborativna istraživanja i pokrenuti najmanje četiri kolaborativna programa na razini MEFMO.

Zadatak 5.: Uspostaviti samoodrživ i funkcionalan Centar za stalno medicinsko usavršavanje.

Zadatak 6.: Broj objavljenih radova u međunarodnim publikacijama povećavati po stopi od 10% godišnje (Tablica 5.1.).

Zadatak 7.: Udio nastavnika u znanstveno-nastavnome zvanju uključenih u međunarodne istraživačke projekte povećavati po stopi od 5% godišnje (Tablica 5.1.).

Zadatak 8.: Najmanje 5% doktoranada tijekom studija treba provesti najmanje 3 mjeseca na usavršavanju izvan BiH.

Zadatak 9.: Uspostaviti financijski instrument za nagrađivanje i uvođenje u samostalni istraživački rad najboljih znanstvenih novaka na MEFMO u Mostaru.

Zadatak 10.: Uspostaviti financijski instrument za nagrađivanje uspješnoga uključivanja u europske istraživačke programe.

Zadatak 11.: Broj znanstvenih novaka na MEFMO u Mostaru povećavati po stopi od najmanje 10% godišnje.

Zadatak 12.: Uspostaviti institucijski okvir za razvoj karijere poslijedoktoranta koji se temelji na kompeticiji, istraživačkome profilu i strateškim fokusima MEFMO.

Zadatak 13.: Poradi podizanja kvalitete i razine znanstvenoga rada studenata na MEFMO pokrenuti osnivanje elektroničkoga časopisa za studente po znanstvenim područjima.

Zadatak 14.: Unaprijediti djelatnosti izdavanja znanstvenih časopisa i organizacije znanstvenih skupova.

Zadatak 15.: Osnovati Ured za znanost na MEFMO.

Zadatak 16.: Udvostručiti broj studenata na doktorskim studijama, od čega najmanje 5% doktoranada koje financira MEFMO.

Zadatak 17.: Broj obranjenih doktorata povećavati za 20% godišnje.

Zadatak 18.: Najmanje 40% nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima trebaju biti aktivni mentori na barem jednome doktoratu.

Strateški cilj 2. Dinamična aktivnost MEFMO u uključenju u europski istraživački prostor I europski prostor visokoga obrazovanja koje sustavno i organizirano potiče unutarnju i vanjskumobilnost znanstvenika i studenata, sudjelovanje u europskim istraživačkim projektima i projektima od značenja za razvoj MEFMO i njegovih funkcija.

Zadatak 1.: Razviti i provesti studij dentalne medicine pri MEFMO.

Zadatak 2.: Najmanje 5% nastavnika i 10% studenata diplomskih studija na MEFMO uključeno u programe razmjene i mobilnosti s europskim sveučilištima.

Zadatak 3.: Aplicirati tri međunarodna projekta iz IPA programa EU.

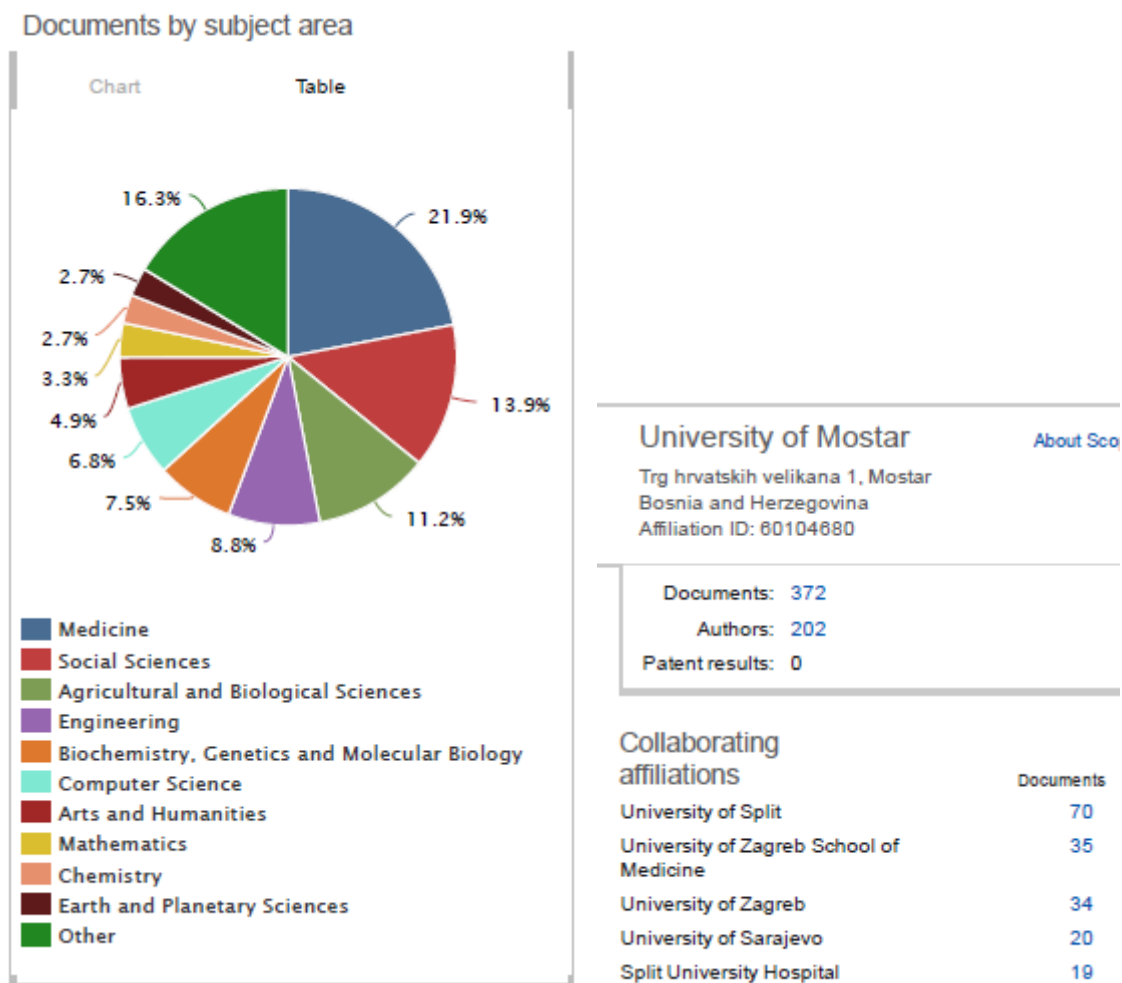
Zadatak 4.: Provesti sve smjernice europskoga Akcijskog plana „Znanost i društvo“ (engl. *Science and Society*).

Zadatak 5.: Najmanje 5% istraživača godišnje provest će u inozemnim institucijama više od dva tjedna.

Zadatak 6.: Najmanje 5% MEFMO prihoda ostvariti preko projekata Europske unije.

Zadatak 7.: Povećati smještajne kapacitete za strane istraživače u Studentskome centru za 30%.

Tablica. 5.a. Raspodjela znanstvenih radova sa Sveučilišta u Mostaru po ključnoj riječi „University of Mostar“, po međunarodnoj suradnji i sastavnicama Sveučilišta.



b) Navedite 10 istaknutih međunarodnih znanstvenih časopisa u kojima objavljuju radove nastavnici Vašega visokog učilišta. Komentirajte relevantne čimbenike odjeka (engl. *Impact Factor*). Navedite nekoliko istaknutih kulturnih institucija, muzeja i galerija u kojima svoja djela izlažu nastavnici Vašega visokog učilišta.

Pretraživanjem WoS (engl. *Web of Science*) baze podataka gledali smo objavljene radove naših djelatnika s najvećim čimbenicima odjeka, redosljedom autorstva, te afilijacija „University of Mostar“

Tablica 5.b. Deset časopisa s najvišim 5-godišnjim IF-om u kojima su radove objavljivali nastavnici MEFMO (bez pretraživanja za vanjske suradnike iz Republike Hrvatske) u razdoblju 2010-2015.

Naslov	IF 2014	5-godišnji IF	Broj radova članova MEFMO
New England Journal of Medicine	55.873	54.39	1
European Heart Journal	15.203	13.65	1
Cell Host & Microbe	12.328	13.126	1
Brain	9.196	10.42	1
Cardiovasc Res	5.940	5.99	2
European Journal of Heart Failure	6.526	5.63	1
Liver international	4.85	4.48	1
Medical Microbiology and Immunology	3.038	3.01	2
Leukemia & Lymphoma	2.891	2.64	1
Journal of the American Society of Hypertension (JASH)	2.606	2.775	1

U ovom pretraživanju 10 najvažnijih međunarodnih znanstvenih časopisa izostavili smo naše vanjske suradnike s Medicinskih fakulteta Republike Hrvatske, jer smo htjeli imati stvarni uvid o mogućnostima naših domaćih nastavnika da publiciraju u časopisima visokog IF.

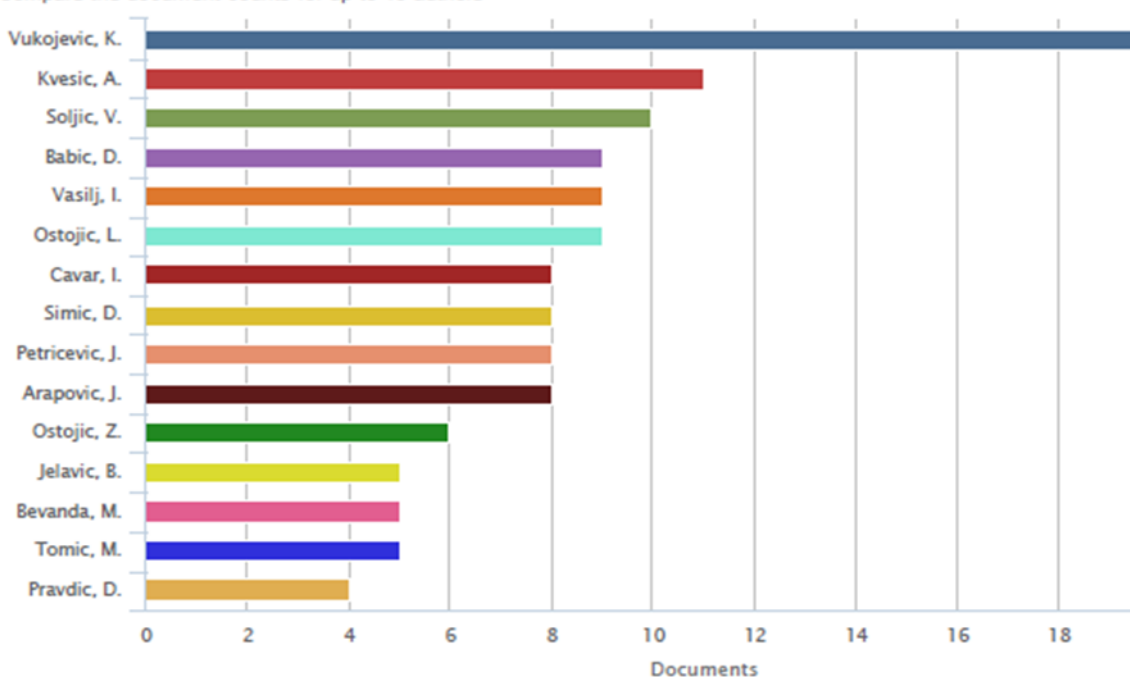
c) Navedite 10 najvažnijih znanstvenih članaka za Vaše visoko učilište i objašnjenje (za svako područje znanstvenog djelovanja visokog učilišta) u posljednjih 5 godina. Navedite i komentirajte citiranost radova prema svjetskim citatnim bazama podataka (WoS, SCOPUS, *Google Scholar*). Usporedite opseg svojih znanstvenih postignuća s drugim srodnim domaćim i inozemnim visokim učilištima.

Citiranost autora prema svjetskoj citatnoj bazi podataka Scopus*, pokazalo je 372 znanstvena rada s adresom „University of Mostar“ Affiliation ID: 60104680. Prema tim podacima 15 prvih najcitiranijih autora sa Sveučilišta u Mostaru su djelatnici MEFMO (Tablica 5.c-1.).

Tablica 5.c-1. Petnaest najcitiranijih autora sa Sveučilišta u Mostaru (2010.-2015.) su djelatnici MEFMO*

Documents by author

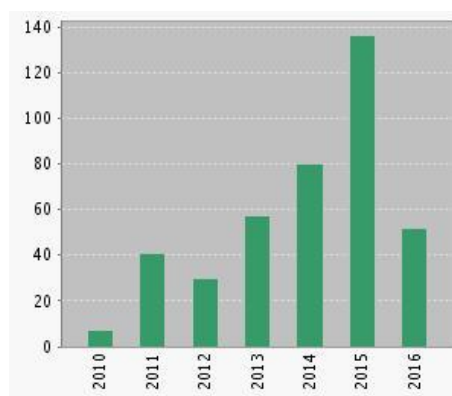
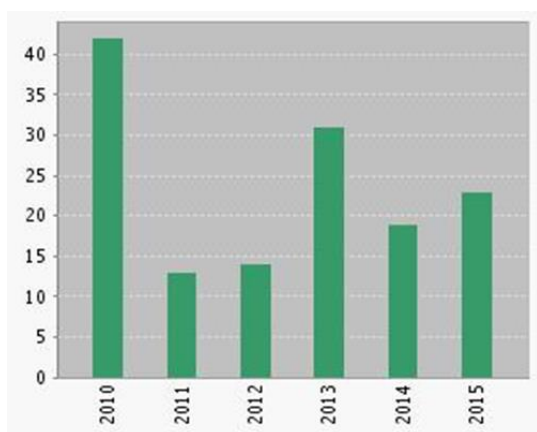
Compare the document counts for up to 15 authors



*pretraživanje baze Scopus 25.5.2016.

Broj radova i citiranost autora prema svjetskoj citatnoj bazi podataka WoS prema ključnim riječima: „University of Mostar“ ili „Clinical Hospital Mostar“ ili „University Hospital Mostar“ „School of Medicine Mostar“. Iz pretrage su isključeni radovi sa slijedećim ključnim riječima:

„developmental biology“ ili „plant sciences“ ili „mathematics“ ili „music“ ili „environmental sciences ecology“ ili „engineering“ ili „communication“ ili „sport sciences“ ili „arts humanities“ ili „chemistry“ (Tablica 5.c-2.). Najveći broj publikacija djelatnika MEFMO i SKB Mostar (2010.-2015.) je ostvaren 2010. godine, dok je najveći broj citata ostvaren u 2015. godini. U navedenom periodu (2010.-2015.), ukupan broj publikacija je bio 142 rada, ukupan broj citata je bio 403 (prosječno po radu 2.84 citata), dok je h-index 10.



Graf 5.c-1. Lijevo: broj publikacija djelatnika MEFMO i SKB Mostar (2010.-2015.); Desno: Broj citata djelatnika MEFMO i SKB Mostar (2010.-2016.). Baza podataka WoS. H-index 10.

10 najcitiraniji radova djelatnika MEFMO i SKB Mostar koji su rezulirali pretraživanjem baze WoS po ranije navedenim adresama i ključnim riječima:

1. Are hospitalized or ambulatory patients with heart failure treated in accordance with European Society of Cardiology guidelines? Evidence from 12 440 patients of the ESC Heart Failure Long-Term Registry.

Maggioni, Aldo P.; Anker, Stefan D.; Dahlstrom, Ulf; Filippatos, Gerasimos; Ponikowski, Piotr; Zannad, Faiez; Amir, Offer; Chioncel, Ovidiu; Leiro, Marisa Crespo; Drozd, Jaroslaw; Erglis, Andrejs; Fazlibegovic, Emir; Fonseca, Candida; Fruhwald, Friedrich; Gatzov, Plamen; Goncalvesova, Eva; Hassanein, Mahmoud; Hradec, Jaromir; Kavoliuniene, Ausra; Lainscak, Mitja; Logeart, Damien; Merkely, Bela; Metra, Marco; Persson, Hans; Seferovic, Petar; Temizhan, Ahmet; Tousoulis, Dimitris; Tavazzi, Luigi; and Collaborators (585) Andarala M, Fiorucci E, Folkesson E, Glemot M, Gracia G, Konte M, Laroche C, McNeill P, Missiamenou V, Taylor C, Fruhwald F, Eberl A, Heller S, Dolze T, Platzer V, Ablasser K, Auer J, Poelzl G, Moertl D, Podczek-Schweighofer A, Reiter S, **Pravdic D...**

EUROPEAN JOURNAL OF HEART FAILURE

Godina: 2013, Ukupni citati: 58

2. Hypomyelination with atrophy of the basal ganglia and cerebellum: further delineation of the phenotype and genotype-phenotype correlation

Hamilton, Eline M.; Polder, Emiel; Vanderver, Adeline; Naidu, Sakkubai; Schiffmann, Raphael; Fisher, Kate; **Raguz, Ana Boban**; Blumkin, Luba; van Berkel, Carola G. M.; Waisfisz, Quinten; Simons, Cas; Taft, Ryan J.; Abbink, Truus E. M.; Wolf, Nicole I.; van der Knaap, Marjo S.

BRAIN

Godina: 2014, Ukupni citati: 18

3. Antimicrobial resistance of *H. pylori* to the outcome of 10-days vs. 7-days Moxifloxacin based therapy for the eradication: a randomized controlled trial

Bago, Josip; Majstorovic, Karolina; Belosic-Halle, Zeljka; Kucisec, Nastja; Bakula, Vinko; **Tomic, Monika**; Bago, Petra; Troskot, Rosana

ANNALS OF CLINICAL MICROBIOLOGY AND ANTIMICROBIALS

Godina: 2010, Ukupni citati: 18

4. Substance abuse prevalence and its relation to scholastic achievement and sport factors: an analysis among adolescents of the Herzegovina-Neretva Canton in Bosnia and Herzegovina

Sekulic, Damir; **Ostojic, Marko**; **Ostojic, Zdenko**; Hajdarevic, Braco; **Ostojic, Ljerka**

BMC PUBLIC HEALTH

Godina: 2012, Ukupni citati: 12

5. IMP3 can predict aggressive behaviour of lung adenocarcinoma

Perak, Renata Beljan; Durdov, Merica Glavina; Capkun, Vesna; Ivcevic, Veljka; Pavlovic, Antonia; **Soljic, Violeta**; Peric, Mari

DIAGNOSTIC PATHOLOGY

Godina: 2012, Ukupni citati: 12

6. Expression of nestin, mesothelin and epithelial membrane antigen (EMA) in developing and adult human meninges and meningiomas

Petricevic, Josko; Forempoher, Gea; **Ostojic, Ljerka**; Mardesic-Brakus, Snjezana; Andjelinovic, Simun; **Vukojevic, Katarina**; Saraga-Babic, Mirna

ACTA HISTOCHEMICA

Godina: 2011, Ukupni citati: 10

7. Influence of small doses of various drug vehicles on acetaminophen-induced liver injury
- Kelava, Tomislav; **Cavar, Ivan**; **Culo, Filip**

CANADIAN JOURNAL OF PHYSIOLOGY AND PHARMACOLOGY

Godina: 2010, Ukupni citati: 10

8. The role of prostaglandin E-2 in acute acetaminophen hepatotoxicity in mice

HISTOLOGY AND HISTOPATHOLOGY

Cavar, Ivan; Kelava, Tomislav; **Vukojevic, Katarina**; Saraga-Babic, Mirna; **Culo, Filip**

Godina: 2010, Ukupni citati: 10

9. Cervical Cancer as a Public Health Issue - What Next?

Corusic, Ante; Skrgatic, Lana; Mahovlic, Vesna; **Mandic, Vjekoslav**; Planinic, Pavao;
Karadza, Magdalena

COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM

Godina: 2010, Ukupni citati: 10

10. Caregiver Burden and Burnout in Partners of War Veterans with Post-traumatic Stress Disorder

Klaric, Miro; Franciskovic, Tanja; Pernar, Mirjana; Moro, Iva Nemcic; **Milicevic, Ruza**;
Obrdalj, Edita Cerni; Satriano, Amela Salcin

COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM

Godina: 2010, Ukupni citati: 10

Popis 10 najcitiraniji radova djelatnika MEFMO i SKB Mostar koji su rezultirali pretraživanjem baze WoS po ranije navedenim adresama i ključnim riječima te prvom autorstvu:

S obzirom na graf 5.c-1. slijedi popis 10 najcitiraniji radova djelatnika MEFMO i SKB Mostar koji su rezultirali pretraživanjem baze WoS po ranije navedenim adresama i ključnim riječima te prvom autorstvu:

Red.br	Ime rada (prvi autor)	Broj citata	5-god. IF časopisa
1.	Expression of nestin, mesothelin and epithelial membrane antigen (EMA) in developing and adult human meninges and meningiomas By: Petricević, Josko ; Forempoher, Gea; Ostojic, Ljerka; et al. ACTA HISTOCHEMICA Volume: 113 Issue: 7 Pages: 703-711 Published: 2011	10	1.721
2.	The role of prostaglandin E-2 in acute acetaminophen hepatotoxicity in mice By: Cavar, Ivan ; Kelava, Tomislav; Vukojevic, Katarina; et al. HISTOLOGY AND HISTOPATHOLOGY Volume: 25 Issue: 7 Pages: 819-830 Published: JUL 2010	10	2.15
3.	Caregiver Burden and Burnout in Partners of War Veterans with Post-traumatic Stress Disorder By: Klaric, Miro ; Franciskovic, Tanja; Pernar, Mirjana; et al. COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM Volume: 34 Supplement: 1 Pages: 15-21 Published: MAR 2010	10	0.586
4.	A Randomised Two-way Comparison of Mastectomy Performed Using Harmonic Scalpel or Monopolar Diathermy By: Kozomara, Davorin ; Galic, Gordan; Brekalo, Zdrinko; et al. COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM Volume: 34 Supplement: 1 Pages: 105-112 Published: MAR 2010	9	0.586
5.	Prevention of contrast-induced nephropathy with Na/K citrate By: Markota, Darko ; Markota, Ivica; Starcevic, Boris; et al. EUROPEAN HEART JOURNAL Volume: 34 Issue: 30 Pages: 2362-2367 Published: AUG 2013	8	13.652
6.	Auditory evoked potentials and vestibular evoked myogenic potentials in evaluation of brainstem lesions in multiple sclerosis By: Ivankovic, Anita ; Madaric, Vesna Neseck; Starcevic, Katarina; et al. JOURNAL OF THE NEUROLOGICAL SCIENCES Volume: 328 Issue: 1-2 Pages: 24-27 Published: MAY 15 2013	8	2.54
7.	Cell proliferation and apoptosis in the fusion of human primary and secondary palates By: Vukojevic, Katarina ; Kero, Darko; Novakovic, Josip; et al. EUROPEAN JOURNAL OF ORAL SCIENCES Volume: 120 Issue: 4 Pages: 283-291 Published: AUG 2012	7	2.10
8.	GENDER AND QUALITY OF LIFE AFTER CEREBRAL STROKE By: Zalihic, Amra ; Markotic, Vedran; Zalihic, Dino; et al. BOSNIAN JOURNAL OF BASIC MEDICAL SCIENCES Volume: 10 Issue: 2 Pages: 94-99 Published: MAY 2010	7	0.60
9.	GENDER AND QUALITY OF LIFE AFTER CEREBRAL STROKE By: Zalihic, Amra ; Markotic, Vedran; Zalihic, Dino; et al. BOSNIAN JOURNAL OF BASIC MEDICAL SCIENCES Volume: 10 Issue: 2 Pages: 94-99 Published: MAY 2010	7	0.889
10.	Quality of Life in Psoriatic Patients and the Relationship between Type I and Type II Psoriasis By: Zeljko-Penavic, Jasna ; Situm, Mirna; Simic, Dubravka; et al. COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM Volume: 34 Supplement: 1 Pages: 195-198 Published: MAR 2010	6	0.586

S obzirom na graf 5.c-1. slijedi popis 10 najcitiraniji radova djelatnika MEFMO i SKB Mostar koji su rezulirali pretraživanjem baze Wos po ranije navedenim adresama i ključnim riječima te zadnjem autorstvu:

Red.br.	Ime rada	Ime zadnjeg autora	5-god. IF časopisa	Broj citata
1.	Comparative Analysis of Substance Use in Ballet, Dance Sport, and Synchronized Swimming Results of a Longitudinal Study By: Zenic, Natasa; Peric, Mia; Zubcevic, Nada Grcic; et al. MEDICAL PROBLEMS OF PERFORMING ARTISTS Volume: 25 Issue: 2 Pages: 75-81 Published: JUN 2010	Ostojić Ljerka	1.07	20

2.	Is there a danger for myopia in anti-doping education? Comparative analysis of substance use and misuse in Olympic racket sports calls for a broader approach By: Kondric, Miran; Sekulic, Damir; Petroczi, Andrea; et al. SUBSTANCE ABUSE TREATMENT PREVENTION AND POLICY Volume: 6 Article Number: 27 Published: OCT 11 2011	Ostojić Zdenko	1.45	15
3.	Substance abuse prevalence and its relation to scholastic achievement and sport factors: an analysis among adolescents of the Herzegovina-Neretva Canton in Bosnia and Herzegovina By: Sekulic, Damir; Ostojic, Marko; Ostojic, Zdenko; et al. BMC PUBLIC HEALTH Volume: 12 Article Number: 274 Published: APR 5 2012	Ostojić Ljerka	2.77	13
4.	A Randomised Two-way Comparison of Mastectomy Performed Using Harmonic Scalpel or Monopolar Diathermy By: Kozomara, Davorin; Galic, Gordan; Brekalo, Zdrinko; et al. COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM Volume: 34 Supplement: 1 Pages: 105-112 Published: MAR 2010	Šoljić Martina	0.586	9
5.	Prevention of contrast-induced nephropathy with Na/K citrate By: Markota, Darko; Markota, Ivica; Starcevic, Boris; et al. EUROPEAN HEART JOURNAL Volume: 34 Issue: 30 Pages: 2362-2367 Published: AUG 2013	Brizić Ivica	13.652	8
6.	Comorbidity and multimorbidity in medicine today: challenges and opportunities for bringing separated branches of medicine closer to each other By: Jakovljevic, Miro; Ostojic, Ljerka PSYCHIATRIA DANUBINA Volume: 25 Supplement: 1 Pages: 18-28 Published: 2013	Ostojić Ljerka	0.889	7
7.	Spatial, Temporal and Kinematic Characteristics of Traumatic Transtibial Amputees' Gait By: Kovac, Ida; Medved, Vladimir; Ostojic, Ljerka COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM Volume: 34 Supplement: 1 Pages: 205-213 Published: MAR 2010	Ostojić Ljerka	0.586	5
8.	THE PREVALENCE OF METABOLIC SYNDROME IN PATIENT WITH POSTTRAUMATIC STRESS DISORDER By: Babic, Romana; Maslov, Boris; Babic, Dragan; et al. PSYCHIATRIA DANUBINA Volume: 25 Supplement: 1 Pages: 45-50 Published: 2013	Vasilj Ivan	0.889	5
9.	Epidemiology of Multiple Sclerosis in Western Herzegovina and Herzegovina - Neretva Canton, Bosnia and Herzegovina By: Klupka-Saric, Inge; Galic, Marijana COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM Volume: 34 Supplement: 1 Pages: 189-193 Published: MAR 2010	Galić Marijana	0.586	5

10.	Risk Factors Associated with the Occurrence of Basal Cell Carcinoma By: Simic, Dubravka; Prohic, Asja; Situm, Mirna; et al. COLLEGIUM ANTROPOLOGICUM Volume: 34 Supplement: 1 Pages: 147-150 Published: MAR 2010	Penavić Zeljko Jasna	0.586	5
-----	---	-------------------------	-------	---

Uspješnost 10 najboljih članaka po citiranosti radova domaćih djelatnika MEFMO i SKB Mostar (bez citiranosti naših vanjskih suradnika iz Republike Hrvatske) prikazana je u Tablici 5.c-3. Većina najcitiranijih radova djelatnika MEFMO i SKB Mostar je koautorstvo naših znanstvenih novaka tako da je strateški važno i dalje podržavati i povećavati udio znanstvenih novaka na MEFMO. Podcrtani autori su bili znanstveni novaci koji su dio svoje znanstvene produktivnosti na predkliničkim katedrama ostvarili u Republici Hrvatskoj ili SAD-u (Tablica 5.c-3.).

Tablica 5.c-3. Odabrani radovi nastavnika MEFMO i SKB Mostar (bez vanjskih suradnika iz Republike Hrvatske) prema kriteriju najveće citiranosti (2010. – 2015.).

Autor/i	Naslov	Časopis*	Citiranost
<u>Danijel Pravdić</u>	Are hospitalized or ambulatory patients with heart failure treated in accordance with European Society of Cardiology guidelines? Evidence from 12,440 patients of the ESC Heart Failure Long-Term Registry.	European Journal of Heart Failure 2013	58
<u>Ivica Brizic</u>	Antioxidative and vasodilatory effects of phenolic acids in wine	Food Chemistry 2010	32
<u>Jurica Arapović</u>	The NK cell response to mouse cytomegalovirus infection affects the level and kinetics of the early CD8(+) T-cell response.	Journal of Virology 2012	30
<u>Katarina Vukojević</u>	Mutations in DSTYK and Dominant Urinary Tract Malformations	NEJM- New England Journal of Medicine 2013	26
Ljerka Ostojić Zdenko Ostojić	Comparative Analysis of Substance Use in Ballet, Dance Sport, and Synchronized Swimming Results of a Longitudinal Study	Medical Problems of Performing Artists 2010	20
Milivoj Boranić Žarko Šantić	Altered iron metabolism, inflammation, transferrin receptors, and ferritin expression in non-small-cell lung cancer	Medical Oncology 2010	20
Monika Tomić	Antimicrobial resistance of H. pylori to the outcome of 10-days vs. 7-days Moxifloxacin based therapy for the eradication: a randomized controlled trial	Annals of Clinical Microbiology and Antimicrobials 2010	18
Ljerka Ostojić Zdenko Ostojić	Is there a danger for myopia in anti-doping education? Comparative analysis of substance use and misuse in Olympic racket sports calls for a broader approach	Substance Abuse Treatment Prevention and Policy 2011	15
<u>Danijel Pravdić</u>	Aerobic interval training attenuates remodelling and mitochondrial	Cardiovascular Research 2013	15

	dysfunction in the post-infarction failing rat heart		
<u>Violeta Šoljić</u>	IMP3 can predict aggressive behaviour of lung adenocarcinoma	Diagnostic Pathology 2012	12

*pretraživana baza Wos

d) U slučaju da je za znanstveno područje Vašega visokog učilišta važnija druga vrsta publikacije (knjiga, zbornik i dr.) navedite do 10 najvažnijih publikacija te vrste. Komentirajte kriterije za Vaš izbor.

Opseg i kvaliteta znanstvenog rada vrednuje se za svakog pojedinog nastavnika u tijeku postupka reizbora ili napredovanja u znanstveno-nastavna zvanja.

Temeljem pravilnika o dopunskim uvjetima i postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru iz 2014. godine (značajno smo postrožili minimalne kriterije za izbore u zvanja u odnosu na sve članice Sveučilišta ali i u odnosu na ostale Medicinske fakultete u Bosni i Hercegovini (pravilnik je dostupan na web stranicama fakulteta <http://www.mefmo.ba/>. Prilog 3. Uvjeti za izbor u znanstveno-nastavno zvanje docent, izvanredni profesor i redoviti profesor).

e) Navedite kriterije znanstvene produktivnosti koje moraju zadovoljiti mentori doktorskih disertacija u vašim doktorskim studijima i usporedite ih s onima na srodnim visokim učilištima u zemlji i inozemstvu.

Prema Pravilniku o doktorskim studijima, svaki student upisan u doktorski studij ima pravo i obvezu odabrati svog mentora/mentora dokorskog rada, Za mentora studentu dokorskog studija može se imenovati osoba izabrana koja je najmanje tri (3) godine u znanstveno-nastavnom zvanju docent ili ekvivalentno zvanje ako je riječ o mentoru koji je akademsko zvanje stekao u inozemstvu ili koji je voditelj znanstveno-istraživačkog projekta, koji je izabran na znanstveno polje i granu predložene teme. Iznimno, mentor može biti i profesor emeritus.

Mentor na doktorskom studiju mora imati za 50% veći broj publiciranih originalnih znanstvenih radova od onih koji se traže od doktoranda za završetak dokorskog studija u (kategorija Obaveznih znanstvenih aktivnosti, tj. radova u vrijednosti najmanje 90 ECTS bodova prema članku 25. i Pravilnika za izvedbu poslijediplomskog dokorskog studija „biomedicina i zdravstvo“ dostupnog na web stranici fakulteta <http://www.mefmo.ba/>), od kojih barem 2 rada moraju biti indeksirana u bazi CC.

Originalni znanstveni radovi mentora iz prethodnog stavka moraju biti iz znanstvenog polja u kojem doktorand izrađuje doktorsku disertaciju.

Svi nastavnici Fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju docent ili višem imaju pravo i obvezu biti mentori doktorandima na doktorskom studiju i to barem jednom u pet godina.

Mentor u jednoj akademskoj godini ne može voditi više od dva doktoranda.

f) Komentirajte politiku Vašega visokog učilišta za znanstveni razvoj mladih znanstvenika.

Medicinski fakultet je od početka angažirao mlade doktore medicine da kao znanstveni novaci sudjeluju u na istraživačkim projektima u RH. Školovanje naših znanstvenih novaka na pretkliničkim katedrama iz Anatomije, Histologije i embriologije, Fiziologije, Biologije s humanom genetikom, Imunologije, Farmakologije i Temelja neuroznanosti je naposljetku rezultiralo izradom njihovih doktorskih disertacija ali i publikacijama u priznatim međunarodnim znanstvenim časopisima. Povratkom u Mostar naši mladi istraživači su pokrenuli i znanstvene laboratorije na 3 katu zgrade i u bolnici (Morfološki laboratorij, Citogenetski laboratorij, Kultura stanice, Vivarij, Laboratorij za imunologiju, fiziologiju i farmakologiju, Centar za medicinu spavanja.

Nakon ukidanja statusa znanstveni novak na projektima u RH, i dalje smo vlastitim sredstvima, ali uz potporu SKB Mostar upošljavali novake koje smo slali u inozemne laboratorije te im osigurali besplatno pohađanje postdiplomskog dokorskog studija u Mostaru.

Fakultet posebno podržava intenzivnu suradnju s hrvatskim znanstvenicima u uglednim istraživačkim centrima koji omogućuju dodatno školovanje našim mladim istraživačima. Međutim zbog financijskih poteškoća smanjenje su mogućnosti njihovog zapošljavanja na fakultetu tako da većina naših istraživača završe specijalizacije i zaposle se SKB Mostar.

g) Osvrnite se na broj znanstvenih radova proizašlih iz međunarodne suradnje nastavnika i suradnika, a u kojima se kao koautori pojavljuju i inozemni znanstvenici i umjetnici. Usporedite te rezultate s praksom srodnih visokih učilišta.

Veliki broj znanstvenih radova (352 do sada) objavljenih u uglednim časopisima potječe iz međunarodne suradnje nastavnika i suradnika. Rezultati su komparabilni s praksom medicinskih fakulteta u okruženju.

h) Navedite mišljenja doktoranada o dostupnosti mentora doktorskih disertacija, odnosno o vremenu koje im se posvećuje za upućivanje u metode znanstvenog istraživanja.

Studenti dokorskog studija u okviru obveznih predmeta pohađaju nastavu o metodama znanstvenog istraživanja. Student ima pravo promijeniti mentora jedanput, iz objektivnih razloga, a posebno kod učestalog, dugotrajnog (više od 6 mjeseci), neprijateljskog i neetičnog ponašanja mentora prema doktorskom kandidatu, neispunjavanje zadaća mentora, nemogućnosti mentora da bude u efikasnom kontaktu s doktorskim kandidatom krivnjom mentora, objektivnih okolnosti rada i života mentora koje onemogućuju međusobnu komunikaciju i napredak dokorskog kandidata u studiju.

Razloge za promjenu mentora student treba detaljno napismeno obrazložiti i obrazloženje proslijediti Odboru za dokorski studij, te priložiti i očitovanje dotadašnjeg mentora.

Znanstveno-nastavno vijeće, na prijedlog Odbora za dokorski studij, može razriješiti dužnosti postojećeg savjetnika/mentora i dokorskom kandidatu imenovati novog.

i) Opišite sadržaj i karakter do 10 najznačajnijih znanstveno-istraživačkih projekata Vašega visokog učilišta aktivnih u posljednjih 5 godina (brojčani podaci u tablici 5.2). Iznesite mišljenje o kvaliteti rada i rezultatima.

Većina znanstveno istraživačkih projekata je financirana sredstvima Federalnog ministarstva obrazovana i znanosti Bosne i Hercegovine. Međutim navedeni iznos je skroman za financiranje znanstvenih radova koji se publiciraju u znanstvenim časopisima visokog impakt faktora. Zato smo iznimno zadovoljni s brojem publikacija i citiranosti naših znanstvenika kad se uzme u obzir uložena sredstva. Naša budućnost je pisanje inozemnih projekata zajedno s međunarodnim istraživačkim laboratorijima uz mogućnost upošljavanja mladih istraživača po projektu.

j) Opišite načine kroz koje znanstvena istraživanja pridonose: nastavi; intelektualnom i tehnološkom transferu u društvo i gospodarstvo; drugim aktivnostima institucije.

Kao rezultat znanstvenih istraživanja naš Fakultet dobiva nastavnike koji su eksperti u pojedinim područjima medicine što podiže kvalitetu nastave. Isto tako kao rezultat jednog našeg istraživačkog projekta „Multimedijalni program za učenje auskultacije srca kod djece“ pedijatra kardiologa Doc. dr. sc. Željka Rončevića, dobili smo vrijedan nastavni materijal u edukaciji studenata i specijalizanata.

k) Navedite časopise Vašega visokog učilišta i opišite njihovu važnost (znanstveni/stručni, sastav uredništva, jezik, postupak odabira, čimbenik odjeka i ostalo).

Naš dugogodišnji profesor na katedri za psihijatriju Miro Jakovljević je urednik u časopisu Psychiatria Danubina koji se indeksira u bazama Excerpta Medica (EMBASE), Psychological Abstracts/PsycINFO, Chemical Abstracts, MEDLINE/PubMed, EBSCO, Current Contents - Social and Behavioral Sciences, Cambridge Scientific Abstracts/Social Services Abstracts, Science Citation Index Expanded/SciSearch, Social Sciences Citation Index, Journal Citation Reports/Social Sciences Edition, Journal Citation Reports/Science Edition, SCOPUS, BioMedWorld.com, Research Alert, Google Scholar, HRČAK. Čimbenik odjeka za 2014. godinu je 1.301. Medicina Academica Mostariensia kao supplement Psychiatria Danubina postoji već dvije godine, te se u narednoj godini planira osamostaljenje časopisa medicina academica Mostariensia kao časopisa MEFMO.

l) Opišite sadržaj i karakter stručnih projekata ovoga visokog učilišta aktivnih u posljednjih pet godina (brojčani podaci u tablici 5.3). Iznesite mišljenje o kvaliteti rada i rezultatima.

Najznačajniji stručni projekti MEFMO u posljednjih 5 godina prikazani su u Tablici 5.3.

m) Navedite utjecaj rezultata stručnih i razvojnih projekata Vašega visokog učilišta i usluga na razvoj domaće privrede, uslužnog sektora i državne uprave.

Najveći utjecaj stručnih projekata te usluga Medicinskog fakulteta očituje se na području razvoja citogenetike i molekularne dijagnostike i laboratorija za istraživanje poremaćaja spavanja.

Organiziranje nastavne djelatnost iz zdravstvenog menadžmenta zajedno s Federalnim ministarstvom zdravstva direktno utječe na razvoj sustava zdravstva, jer obrazuje zdravstvene djelatnike menadžere. Fakultet vodi razne projekte i poslovne procese s ministarstvom zdravstva i Liječničkom komorom Hercegovačko Neretvanske Županije koji imaju primjenu u zdravstvenoj skrbi i obrazovanju zdravstvenih djelatnika na svim razinama obrazovanja.

U drugom stručnom projektu „Unapređivanje kvalitete nastave, inoviranje studijskog programa i harmonizacije s načelima Bolonjskog procesa“ organizirani su tečajevi edukacije edukatora za djelatnike Medicinskog fakulteta što je jedan od uvjeta za izbore u znanstveno-nastavna zvanja.

n) Navedite na koji ste način uspostavili sustavnu politiku praćenja opsega i kvalitete znanstvenog rada na Vašem visokom učilištu i opišite njezine elemente i način djelotvorne primjene.

Opseg i kvaliteta znanstvenog rada vrednuje se za svakog pojedinog nastavnika u tijeku postupka reizbora ili napredovanja.

Na Medicinskom fakultetu na dan 25. svibnja 2016 uvidom u baze dobili smo rezultate:

WoS-142 rada (pretraživanje po: „University of Mostar,Clinical Hospital Mostar,University Hospital Mostar,University clinical hospital Mostar,University hospital in Mostar“ „excluded source titles“ koji ne pripadaju MF Mostar)

Za usporedbu:

Ukupan broj citata: 403(390 bez samocitata). Prosječna citiranost po članku 2.84,H-indeks=10 za dato razdoblje od 2010-2015. (Tablica 5.4.)

Za period od 1998-2016: Ukupno radova: 275

Ukupno citata: 1078

H-indeks=13

Scopus*-156 radova, s napomenom kako od ukupno 235 radova dobivenih kao rezultat pretraživanja po „AF-ID University of Mostar“ u prvih deset autora po najvećem broju citata 8 je sa MF Mostar,odnosno na biomedicinsko područje 56,2%, a području društvenih znanosti (21,3 %) je također zabilježeno radova istraživača sa Medicinskog fakulteta Mostar.

Ukupno citata (2000-26.6.2016) obuhvaćeno 160radova: 999 citata; H-indeks=14

Google Scholar –1270 radova kao rezultata pretraživanja „University of Mostar School of Medicine“ za period od 2010.-2015.

Napomena: Rezultat pretraživanja za period od osnutka fakulteta 1997-2016 je 2.570 (na dan 26.6.2016)

*Pretraživanje po AFF-ID „University of Mostar“ i SUBJAREA „MEDI,BIOC,CHEM,HEAL,IMMU,DENT,PSYC,PHAR,NURS“

o) Opišite politiku poticanja i nagrađivanja objavljivanja u visoko rangiranim znanstvenim časopisima (ili istaknutim izdavačkim kućama za knjige), odnosno sustav podrške objavljivanju u prestižnim časopisima za vaše područje (primjerice pomoć pri prevođenju, istorazinska procjena (*peer-review*), sustav informiranja o pozivima za predavanje članaka i dr.).

Medicinski fakultet provodi periodičke analize znanstvenog rada istraživača zaposlenih na Medicinskom fakultetu u određenom razdoblju. Nagrađivanje je regulirano Pravilnikom o nagradama i priznanjima Medicinskog fakulteta.

Provedena analiza znanstvene aktivnosti u tekućem razdoblju omogućuje nagrađivanje najboljih katedri i nastavnika na MEFMO koji doprinose svojim radom ugledu Fakulteta.

p) Objasnite na koji način vodite brigu o etici u istraživanju te kako provodite europske i svjetske standarde u zapošljavanju najboljega znanstvenog kadra (primjerice primjena *The European Charter for Researchers*).

Medicinski fakultet posvećuje posebnu pažnju postizanju visokih etičkih standarda u znanstvenim istraživanjima. Povjerenstvo za poštivanje etičkih načela MEFMO i Etičko povjerenstvo SKB Mostar su zaduženi za provođenje etičkih principa kojih se moraju pridržavati svi znanstvenici koji provode istraživanja na MEFMO i SKB Mostar. Svako istraživanje prijavljuje se Etičkom povjerenstvu nakon čega se provodi pojedinačna procjena prijedloga od strane Povjerenstva, koje donosi konačan zaključak o prihvatljivosti. Članovi Povjerenstva su nastavnici MEFMO

koji svojim iskustvom pokrivaju sve grane biomedicinskih istraživanja.

Navedena procedura obvezna je za sva istraživanja koja se provode na ljudima u sklopu MEFMO i SKB Mostar, za znanstvene i stručne radove te domaće i međunarodne znanstvene i stručne projekte.

Mogućnost sankcioniranja neakademskih postupaka zaposlenika, u smislu korupcije regulirano je Pravilnikom o disciplinskom postupku u antikorupcijskim aktivnostima MEFMO.

U sklopu dodiplomske nastave i doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo, studenti pohađaju predmet Etika u Medicini.

Studenti medicine slušaju predmet Uvod u znanstveni rad u kojem se upoznaju s principima etike u istraživanjima. Svi polaznici doktorskog studija podučavaju se istraživačkoj etici.

r) Navedite u kojoj ste mjeri zadovoljni postojećim stanjem i predložite moguća poboljšanja.

Medicinski fakultet u Mostaru je vodeća sastavnica Sveučilišta u Mostaru po znanstvenoj produktivnosti. U prilog tome govori činjenica da su prvih 15 najcitiranijih autora sa Sveučilišta

u Mostaru djelatnici MEFMO i SKB Mostar. H-indeks za petogodišnje razdoblje je 10, dok je npr. za Medicinski Fakultet Sveučilišta u Zagrebu H-indeks 84, no pri tome treba uzeti financiranje po znanstvenim projektima koje je 147 puta veće na Medicinskom fakultetu u Zagrebu u odnosu na MEFMO. Izrazito visoki kriteriji za znanstveno-nastavna napredovanja naših djelatnika su visoko iznad kriterija ostalih sastavnica Sveučilišta u Mostaru, ali i ostalih Medicinskih fakulteta u Bosni i Hercegovini te Hrvatskoj (npr. Medicinski fakultet Osijek).

Prijedlozi za poboljšanje postojećeg stanja su:

1. Povećanje broja znanstvenih novaka
2. Mogućnost apliciranja za projekte Hrvatske zaklade za znanosti na natječajima koji bi bili usmjereni na Sveučilište u Mostaru kao nositelje bar jednog projekta u suradnji s institucijama iz Hrvatske.

Tablica 5.1. Mentori
(Mentori za znanstveno područje)

Naziv doktorskog studija (smjerovi)	Broj mentora kod kojih su obranjeni doktorati znanosti u posljednjih 5 godina	Broj objavljenih radova mentora u domaćim recenziranim znanstvenim časopisima u posljednjih 5 godina*	Broj objavljenih radova mentora u inozemnim recenziranim znanstvenim časopisima u posljednjih 5 godina*
Biomedicina i zdravstvo/izvan doktorski studij	53	129	925

Tablica 5.2. Izvori financiranja znanstvenih projekata

God. početak	Projekt (naziv)	Trajanje projekta (mjeseci)	Federalno ministarstvo znanosti i obrazovanja (FMON)	Ostalo (specificirati)	UKUPNO
2010.	Multimedijalni program za učenje auskultacije srca kod djece	16		Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa RH	10.599,54
2010.	Ekspresija VDR receptora, KI 67 antigena i M30 antitijela kao ranih bioloških markera kolorektalnog carcinoma	12	X		15.000,00
2011.	Izražaj ZAP-70 proliferativna aktivnost leukemijskih stanica u B-kroničnoj leukemiji	12	X		20.220,00
2010.	Učestalost kongenitalnih citomegalovirusa kod novorođenčadi na području Hercegovine	12	X		22.200,00
2012.	Utjecaj fizičke aktivnosti na bioenergetiku mišića u kroničnom srčanom zatajivanju srca	12	X		10.000,00
2012.	Uloga Alfa-Tabulina KI-67 i OCT-4 u ranom razvoju kralježnične moždine čovjeka	12	X		20.000,00
2012.	Učinci prostaglandina u akutnom toksičnom oštećenju jetre paracetamolom	12	X		20.000,00
2013.	Utjecaj socioekonomskih procesa na stanje zdravlja odraslog stanovništva	12	X		15.560,00
2013.	Zajed. izraženost biljega neuroendokrine diferencijacije i tireodnog transkripcijskog faktora (TTF-1) u fetalnim plućima i plućnom karcinomu malignih stanica	12	X		20.000,00
2013.	Uloga metaloproteinaza, proliferacije i apoptoze u razvoju fetalnih pluća čovjeka	12	X		20.000,00
	UKUPNO:	124	9	10.599,54	173.579,54

Tablica 5.3. Izvori financiranja stručnih projekata

God. početka	Projekt (naziv)	Trajanje projekta (mjeseci)	Federalno ministarstvo znanosti i obrazovanja (FMON)	Ostalo (specificirati)	UKUPNO
2014.	Unapređivanje kvalitete nast.,inoviranje studijskog programa i harmonizacije s načelima Bolonjskog procesa	5	x		10.800,00
2015.	Osnivanje citogenetskog laboratorija	12		Sveučilište u Mostaru	20.000,00
	UKUPNO	17	1	1	30.800,00

Tablica 5.4. Popis znanstvenih i razvojnih projekata

koje je dodjelilo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (FMON) s imenima voditelja

<p>1. Koncentracija proupalnih citokina i očnoj vodici i leći u bolesnika s dijabetičnom katarakrom</p> <p>Voditelj projekta doc. dr. sc. Ivan Ćavar</p>
<p>2. Učinci i mehanizmi djelovanja Na/K citrata i acetilcistena u prevenciji kontrastom inducirane nefropatije kod bolesnika podvrgnutih koronarnoj angiografiji</p> <p>Voditelj projekta prof. dr. sc. Ivica Brizić</p>

Tablica 5.5. Bibliografija (u posljednjih 5 godina)

Vrsta radova*	Ukupan broj radova**	Broj radova koji su proizašli iz suradnje s drugim visokim učilištima i znanstvenim organizacijama	Omjer: broj radova/broj nastavnika**
Znanstveni radovi u časopisima koji su zastupljeni u bazi CC, WoS (SSCI, SCI-expanded i A&HCI) te Scopusu	1047	437	6,1
Ostali recenzirani radovi zastupljeni u bazama koje se priznaju za izbore u znanstvena zvanja	120	15	0,71
Autorstvo inozemno izdanih knjiga	24	13	0,14
Autorstvo domaćih knjiga	62	9	0,37
Radovi u domaćim časopisima s međunarodnom recenzijom	101	20	0,60
Recenzirani radovi u zbornicima inozemnih i međunarodnih znanstvenih skupova ***	559	229	3,30
Radovi u domaćim časopisima s domaćom recenzijom	81	9	0,48
Stručni radovi	64	2	0,38
Poglavlja u recenziranim knjigama	163	17	0,96
Recenzirani radovi u zbornicima domaćih znanstvenih skupova ***	210	22	1,24
Uredništva inozemnih knjiga ***	2		0,01
Uredništva domaćih knjiga ***	25	1	0,15
Broj radova u časopisima vaše institucije	27	2	0,16

* *Podebljane vrste radova obvezno unijeti, a ostale prema vlastitom izboru.*

** *Istog nastavnika u izračun uključiti samo jedanput.*

*** *Ne uključuju se zbornici radova koji ne prolaze recenzentski i selekcijski postupak.*

**** *U izračun je uzeta u obzir bibliografija svih nastavnika (stalno uposlenih i vanjskih) koji sudjeluju u nastavi na Medicinskom fakultetu u Mostaru*

Tablica 5.6. Znanstvena produktivnost prema ustrojbenim jedinicama visokog učilišta

Katedra	CC, WoS i Scopus radovi	Rad.zastupljeni u bazama koje se priznaju za izbore u zvanja	Autorstvo inozemno izdanih knjiga	Autorstvo domaćih knjiga	Radovi u domaćim časopisima s međunarodnom recenzijom	Recenzirani rad. u zbornicima inozemnih i međunarodnih skupova	Radovi u domaćim časopisima s domaćom recenzijom	Poglavlja u recenziranim knjigama	Recenzirani rad.uzbornicima domaćih znanstvenih skupova	Uredništva inozemnih knjiga	Uredništva domaćih knjiga	Radovi u časopisima institucije
Anatomija	31	2		3		25	2	3			1	5
Anestezija i reanimatologija	27		3									
Bolesti glave i vrata	34	1	1			25	4	6				
Bolesti i ozljede lokomotornog sustava	21				2		3		11			
Dermatovenerologija	8	1		5	18				15			
Epidemiologija	11	5									3	4
Farmakologija	39	1			1	18	1	3	2			
Ginekologija	43	1	1	4	1	14		3	16			
Histologija i embriologija	51		8			31						
Imunologija	26	14		1		20		7	20			
Infektologija	16	5		7	6		15	23	26			3
Interna	104	38		3		18	3	26	7		4	1
Kirurgija	51	1				15	3	1				
Medicinska biologija i genetika	82		3	2	1	103	1					
Medicinska fizika	29			1	2	18						
Medicinska kemija i biokemija	47	1		2	1	22		1	5			
Medicinska fiziologija	40	4		1	38		4	6	10			4
Mikrobiologija	21	3		3	3	18	3	4	16		6	
Neurologija	76			4	1	5		5	25			
Obiteljska medicina	17	4	1	2	20	20	3	3			1	
Oftalmologija	14	3		2		20		3	11			
Patofiziologija	31					3	4	7	4		1	
Patologija	38	11			1	1	9	8				1
Pedijatrija	48	8				41	7	24	11	11	7	
Psijhijatrija	45	7	6	4		28	4	11	7		1	1
Radiologija	3	1		2		3	2		11			
Socijalna medicina	5	1		5			1	10				
Sudska medicina	10			1	6	21	4	5	1			
Temelji neuroznanosti	24	1		3		27	4			1		
Zdravstvena ekologija	31	7		4		36		4	12		1	
Znanstvena metodologija	24		1	3		27	4			1		

*Podebljane vrste radova obvezno unijeti, a ostale prema vlastitom izboru.

** Istog nastavnika u izračun uključiti samo jedanput.

*** Ne uključuju se zborci radova koji ne prolaze recenzentski i selekcijski

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

- a) Navedite na koji način podupirete unutarnju mobilnost studenata (mogućnosti prelaska b) studenata koji su završili druge srodne studijske programe).**

Zbog specifičnosti programa sveučilišnog integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicine Pravilnik o diplomskom studiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru ne omogućuje prelazak studenata sa srodnih studijskih programa (pravo prelaska imaju samo studenti programa studija medicine). Omogućen je prelazak studenata s drugih medicinskih fakulteta u Bosni i Hercegovini (osim na prvu i šestu godinu studija), kao i s medicinskih fakulteta iz drugih država.

- c) Opišite ciljeve koje želite postići međunarodnom suradnjom Vašega visokog učilišta. Navedite oblike suradnje (europske projekte, bilateralne ugovore s inozemnim visokim učilištima, individualnu suradnju u istraživanjima, duže i kraće boravke nastavnika i studenata u inozemstvu, međunarodne stipendije za nastavnike i studente, organiziranje međunarodnih konferencija u Hrvatskoj, sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i ostale oblike suradnje) i procijenite opseg i uspješnost postojeće međunarodne suradnje Vašega visokog učilišta.**

Na međunarodnoj razini Medicinski fakultet kao institucija, njegove organizacijske jedinice, katedre i pojedinci ostvaruju suradnju s različitim domaćim i međunarodnim institucijama biomedicinskog usmjerenja. Ta se suradnja odvija kroz bilateralne međusveučilišne i međufakultetske ugovore, sudjelovanje u radu akademskih mreža i organizacija, sudjelovanje na stručnim i znanstvenim konferencijama, te konferencijama iz područja unapređenja medicinske edukacije. Od 2003. godine postoji suradnja s Medicinskim fakultetima u Splitu, Rijeci i Zagrebu, u smislu prihvatanja i obrazovanja znanstvenih novaka iz bazičnih medicinskih znanosti: biologije, histologije, fiziologije i farmakologije. Kao rezultat te suradnje do sada imamo pet nastavnika u zvanju docenta na predkliničkim katedrama iz Medicinke biologije i genetike, Histologije, Medicinske fiziologije i Kliničke farmaologije. Od 2007. godine ostvarena je suradnja s Medical College of Wisconsin, gdje je jedan naš znanstveni novak proveo poslijedoktorsku izobrazbu. Od 2014. godine, suradnja na programima mobilnosti dobiva novi poticaj i postaje sve značajnija, pa je tako jedan naš asistent dobio poziciju postdoktoranta na Tulane University, New Orleans, Kalifornija (Zavod za farmakologiju). Na razini studentske mobilnosti unutar bilateralnih programa suradnje u proteklim akademskim godinama realizirana je suradnja sa sljedećim visokoškolskim ustanovama: UAV Vall d'Hebron, Universitat Autònoma Barcelona, Universitat Rovira i Virgili i University of Girona (Catalonia), Third Faculty of Medicine, Medical Faculty Hradec Kralove, Charles University i Faculty of Medicine in Pilsen (Češka Republika), Medical University of

Silesia in Katowice (Poljska), Hacettepe University i Dumlupinar Medical School (Turska), Faculty of medicine, Comenius University (Slovačka), Medical College Nicolaus Copernicus University i Medical University of Warsaw (Poljska), University of Patras (Grčka), Universitat Internacional Catalunya UIC, Catalonia (Španjolska). gdje su obavljani programi ljetne studentske prakse na odgovarajućim sveučilišnim klinikama i bolničkim odjelima. Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru od 2011. do 2014. sudjelovao je kao sastavnica u TEMPUS projektu vrednovanja osiguranja kvalitete u poslijediplomskim studijima (EQADE - Embedding Quality Assurance in Doctoral Education) koji je proveden u suradnji s više međunarodnih partnera (University of Heidelberg, Medical Faculty, University of Palermo, University Dunarea de Jos of Galati), te svih osam javnih sveučilišta u Bosni i Hercegovini, Ministarstvom obrazovanja Republike srpske i Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete u Federaciji Bosne i Hercegovine. U okviru projekta BioEMIS (Studij Bioinženjerstva i Medicinske informatike) koji je još u tijeku, također je ostvarena suradnja s više međunarodnih sveučilišta (University of Birmingham (UK), University Pierre and Maria Curie (France), University of Maribor (Slovenia) i Tampere University of Technology (Finland). U okviru suradnje s Medicinskim fakultetom u Splitu, u 2012. godini jedan naš doktor znanosti proveo je tri tjedna na Farmaceutskom fakultetu (Faculty of Pharmacy - Université Paris-Sud), gdje je obavljena edukacija iz područja analize stanične bioenergetike na izoliranim mišićnim vlaknima. Trenutno se na edukaciji u inozemnim ustanovama nalaze tri znanstvena novaka, i to na Medicinskom fakultetu u Zagrebu (Zavod za fiziologiju), Medicinskom Fakultetu u Rijeci (Zavod za histologiju) i Tulane University, New Orleans, Kalifornija Zavod za farmakologiju), koji su u fazi prijave svojih doktorata.

d) Navedite međunarodna udruženja srodnih institucija u koja ste uključeni i opišite način na koji aktivno pridonosite zajedničkim ciljevima.

Na razini organizacije doktorskih studija iz područja biomedicine i zdravstva, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru član je međunarodne organizacije ORPHEUS (Organization for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in the European System). U okviru drugih oblika međunarodne suradnje medicinski fakultet je preko Sveučilišta u Mostaru uključen u aktivnosti koje se prevode u različitim međunarodnim udruženjima. Tako naprimjer, putem članstva u ERASMUS Mundus omogućeno je sudjelovanje za stipendiranje mobilnosti i akademske razmjene u okviru projekta JoinEU-SEE Penta, kao i druge aktivnosti Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru a koje se odnose za međunarodne odnose, međusveučilišne programe suradnje, te sporazume o suradnji i kontakte s relevantnim međunarodnim organizacijama, programima razmjene, razvojem i upravljanjem međunarodnim odnosima. Također u okviru navedenog Ureda prikupljaju se stipendije

koje se nude stranim sveučilištima i istraživačkim institutima, te objavljujue savjetovanja, seminari i sastanaka međunarodnog karaktera.

e) Opišite oblike svoje uključenosti u međuinstitucijsku suradnju preko Erazmusa i ostalih europskih projekata, bilateralnih ugovora, zajedničkih programa i slično.

Na međunarodnoj razini Medicinski fakultet kao institucija, njegove organizacijske jedinice, katedre i pojedinci njeguju suradnju s raznorodnim domaćim i međunarodnim institucijama biomedicinske orijentacije. Ta se suradnja odvija kroz bilateralne i multilateralne ugovore, sudjelovanje u radu akademskih mreža i organizacija, sudjelovanje na stručnim i znanstvenim konferencijama te konferencijama iz područja unapređenja medicinske edukacije. Poseban je naglasak na mobilnosti studenata koja danas dobiva novi poticaj i postaje sve snažnija. U okviru udruženje studenata medicine u Bosni i Hercegovini (BoHeMSA) koje je osnovano 1993. godine kao jedinstvena organizacija za studente medicine iz Bosne i Hercegovine, a od 1995. postaje punopravan član svjetske federacije udruženja studenata ostvareno je više razmjena s medicinskim fakultetima iz inozemstva. Na razini institucionalne studentske mobilnosti unutar bilateralnih programa suradnje u proteklim je akademskim godinama realizirana suradnja s nekoliko europskih sveučilišta. Taj se oblik studentske mobilnosti provodi izvođenjem stručne prakse u renomiranim kliničkim institucijama ili regionalnim bolnicama u kojima studenti susreću pacijenta u različitom društveno-gospodarskom okružju. To bitno doprinosi poznavanju drugih zdravstvenih sustava, ali i jezično-kulturnih obilježja sredine u kojoj je praksa obavljena. U akademskoj godini 2012./2013. četrnaest studenata Medicinskog fakulteta boravilo je u Kataloniji (Španjolska), Crnoj Gori, Turskoj, Njemačkoj, Slovačkoj i Portugalu, dok je šest studenata s UAV Vall d'hebron, Universitat Autònoma de Barcelona i Universitat Rovira i Virgili (Katalonija, Španjolska) i Comenius University Bratislava (Slovačka) boravilo na Medicinskom fakultetu i obavili ljetnu praksu u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar. U akademskoj 2013./2014. taj projekat se i dalje nastavlja, pa je tako osam studenata Medicinskog fakulteta boravilo u Grčkoj, Kataloniji, Crnoj Gori i Turskoj, a pet studenata s UAB Vall d'Hebron, University of Girona i Universitat Rovira i Virgili (Katalonija) i Third Faculty of Medicine, Charles University (Češka) boravilo je na Medicinskom fakultetu u Mostaru. Nadalje u akademskoj 2014./2015. godini u okviru istog programa razmjene studenata šest naših studenata boravi u Slovačkoj, Turskoj i Kataloniji, dok šest studenata s Medical University of Silesia, Katowice (Poljska), Faculty of medicine, Comenius Univerzity (Slovačka), Hacettepe University (Turska), Universidad Autònoma de Barcelona (Katalonija), Charles University in

Prague, Medical Faculty Hradec Kralove i Charles University in Prag, Faculty of Medicine in Pilsen (Češka republika), ljetnu praksu odrađuje u Mostaru.

f) Analizirajte primjenu međunarodnog iskustva nastavnika i suradnika stečenu duljim boravcima (godinu dana ili više) na uglednim sveučilištima ili institutima u svijetu. Navedite usporedbu s drugim srodnim visokim učilištima i vaše mišljenje o tome.

Tradicija predoktorskog i postdoktorskog usavršavanja u vodećim međunarodnim istraživačkim institucijama njeguje se već čitav niz godina među znanstvenicima zaposlenim na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Značajan broj naši istraživača poglavito iz poručja bazičnih medicinskih istraživanja provela je u sklopu svog postdoktorskog usavršavanja nekoliko godina na uglednim visokim učilištima ili institutima u svijetu, poput Medical College of Wisconsin. Važno je naglasiti da većina istraživača i dalje održava ostvarene kontakte, što predstavlja važan temelj za daljnja istraživanja. U kontekstu transfera znanja važno je istaknuti i kontakte koje naši znanstvenici i nastavnici ostvaruju s vodećim europskim i svjetskim medicinskim centrima poput Kinder Chirurgische Klinik dr. von Haunersches Kinderspital im Ludwig-Maximilians-Universitaet iz München, Njemačka, i Deutsches Herzzentrum Berlin predstavljaju značajan doprinos razvoju kliničkih vještina i znanosti z kliničkih disciplina. Medicinski fakultet čvrsto vjeruje da takva iskustva uvelike pridonose kompetitivnosti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru na međunarodnoj razini, kao i težnjama da mladi znanstvenici svoju vrijednost potvrde u međunarodnom okružju i kompeticiji te snažno podupire nastojanja svih ostalih mladih znanstvenika čija profesionalna i znanstvena karijera slijedi sličan obrazac.

g) Ako postoji, opišite i ocijenite suradnju u razmjeni nastavnika i suradnika s drugim visokim učilištima iz inozemstva. Navedite mišljenja i komentare studenata o gostujućim nastavnicima.

Suradnja s drugim nastavnim i istraživačkim ustanovama u inozemstvu dugogodišnja je praksa Medicinskog fakulteta koja se ostvaruje od samoga njegovog nastanka. U okviru te suradnje postoje potpisani bilateralni sporazumi o izmjeni nastavnog i nastavničkog kadra sa sljedećim visokoškolskim ustanovama: Medicinski fakultet Rijeka, Medicinski fakultet Osijek, Medicinski fakultet Split, Medicinski fakultet Zagreb, Stomatološki fakultet Zagreb, Biokemijsko farmaceutski fakultet Zagreb. Dakle, u kontinuitetu, od 1997. godine nastavnici s navedenih ustanova sudjeluju u održavanju nastave na medicinskom fakultetu u Mostar, a također postoji i značajna znanstvena suradnja. Osim, s međunarodnim partnerima, postoje ugovori o suradnji s većim brojem domaćih obrazovnih i

znanstvenih ustanova, te zdravstvenih ustanova. Tako postoje ugovor s: Farmaceutskim fakultetom Mostar, Fakultetom zdravstvenih studija Mostar, Zavodom za zdravstveno osiguranje Hercegovačko-neretvanske županije, Zavodom za javno zdravstvo federacije Bosne i Hercegovine, Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar, Domom zdravlja Mostar te bolnicama Fra Mihovil Sučić u Livnu i bolnicom Fra Mato Nikolić u novoj Biloj.

h) Navedite način na koji podupirete izvođenja kolegija na engleskom ili nekom drugom svjetskom jeziku kako biste privukli studente iz inozemstva.

Službeni jezik izvođenja nastave na Sveučilištu u Mostaru je hrvatski jezik. Trenutno, na Medicinskom fakultetu nema organizirani studij na engleskom jeziku. U više navrata angažirani su drugi nastavnici i znanstvenici koji su održavali predavanja na engleskom i njemačkom jeziku. Od najvažnijih tu su svakako interaktivna predavanja na njemačkom jeziku u okviru simpozija iz dječje kirurgije i urologije koja se održavaju već dvanaest godina zaredom. U 2013. godini predavanje na engleskom jeziku održao je prof. dr. sc. Hubert V. Forster, voditelj doktorskog studija iz fiziologije na Medical College of Wisconsin. Drugo predavanje na engleskom jeziku u 2014. godini održao je prof. dr. sc. Mladen Vranić s Odjela za fiziologiju University of Toronto.

i) Analizirajte međunarodnu suradnju studenata Vašega visokog učilišta, posebno sa stručnog stajališta (stručni studentski simpoziji, studijski posjeti i sl.) te posebno sa stajališta udruživanja u svrhu promicanja studentskih prava.

Međunarodna suradnja studenata najintenzivnije se odvija putem aktivnosti koje se ostvaruju unutar dva udruženja: CROSS i BoHeMSA. CROSS je skraćena od CROatian Student Summit, a predstavlja najveći hrvatski biomedicinski studentski kongres s međunarodnim sudjelovanjem. CROSS je u 2014. godini obilježio svoju desetu obljetnicu kontinuiranog odražavanja, a od inicijalne ideje skupine entuzijasta u namjeri da studente zainteresira za znanstveni rad te da se poveća mobilnost i pojača suradnju studenata četiriju fakulteta biomedicinske grupacije, prerastao je u međunarodni kongres studenata medicine koji se u posljednjim godinama održava na engleskom jeziku, te je kao takav stekao veliku popularnost i među studentima iz hrvatske i među onima iz inozemstva. Studenti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru redoviti su sudionici CROSS-a od samog osnivanja toga studentskog kongresa, a do sada su se u više navrata predstavili sa značajnim istraživačkim radovima.

BoHeMSA Mostar (European Medical Students' Association) je neprofitna studentska udruga, a dio je velike Europske obitelji studentskih nacionalnih udruga koja broji više od 60 fakulteta članica

diljem Europe. Ciljevi su BoHeMSA stvaranje europske mreže studenata medicine, širenje etičkih, kulturoloških, akademskih i ekonomskih aspekata medicine, zastupanje interesa europskih studenata medicine pri različitim stručnim i internacionalnim institucijama, organiziranje kongresa za studente i mlade liječnike.

j) Komentirajte mogućnost da studenti Vašega visokog učilišta jedan dio svog studija provedu u inozemstvu i oblike institucijske potpore

U okviru BoHeMSA LC Mostar institucijsku je potporu u 2010./2011. iskorsitilo troje odlaznih studenata, dok je u akademskoj 2011./2012. godini broj odlaznih studenata bio deset. U akademskoj 2012./2013. imamo i prve dolazne studnte, te godine ih je bilo pet, a broj odlaznih studenata te godine je bio četrnaest. U akademskoj 2013./2014. godini broj odlaznih studenata je iznosio osam, a dolaznih pet, dok je u akademskoj 2014./2015. godini broj dolaznih i odlaznih studenata bio po šest. U 2015./2016. godini broj odlaznih studenata je bio pet, a dolaznih sedam. U okviru navedenih razmjena ostvarena je suradnja sa sljedećim visokoškolskim ustanovama: UAV Vall d'Hebron, Catalonia, Universitat Autònoma Barcelona, Catalonia, Universitat Rovira i Virgili, Catalonia, Third Faculty of Medicine, Charles University, Češka Republika, University of Girona, Catalonia, Medical University of Silesia in Katowice, Poljska, Hacettepe University, Turska, Faculty of medicine, Comenius Univerzity, Slovačka, Charles University in Prague, Medical Faculty Hradec Kralove, Češka Republika, Charles University in Prag, Faculty of Medicine in Pilsen, Češka Republika, Dumlupinar Medical School, Turska, Nicolaus Copernicus University Medical College, Poljska, Medical University of Warsaw, Poljska, University of Patras, Grčka, Universitat Internacional Catalunya UIC, Catalonia (Španjolska). Dakle postoji trend održavanja broja studenata koji dolaze na Medicinski fakultet, a tako i odlazećih studenata, što se u najvećoj mjeri može prepisati velikoj angažiranosti sutjednata koji su uključeni u rad BoHeMSA LC Mostar.

k) Opišite boravke stranih studenata na Vašem visokom učilištu (njihovo trajanje i sadržaj tablica 6.2).

Zbog nepostojanja studija medicine na stranom jeziku na Sveučilištu u Mostaru, studenti uglavnom dolaze u okviru studentskih razmjena na obavljanje ljetne prakse. Boravak u prosjeku traje oko tri tjedna. Do sada nismo imali studenata koji se nastavili studij medicine na našem fakultetu, a da su prethodno studirali na nekom europskom i svjetskom sveučilištu, osim studenata

iz susjednih zemalja (Hrvatske i Srbije).

D) Navedite u kojoj ste mjeri zadovoljni postojećim stanjem i predložite moguća poboljšanja.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru definirao je svoj prepoznatljiv međunarodni profil u kojem međunarodna suradnja postaje nositeljem najrazličitijih procesa koji zadiru u gotovo sve važnije djelatnosti fakulteta, kao što su nastavna aktivnost i reforma medicinskog kurikuluma, poslijediplomska nastava i trajna medicinska edukacija, znanstvena djelatnost u vidu rada na zajedničkim međunarodnim projektima i rad na zajedničkim znanstvenim publikacijama, te kadrovska djelatnost u kojoj se sudjelovanjem na međunarodnim nastavnim radionicama i simpozijima profiliraju međunarodno prepoznatljivi nastavničkikadrovi.

Na području međunarodne suradnje, mogu se izdvojiti sljedeća pozitivna iskustva:

- međunarodna suradnja ugrađena je u temelje djelatnosti Medicinskog fakulteta;
- Medicinski fakultet od početka svog osnivanja omogućava prelazak studenata s drugih medicinskih fakulteta;
- dugogodišnja i kontinuirana međunarodna suradnja s renomiranim znanstvenim institucijama u svijetu;
- od rujna 2013. odluka o imenovanju prodekana za međunarodnu suradnju;
- pozitivno međunarodno djelovanje studenata medicine kroz snažne studentske organizacije i strukovne sekcije.

Osim spomenutog, na ovom području djelovanja postoje i određena područja za koja očekujemo da će se s vremenom unaprijediti. To su daljnje poboljšanje međunarodne suradnje uz proširenje Ureda za međunarodnu suradnju i trajno promicanje svijesti o važnosti međunarodne suradnje Fakulteta na području obrazovanja i znanosti; jačanje odlazne mobilnosti studenata i podupiranje članstva u međunarodnim akademskim i profesionalnim udrugama; osnaživanje resursa za učenje i potporu života i standarda studenata te bolja organiziranost alumnija medicinskog fakulteta.

Tablica 6.1. Mobilnost nastavnika i suradnika u posljednje tri godine

	Broj boravaka nastavnika i suradnika ovog visokog učilišta u inozemstvu			Broj boravaka inozemnih nastavnika na ovom visokom učilištu		
	1 - 3 mjeseca	3 - 6 mjeseci	6 i više mjeseci	1 - 3 mjeseca	3 - 6 mjeseci	6 i više mjeseci
Znanstveni	1		4			
Umjetnički						
Nastavni				3		
Stručni						

Tablica 6.2. Mobilnost studenata u posljednje tri godine

	Broj studenata u međunarodnoj razmjeni		
	1 - 3 mjeseca	3 - 6 mjeseci	6 i više mjeseci
Studenti ovoga visokog učilišta	28		
Strani studenti	16		

Tablica 6.3. Mobilnost nenastavnog osoblja u posljednje tri godine

Broj stručnih boravaka nenastavnog osoblja ovog visokog učilišta u inozemstvu		
1 - 3 mjeseca	3 - 6 mjeseci	6 i više mjeseci
3		

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

a) Analizirajte broj administrativnog, tehničkog i pomoćnog osoblja u odnosu prema broju zaposlenih nastavnika i suradnika, broju studenata, prostoru za nastavni proces, tehničke i druge opreme za održavanje i financijskih mogućnosti visokog učilišta.

Trenutno, na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, ima 18 djelatnika u stalnom radnom odnosu. Obavljaju rad u administrativnim, tehničkim i pomoćnim službama i to:

(a) tehničko osoblje 5, (b) administrativno osoblje 13. U isto vrijeme, na Fakultetu je angažirano 175 nastavnog i suradničkog kadra te 23 nastavnika iz nastavnih baza (DZ). Ukupan broj nastavnog i suradničkog kadra koji izvodi nastavu na Medicinskom fakultetu je 296. Odnos ukupnog broja nastavnika i administrativnog, tehničkog i pomoćnog osoblja je 16:1. Budući se nastava izvodi u turnusima administrativno i tehničko osoblje zadovoljava potrebe administrativnog opsluživanja nastavnika i studenata.

b) Komentirajte kvalifikacijsku strukturu nenastavnog osoblja i mogućnosti njihova stručnog usavršavanja.

U strukturi nenastavnog osoblja više je žena. Fakultet potiče edukaciju nenastavnog osoblja, 2 djelatnika su stekla zvanje magistara struke, a jedan djelatnik trenutno završava 5 godinu na FPMOZ. . Jedan djelatnik položio je pravosudni ispit na nivou Bosne i Hercegovine.

Tablica 7.b. Kvalifikacijska struktura ne nastavnog osoblja

Sprema	Žene	Muškarci	Ukupno
NSS – niža stručna sprema	1		1
SSS – srednja školska sprema	4	4	8
VŠS – viša stručna sprema	2	1	3
VSS – visoka stručna sprema	2	2	4
Magistar struke	2		2

Uprava Fakulteta također potiče edukaciju nenastavnog osoblja kroz seminarske i ostale oblike edukacije s ciljem stjecanja iskustava iz njihovog područja rada (računovodstvo, knjižničarstvo, javne nabave, radni odnosi i drugo).

c) Opišite stanje i Vaše zadovoljstvo postojećim prostorom predavaonica i laboratorija/praktikuma za nastavu, s obzirom na postojeći broj studenata, upisne kvote i optimalan broj studenata. Usporedite vlastite prostorne mogućnosti s onima srodnih visokih učilišta.

Minimalni prostori i uvjeti za izvođenje djelatnosti visokog obrazovanja regulirani su zakonom o visokom obrazovanju Hercegovačko-neretvanske županije.

Na Medicinskom fakultetu u Mostaru ukupna površina prostora za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja je 4290,87 m².

Prostor Medicinskog fakulteta uključuje:

- prostor za nastavu (amfiteatar, predavaonice, informatički prostor, laboratoriji za nastavu bazičnih znanosti)
- prostor za nastavnike,
- prostor za upravu i administrativno osoblje,
- knjižnicu
- prostor za rad Studentskog zbora i studentskih udruga

Ukupna kvadratura prostora za predavanje i seminare je 670,77 m², što prosječno po studentu iznosi 2,00 m², prema ESG norma je 1,25 m². Laboratoriji za izvođenje vježbi na pretkliničkim nastavnim predmetima je 516,31 m² što po studentu iznosi 1,5 m². Prema ukupnoj kvadraturi za izvođenje nastavnog procesa prosječna kvadratura po studentu iznosi 3,5 m². Treba naglasiti kako je izračun napravljen na temelju ukupnog broja studenata, no treba uzeti u obzir da se najveći dio kliničkih nastavnih sadržaja realizira se u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, te Zavodu za javno zdravstvo i Domu zdravlja Mostar.

Prostorne mogućnosti su zadovoljavajuće obzirom na upisne kvote na studij medicine, no osnivanjem novih studija (dentalna medicina) prostorni kapaciteti će se morati proširiti i prenamijeniti.

d) Navedite stanje i funkcionalnost računalne opreme Vašega visokog učilišta koja se koristi u nastavi. Posebno opišite mogućnosti da se studenti koriste tom opremom i izvan nastave.

Medicinski fakultet u Mostaru u cijelosti za nastavni proces, znanstveno-istraživački rad, administrativno-tehničku podršku i studentske aktivnosti raspolaže s 85 stolnih, 6 prijenosnih osobnih računala, 4 info kioska i tri poslužitelja. U svim predavaonicama nalazi se računalo, projektor i platno s ciljem unapređenja predavanja i učenja.

Fakultet ima jednu računalnu učionicu s 29 računala, uglavnom novije generacije. Osim u računalnoj učionici, studentima je na raspolaganju i 5 računala u studentskoj knjižnici i četiri studomata u hodniku fakulteta. Studenti mogu koristiti računalnu učionicu do 20 sati kad se zgrada zatvara. Predavaonice i seminarske dvorane opremljene su s LCD projektorima, platnom i pratećim računalima. Fakultet je također ima mogućnost organiziranja i provedbe video konferencije kao i učenje na daljinu u dvije učionice . Po cijeloj zgradi je razvedena računalna mreža a veliki dio zgrade fakulteta pokriven je bežičnim signalom te nudi uslugu spajanja gostima, studentima i djelatnicima.

e) Osvrnite se na internu politiku nabave i načina upotrebe računalne opreme.

Godišnji plan nabave računalne opreme počinje zahtjevima, potrebama i mogućnostima financijskih sredstava, a odobrava se na razini fakulteta.

Nabava računala provodi se javnim natječajem, uglavnom jednom godišnje, a ukoliko se iskoristi ukupni predviđeni tender, a postoje planirana i osigurana sredstva (npr. potpisivanje novih ugovora o provedbi projekata), pokreće se novi javni natječaj, bez obzira na kalendarsku godinu.

Način uporabe računalne opreme organiziran je tako da svaki djelatnik u nastavnome i suradničkom zvanju ima osobno računalo, koje koristi u znanstveno-istraživačkome, nastavnom i stručnom radu. Također, određeni je broj prijenosnih računala na raspolaganju svim nastavnicima na fakultetu isključivo za održavanje nastave, u vrijeme predviđeno rasporedom nastavnih aktivnosti.

f) Osvrnite se na nastavničke kabinete, njihovu brojnost (podaci iz tablice 7.6) i funkcionalnost. Procijenite prikladnost kabineta za obavljanje nastavne i znanstvene aktivnosti nastavnika i suradnika.

Broj nastavničkih kabineta odgovara potrebama na pretkliničkim predmetima i prema veličini i funkcionalnosti.

g) Opišite veličinu i opremljenost prostora koji se koristi samo za znanstveno-istraživački ili umjetnički rad te procijenite iskorištenost prostora.

Opremljenost prostora za znanstveno istraživački rad smo ocijenili prosječnom ocjenom tri, veličina laboratorija za znanstveno istraživački rad je prihvatljiva.

h) Opišite prostor knjižnice Vašega visokog učilišta i radno vrijeme kada je ona otvorena za studente, nastavnike i suradnike Vašega visokog učilišta te vanjske posjetitelje. Komentirajte broj knjiga i časopisa (domaćih i inozemnih) u knjižnici te o iznosu sredstava koja se svake godine troše za nove knjige i časopise.

Prostor knjižnice obuhvata (125,20 m²): rad na računarima (5 radnih mjesta), 20 radnih mjesta u čitaonici (po potrebi i više) i ured voditeljice knjižnice (25m²). Radno vrijeme knjižnice za korisnike je od 8:30 do 15 sati, od ponedjeljka do petka. Otvorena je za sve studente Sveučilišta u Mostaru, nastavnike, uposlene u SKB Mostar i ostalu zainteresiranu javnost. Od samog osnutka 2000g. Knjižnica je orijentirana na elektronske izvore informacija i nabavku obavezne udžbeničke građe u više primjeraka, financiranje za fond udžbeničke građe se osigurava prvenstveno iz članarina korisnika (10KM/korisnik) i učešćem na natječajima Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke (FMON-a), te je stoga još uvijek nedostatan broj primjeraka. Fond knjižnice na kraju 2015. godine iznosio je 335 knjiga, 129 magistarskih radova, 66 doktorskih radova, 475 diplomskih radova i uvid u iste je OA.

Posjedujemo i određeni broj medicinske literature na engleskom jeziku koji smo dobili prilikom osnivanja kao donaciju, no zbog starijeg izdanja i stranog jezika ista se koristi sve manje čak i kao referentna literatura. Razlog tomu je i što imamo osigurane pristupe Ovid, Springer, Ebsco, Hinari, Ardi bazama podataka (besplatne). Nemamo pretplate na inozemne časopise, osim na Collegium Antropologicum, a dobijamo povremeno besplatne pristupe nekim medicinskim časopisima (kao npr. trenutno: New England Journal of Medicine). Naša knjižnica je od 2009.g članica EAHIL (European Association for Health Information and Libraries). Uspješna suradnja sa SMK Zagreb rezultirala je i redovitim prisustvovanjem MICC godišnjim konferencijama u njihovoj organizaciji. Pored toga knjižnica za svoje korisnike je omogućila i korištenje Subito usluge (dobavljanje dokumenata, članaka iz inozemnih knjižnica u roku od 24h) i međuknjižnične posudbe.

i) Ocijenite stupanj informatizacije knjižnice. Posebno navedite računalne baze podataka knjiga i časopisa dostupnih nastavnicima, suradnicima i studentima i opišite način i učestalost korištenja. Usporedite se sa srodnim visokim učilištima.

U prostoru knjižnice korisnicima na raspolaganju su 5 računala i bežični pristup internetu za rad na vlastitim uređajima. U knjižnici se koristimo METELwin programom za knjižnice. Program je zbog svoje složenosti, a manjka osoblja još uvijek u bazičnoj fazi iskorištenosti. Sa

svih računala na Fakultetu dostupne su gore pomenute baze podataka (Ovid, Springer, Ebsco, Hinari, Ardi) uz napomenu kako se radi o djelomičnom i besplatnom pristupu koji se produljuje iz godine u godinu i proširuje s dodatnim izvorima na istom principu isključivo kroz ostvarene kontakte i angažman voditeljice medicinske knjižnice.

j) Komentirajte uredske prostore za rad stručnih službi (primjerice tajništva, računovodstva, informatičke službe i slično).

Uredski prostori za rad stručnih službi, u vrlo su dobrom stanju, pristojnih kvadratura, prihvatljivo namješteni i opremljeni svom potrebnom opremom i uređajima. Prosječna ocjena tih prostora je 4.

k) Obrazložite omjer proračunskih (nastavnih, znanstvenih i umjetničkih) i tržišnih prihoda visokog učilišta te komentirajte stupanj autonomnosti i fleksibilnosti koje visoko učilište ima u financijskom poslovanju.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, u 2015. godini, ostvario je prihode u ukupnom iznosu od 1.375.472,42KM. Od tog iznosa prihodi iz proračuna iznosili su 546.325,00KM ili 39,70% a tržišni prihodi iznosili su 829.147,42KM ili 60,30%.

l) Komentirajte detaljnije strukturu izvora tržišnih prihoda (naplata školarine od studenata, istraživački projekti, usluge, ostale djelatnosti) visokog učilišta.

Tržišni prihodi Fakulteta u 2015. godini iznosili su 829.147,42KM ili 60,30% od ukupnih prihoda.

Struktura pomenutih prihoda je sljedeća:

- školarine za preddiplomski studij 647.100,33KM (78%)
- školarine za doktorski studij 57.215,01KM (6,9%)
- ostali prihodi od studenata (uvjerenja, kopije nastavnih planova, komisijski ispiti...) 37.070,13KM (4,5%)
- iznajmljivanje prostora 12.000,00KM (1,4%)
- sudska vještačenja 1.498,50KM (0,2%)
- projekti 33.726,06KM (4,1%)
- potpore 12.527,15KM (1,5%)

- prihodi od RH 28.010.24KM (3,4%)

m) Navedite na koji način upravljate prihodom od tržišnih usluga kako biste unaprijedili kvalitetu djelatnosti visokog učilišta.

Što se tiče tržišnih prihoda koje Fakultet ostvaruje, može se primjetiti, da se najveći dio tih prihoda ostvari putem studentskih uplata (školarine preddiplomski studij, školarine doktorski studij, ostale uplate od studenata – potvrde, komisijski ispiti i sl.). U 2015. godini, ovi prihodi su iznosili 741.385,47 ili 89,40% od ukupnih tržišnih prihoda.

Naprijed navedeni prihodi, najvećim dijelom se troše na isplatu bruto honorara angažiranih nastavnika, a manjim dijelom na isplatu bruto plaća i materijalna prava uposlenika, nabavku materijala i usluga neophodnih za obavljanje osnovne djelatnosti, te za nabavku neophodno potrebne opreme.

Prihodi od projekata uglavnom se troše namjenski, prema usvojenom financijskom planu projekta. Iz dosadašnjeg iskustva znamo, da se ta sredstva najvećim dijelom troše na nabavku kemikalija potrebnih za realizaciju projekta, a manjim dijelom za nabavku neophodne opreme i isplatu honorara i putnih troškova nastavnicima i suradnicima koji su angažirani na projektu.

Prihodi iz RH troše se namjenski, prema odobrenom financijskom planu.

Ostali prihodi (iznajmljivanje prostora, sudska vještačenja, potpore) u pravilu nisu visoki i utroše se za tekuće potrebe kao što su nabavke materijala i tekuće održavanje.

n) Osvrnite se na postotnu strukturu trošenja tržišnih prihoda te procijenite u kojoj mjeri smanjenje ili nedostatak tih sredstava može utjecati na funkcionalnost visokog učilišta i realizaciju njegove osnovne djelatnosti.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, ostavarene tržišne prihode, najvećim dijelom troši na isplatu bruto honorara angažiranih nastavnika i suradnika. Manji dio ovih prihoda se troši za nabavku materijala i usluga, na bruto plaće i materijalna prava uposlenika, te za nabavku opreme.

U nastavku donosimo podatke o strukturi trošenja ovih prihoda u 2015. godini:

- naknade po ugovorima – troškovi angažiranih nastavnika 496.848,59KM (59,92%)
- bruto plaće uposlenika 20.217,95KM (2,44%)
- naknade uposlenicima – materijalna prava radnika 61.075,00KM (7,37%)
- putne troškove 12.521,00KM (1,51%)

- izdaci za energiju 83.959,90KM (10,13%)
- izdaci za komunikacije i komunalne usluge 16.329,00KM (1,97%)
- nabavku materijala i sitnog inventara 34.441,00KM (4,15%)
- izdaci za usluge prijevoza i goriva 2.136,00KM (0,26%)
- na unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine 899,00KM (0,11%)
- za tekuće održavanje 7.830,00KM (0,94%)
- izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa 4.875,00KM (0,59%)
- druge posebne usluge (usluge tiskanja, reprezentacija, usluge medija ...) 45.997,76KM (5,55%)
- nabavka opreme 42.017,22KM (5,07%)

Iz naprijed navedenog je vidljivo da se od ukupnih tržišnih prihoda najveći dio tj. 59,92% troši na isplatu bruto honorara angažiranih nastavnika i suradnika, 25,20% za nabavku materijala i usluga, 9,81% na bruto plaće i materijalna prava uposlenika, te 5,07% za nabavku opreme.

o) Navedite prioritet u slučaju povećanoga proračunskog financiranja visokog učilišta.

U slučaju povećanja proračunskog financiranja Medicinskog fakulteta u Mostaru prioritet bi bio ulaganje u opremu, a u svrhu unapređivanja nastavne i znanstvene djelatnosti.

Jedan od prioriteta bilo bi i opremanje prostora Dentalne poliklinike za studij dentalne medicine. Potrebna je nabava i ugradnja slijedeće opreme: zubarske stolice i fantome, qPCR uređaj, chemiluminiscent uređaj za očitavanje gelova, konfokalni mikroskop,

Navedena ulaganja korisna su za unapređivanja kako nastavne, tako i znanstvene djelatnosti, Medicinski fakultet u Mostaru teži i istraživačkim projektima i ostalim djelatnostima kojima možemo ostvariti dodatne prihode uz povećanje autonomnosti i fleksibilnosti u poslovanju fakulteta.

p) Navedite u kojoj ste mjeri zadovoljni postojećim stanjem i predložite moguća poboljšanja.

Uprava Medicinskog fakulteta u Mostaru nije zadovoljna postojećim stanjem, prvenstveno izostankom financiranja vanjske suradnje iz proračunskih sredstava. Medicinski fakultet u sklopu nedostatka kadra ostvaruje nastavno djelovanje vanjskom suradnjom, većinom u kliničkom dijelu nastave i stručnim studijima.

Tablica 7.1. Zgrade visokog učilišta

Navedite postojeće zgrade, zgrade u izgradnji i planiranu izgradnju.

Identifikacija zgrade	Lokacija zgrade	Godina izgradnje	Godina dogradnje ili rekonstrukcije	Ukupna površina prostora za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja u m ²	Ukupna površina prostora za provedbu znanstvenih istraživanja u m ²
12.	Krug SKB Mostar, građ. zemljište k.č.2514/2, 2520, 2521/2, 2518/1	2002 - 2008	Akadska 2013/2014 Predavaonica 5	4290,87 m ²	445.57 m ²

Tablica 7.2. Predavaonice

Identifikacija zgrade	Redni broj ili oznaka predavaonice	Površina (u m ²)	Broj sjedećih mjesta za studente	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti* (od 1 do 5)
12.	Veliki amfiteatar	334.10	250	40	5
12.	Predavaonica 1	70.56	48	40	5
12.	Predavaonica 2	53.08	30	40	5
12.	Predavaonica 3	53.08	30	40	5
12.	Predavaonica 4	70.56	48	40	5
12.	Predavaonica 5	75.85	60	40	5
12.	Kabinet za informatiku (VIII)	65.90	25	41.5	3
	Ukupno	670,77			

Tablica 7.3. Laboratoriji/praktikumi koji se koriste u nastavi

Identifikacija zgrade	Interna oznaka prostorije laboratorija/praktikuma	Površina (u m ²)	Broj radnih mjesta za studente	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti (od 1 do 5)
12.	Praktikum za fiziologiju, fiziku i TNZ (I)	96.01	15	25	4
12.	Praktikum za histologiju i biologiju (II)	74.05	15	5.6	3
12.	Secir – dvorana + Spremište (III)	86.55	15	12.2	5
12.	Anatomski praktikum (IV)	69.15	15	11.7	4
12.	Praktikum za patofiziologiju, patologiju, farmakologiju i mikrobiologiju (V)	71.08	15	16	3
12.	Praktikum za MKBK + spremište (VI)	79.47	15	5.3	3
12.	Kabinet vještina (VII)	40	6	25	4
	Ukupno	516,31			

*Broj sati korištenja Farmaceutski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija

Tablica 7.4. Nastavne baze (radilišta) za praktičnu nastavu

Identifikacija zgrade 12.	Naziv nastavne baze (radilišta)	Broj studenata koji pohađaju pojedinu nastavnu bazu	Broj sati nastave (tjedno) koja se održava u pojedinoj nastavnoj bazi
Mostar-4200735860023	Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine 88000 Mostar, Vukovarska 46	41	30 sati nastave u turnusu
Dom Zdravlja Mostar 4227220420000	Centar za edukaciju kadrova Dom zdravlja Mostar	41	Blok nastava vježbe, 40 sati tjedno
SKBM 4227224680006	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	116	Po svakoj kliničkoj godini 40 sati tjedno

Tablica 7.5. Opremljenost računalnih učionica

(Navedite podatke o računalima u računalnim laboratorijima/praktikumima koji se koriste u nastavi)

Broj novijih računala (do 3 godine)	Broj računala starijih od 3 godine	Ocjena funkcionalnosti (od 1 do 5)	Ocjena održavanja (od 1 do 5)	Ocjena mogućnosti korištenja izvan nastave (od 1 do 5)
5	25	4	4	4

Tablica 7.6. Nastavnički kabineti

Identifikacija zgrade	Broj nastavničkih kabineta	Prosječna površina u m ²	Ocjena opremljenosti (od 1 do 5)	Prosječna površina u m ² po stalno zaposlenom nastavniku/suradniku
12.	12 kabineta	20.97	5	-

Tablica 7.7. Prostor koji se koristi samo za znanstveno-istraživački rad

Identifikacija zgrade	Interna oznaka prostorije ili oznaka laboratorija	Površina (u m ²)	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti (od 1 do 5)
12.	Laboratorij za staničnu kulturu ¹ (I)	23.41	-	4
12.	Laboratorij za integrativnu biologiju i imunologiju (II)	43.96	10	4
12.	Laboratorij za integrativnu fiziologiju i farmakologiju (III)	66.61	5	3
12.	Laboratorij za molekularnu dijagnostiku (u pripremi) (IV)	24.94	-	2
12.	Citogenetski laboratorij (V)	29.01	20	4
12.	Morfološki laboratorij (VI)	47.19	20	4
12.	Laboratorij za staničnu kulturu 2 (u pripremi) (VII)	14.38	10	3
12.	Praonica posuđa (VIII)	13.56	20	3
12.	Laboratorij za rad sa životinjama (Vivarij) + ostava (IX)	36.74	-	3
12.	Kabinet za fluorescenciju (X)	15.81	10	4

Tablica 7.8. Prostor koji se koristi samo za stručni rad

Identifikacija zgrade	Interna oznaka prostorije ili oznaka laboratorija/radionice	Površina (u m ²)	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti (od 1 do 5)
12.	Citogenetski laboratorij (V)	29.01	20	4

Tablica 7.9. Kapitalna oprema

(Navedite podatke o raspoloživoj kapitalnoj opremi visokog učilišta čija nabavna vrijednost prelazi 200 000 kuna)

Naziv instrumenta (opreme)	Nabavna vrijednost	Godine starosti
-	-	-

Tablica 7.10. Opremljenost knjižnice

Ukupna površina (u m2)	Broj zaposlenih	Broj sjedećih mjesta	Broj studenata koji koriste knjižnicu	Postoji li računalna baza podataka vaših knjiga i časopisa
150	1	25	302	DA

Broj naslova knjiga	Broj udžbenika*	Ocjena suvremenosti knjiga i udžbenika (od 1 do 5)	Broj naslova inozemnih časopisa	Broj naslova domaćih časopisa	Ocjena funkcionaln osti kataloga knjiga i časopisa	Ocjena opremljenost i (od 1 do 5)**	Ocijenite kvalitetu i dostupnost elektroničkih sadržaja (od 1 do 5)***
78	335	3	1	2	4	3	3

* Broj udžbenika podrazumijeva sve udžbenike bez obzira na broj primjeraka.

** Mogućnosti kopiranja za nastavnike i studente, nabava kopija iz drugih knjižnica, katalogi radova nastavnika itd.

*** Pod elektroničkim se sadržajima podrazumijevaju elektronička izdanja knjiga, časopisa, baze podataka, ali i katalogi vlastite i vanjskih knjižnica.

Tablica 7.11. Financijska evaluacija

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU			
osnovnih pozicija računa dobiti i gubitka za 2014. i 2015. godinu			
Red. Br.	POZICIJA	Izvršenje u KM za 2015. godinu	Izvršenje u KM za 2014. godinu
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
I	PRIHOD (IA+IB)	1.375.472,42	1.663.166,52
IA	PRIHODI IZ PRORAČUNA	546.325,00	637.359,40
-	<i>Prihodi iz proračuna ostvareni preko Rektorata Sveučilišta u Mostaru</i>	546.325,00	637.359,40
IB	VLASTITI PRIHODI	829.147,42	1.025.807,12
-	<i>Prihod od studentskih uplata</i>	741.385,47	917.502,30
-	<i>Prihod od projekata</i>	33.726,06	81.939,02
-	<i>Prihod od potpora i ostali prihodi</i>	26.025,65	26.365,80
-	<i>Prihodi od RH</i>	28.010,24	0,00
II	RASHODI (IIA+IIB)	1.333.455,20	1.280.381,81
IIA	BRUTO PLAĆE (ukupni troškovi plaća)	501.217,95	492.284,69
IIB	OSTALI RASHODI	832.237,25	788.097,12
-	<i>Naknade po ugovorima - angažirani nastavnici</i>	562.173,59	500.201,71
-	<i>Naknade uposlenicima - materijalnih prava radnika</i>	61.075,00	70.325,00
-	<i>Materijalni i drugi izdaci</i>	208.988,66	217.570,41
-	<i>Troškovi iz Republike Hrvatske</i>	0,00	0,00
III	RAZLIKA PRIHODA I RASHODA (I-II)	42.017,22	382.784,71
	<i>Primitci od zaduživanja (domaće i ino)</i>		
	<i>Primitci od prodaje stalnih sredstava</i>		
	<i>Ostali kapitalni primitci</i>		
IV	UKUPNO KAPITALNI PRIMITCI	0,00	0,00
	<i>Izdatci za nabavu stalnih sredstava</i>	42.017,22	20.932,55
	<i>Izdatci za otplatu zaduživanja (domaće i ino)</i>		
	<i>Ostali kapitalni izdatci</i>		
V	UKUPNO KAPITALNI IZDATCI	42.017,22	20.932,55
VI	RAZLIKA PRIMITAKA I IZDATAKA (IV-V)	-42.017,22	-20.932,55
VII	SVEUKUPNI REZULTAT (III+VI)	0,00	361.852,16

PRILOZI**Prilog 1.****Prilog 1.1. Popis katedri s brojem stalno uposlenih nastavnika i suradnika***

Katedre	Broj stalno uposlenih/SKBM
Anatomija	5
Medicinska biologija i genetika	2
Histologija i embriologija	3
Biofizika i medicinska fizika	1
Znanstvena metodologija i medicinska informatika	0
Medicinska kemija i biokemija	4
Medicinska psihologija	5
Medicinska fiziologija	4
Imunologija	2
Temelji neuroznanosti	1
Patologija	6
Patofiziologija	5
Mikrobiologija	2
Farmakologija	2
Psihijatrija	6
Radiologija i nuklearna medicina	7
Povijest medicine	0
Interna medicina	21
Neurologija	6
Anestezija i reanimatologija	3
Dermatovenerologija	5
Kirurgija	23
Ginekologija i opstetricija	10
Bolesti glave i vrata	11
Bolesti i ozljede lokomotornog sustava	11
Pedijatrija	15
Obiteljska medicina	0
Infektologija	5
Oftalmologija	7
Sudska medicina	0
Zdravstvena ekologija i medicina rada	1

Socijalna medicina i menadžment u zdravstvu	1
Epidemiologija i medicinska statistika	2
Urgentna medicina	Nastavnici s katedre Anesteziologija i reanimatologija 22
Medicinska etika i bioetika	Nastavnici s katedre Infektologija 2
Vijeće predmeta	
Uvod u medicine	Nastavnici s kliničkih katedri 15
Engleski jezik	
Klinička propedeutika	Nastavnici s kliničkih katedri 18
Urgentni staž	Nastavnici s kliničkih katedri 22
Internistički staž	Nastavnici s kliničkih katedri 21
Pedijatrijski staž	Nastavnici s kliničkih katedri 7
Ginekološki staž	Nastavnici s kliničkih katedri 9
Kirurški staž	Nastavnici s kliničkih katedri 15
Izborni predmeti	Nastavnici s temeljnih i kliničkih katedri
Edukacijski centar	
Centar za stalno medicinsko usavršavanja	Nastavnici s temeljnih i kliničkih katedri 13

**Broj nastavnika i suradnika iz Sveučilišne kliničke bolnice Mostar i Medicinskog fakulteta*

Prilog 1.2. Popis klinika, odjela, zavoda i centara

SVEUČILIŠNA KLINIČKA BOLNICA MOSTAR
Klinike
Klinika za unutarnje bolesti s centrom za dijalizu
Klinika za kirurgiju
Klinika za neurologiju
Klinika za ortopediju
Klinika za onkologiju
Klinika za očne bolesti
Klinika za urologiju
Klinika za dječje bolesti
Klinika za infektivne bolesti
Klinika za psihijatriju
Klinika za kožne i spolne bolesti
Klinika za otorinolaringologiju i maksilofacijalnu kirurgiju (ORL i MFK)
Klinika za ginekologiju i porodništvo
Klinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
Odjeli
Odjel za za plućne bolesti i TBC
Odjel za anesteziju, reanimaciju i intenzivno liječenje
ZAVODI
Klinički zavod za radiologiju
Klinički zavod za patologiju, citologiju i sudsku medicinu
Zavod za nuklearnu medicinu
Zavod za laboratorijsku dijagnostiku
Zavod za mikrobiologiju i molekularnu dijagnostiku
CENTRI
Centar za urgentnu medicinu i hitne prijeme (CUM)
Centar za medicinsku fiziku i zaštitu od zračenja
Transfuzijski centar
Centar za kliničku farmakologiju
Informatička učionica – Medicinski fakultet
Kabinet kliničkih vještina – Medicinski fakultet
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FEDERACIJE B i H
Službe
Služba za epidemiologiju
Služba za zdravstvenu ekologiju
Služba za promociju zdravlja i zdravstvenu edukaciju

Prilog 1.3. Popis odbora i povjerenstava

Odbori
Odbor za doktorate
Povjerenstva
Povjerenstvo za izbore u zvanja
Povjerenstvo za poštivanje etičkih načela
Povjerenstvo za nostrifikaciju diploma
Povjerenstvo za nastavna štiva
Povjerenstvo za ECTS bodove
Povjerenstvo za provedbu Bolonjskog procesa
Povjerenstvo za osiguranje kvalitete
Povjerenstvo za vještačenje
Povjerenstvo za diplomske radove
Povjerenstvo za nastavu
Povjerenstvo za prijam kandidata na studij s drugih Sveučilišta
Sudovi
Sud časti
Stegovni sud

Prilog 2.**Prilog: 2.1. Program doktorskog studija**

OBVEZNI PREDMETI NA DOKTORSKOM STUDIJU	
Naziv predmeta	ECTS
Sustav znanosti, izobrazba i karijera znanstvenika	1,0
Etika u kliničkim istraživanjima	2,0
Kako napisati izvorni znanstveni članak, održati predavanje o svom radu ili pripremiti poster	1,0
Znanstveni rad i inetrnet	3,0
Biostatistika I	6,0
Epidemiološke metode u istraživanju	3,0
Medicina utemeljena na dokazima	2,0
IZBORNI PREDMETI NA DOKTORSKOM STUDIJU	
Signalne molekule kao mete u individualnom pristupu liječenju bolesti	1,5
Molekularno – biološke metode u biomedicinskim istraživanjima	2,0
Slobodni radikali i antioksidansi u patogenezi bolesti	1,5
Uzgoj stanica i staničnih linija	1,5
Apneja tijekom spavanja	2,0
Nove spoznaje u biologiji (novotvorina)	2,0
Uloga hipertermije i fototerapije u liječenju malignih bolesti	2,0
Čimbenici ranog razvoja čovjeka	2,0
Genotipizacija bakterija uzročnika bolničkih infekcija	2,0
Regulacija rasta i diobe stanice u fiziološkim i patološkim uvjetima	2,0
Zagonetka boli	1,5
Molekularno – genetička osnova nasljednih bolesti: od gena do funkcije	2,0
Neurotransmitori u zdravlju i bolesti	2,0
Hemostaza i vaskularna biologija – bazični i klinički aspekti	1,5
Otkriće lijekova	2,0
Infekcija i imunost	5,0
Patofiziologija mineralnog metabolizma i metaboličke bolesti kostiju	3,0
Varijacije u genomu: doprinos nastanku složenih	1,5
Pokusne životinje u biomedicinskim istraživanjima	3,0
Pokusne životinje kao modeli za istraživanje bolesti u ljudi	3,0
Kako napraviti vlastiti organ	2,0
Razvoj i prirodene bolesti bubrega	2,0
Zdravstveni sistem i zdravstvena politika	2,0
Zdravstvena ekonomika	2,0
Principi pristupa planiranju u ukupnoj primarnoj zdravstvenoj zaštiti-usporedba sa razvijenim zemljama EU	1,5
Upravljanje zdravstvenim ustanovama	2,0
Upravljanje promjenama	3,0
Zdravstveno ponašanje pojedinca i zajednice	2,5
Nasilje u obitelji i zdravlje	2,5
Uloga obiteljskog liječnika u potrošnji lijekova	2,0
Nadzor nad zaraznim oboljenjima	1,5
Simulacijski modeli u biomedicini i zdravstvu	1,5
Ekogenetika	2,0
Principi istraživanja i analize podataka u epidemiologiji	4,5
Pušenje i zdravlje	3,0
Psihomenadžment u medicini	1,5
Obitelj u zdravlju i bolesti	2,0
Komunikacijske vještine u zdravstvu	2,0

Analiza i rehabilitacija poremećaja ljudske ravnoteže i lokomocije	1,5
Suvremeni pristup ugradnji umjetnog zgloba kuka	1,5
Kirurško liječenje bolesti slabinske kralješnice - funkcionalna anatomija, biohemanika, dijagnostika, operacijski postupci	2,0
Prometni traumatizam)	2,0
Sportska medicina	1,5
Endovaskularno liječenje bolesti krvnih žila	2,0
Osnove kirurške onkologije	2,0
Novosti u dijagnostici i liječenju tumora ženskog spolnog sustava	2,0
Suvremena dijagnostika i terapija u liječenju tumora dojke	2,0
Kolorektalni karcinom	2,0
Upalne bolesti crijeva	2,0
Medicina utemeljena na dokazima - indikacije i postupci domicilnog liječenja u osoba s bolestima dišnih organa	2,0
Imunološke plućne bolesti – dijagnostika, diferencijalna dijagnostika, liječenje	2,0
Anemije - trajni izazov laboratorijskoj dijagnostici	1,5
Bolesti i stanja na oralnim sluznicama kao najraniji indikatori općih bolesti	1,5
Medikamentozni pristup liječenju senilne makularne degeneracije	1,5
Klinička primjena antibiotika i antimikrobna politika	2,0
Emergentne i reemergente zarazne bolesti	3,0
Bolesti nadbubrežne žlijezde	1,5
Metaboličke bolesti kostiju	2,0
Arterijska hipertenzija	1,5
Znanstvene osnove poremećaja moždane cirkulacije	2,0
Znanstveni pristup glavobolji	2,0
Epilepsije i stanja sa poremećajem svijesti	2,5
Medicinska antropologija	2,0
Sudskomedicinski pristup procjeni stanja i liječenju bolničkih pacijenata	1,5
Uloga liječnika u sprječavanju mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja	1,5
Posttraumatski stresni poremećaj -dijagnostika i terapija	2,5
Holistička/komplementarna medicina i integrativna zaštita duševnog zdravlja	3,0
Komorbiditet u suvremenoj medicini – dileme, kontroverze i izazovi	2,5
Osnove opće psihopatologije i bihevioralne medicine	3,0
Biostatistika 2	4,0
Minimalno invazivna kirurgija tumora probavnog trakta	2,0
Sugestija, autosugestija i hipnoza u medicini	1,5
Liječnička odgovornost za štetu u medicini i postupci za utvrđivanje odgovornosti	2,5
Bolesti dojke	1,5
Bolesti štitne žlijezde: suvremena dijagnostika i liječenje	2,0
Suvremeni dijagnostički i terapijski pristup celijakiji	3,0
Dijagnostika i liječenje karcinoma prostate	2,0
Infekcija s H. Pylori, epidemiologija, dijagnostika i terapija	3,0

Prilog 2. 2. Primjer Syllabusa Katedre za Histologiju i embriologiju

<i>Naziv kolegija</i>	Histologija i embriologija			Kod kolegija	
<i>Studijski program Ciklus</i>	Integrirani sveučilišni studij, medicina			Godina Studija	1
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	10,5	<i>Semestar</i>	2	Broj sati po semestru (p+v+s)	135 (50+41+44)
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>	/	<i>Usporedni uvjeti:</i>	/
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti 1. godine studija medicine			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	izv. prof. dr. sc. Katarina Vukojević, dr. med. Nastavnik: doc. dr. sc. Violeta Šoljić, dr. med.				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljkom i četvrtkom od 09-10h ili po dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	katarina.vukojevic@sve-mo.ba				
<i>Asistent</i>	Dr. Andrija Buntić Dipl. ing. Zdenka Zovko				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	-				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	-				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Ciljevi ovog kolegija su: upoznati studente medicine s osnovnim činjenicama o razvoju čovjeka. Također će se upoznati s mikroskopskom građom i funkcijom ljudskih tkiva koja izgrađuju organe i organske sustave u tijelu čovjeka.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći:</p> <p>Opći ishodi:</p> <p>Znati planirati samostalno učenje kroz studij na način kritičkog i samokritičkog propitivanja znanstvenih istina.</p> <p>Demonstrirati posjedovanje osobnih kvaliteta ličnosti (rad u timu i osobni doprinos, zainteresiranost, aktivno slušanje i izgradnja pozitivnih odnosa s članovima grupe).</p> <p>Specifični ishodi:</p> <p>Mikroskopiranjem preparata ljudskih tkiva i organa studentima će se kroz praktični rad približiti osnove mikroskopske građe tijela. Stečena znanja o normalnoj građi tijela osnova su na kojima počiva patologija i patofiziologija. Poznavanje embrionalnog i fetalnog razvoja čovjeka koristiti će im u prepoznavanju, liječenju i sprečavanju poremećaja razvoja.</p> <p>Savladavanje vještine mikroskopiranja i prepoznavanja važnih histoloških struktura tkiva i organa.</p> <p>Identificiranje i pokazivanje detalja na histološkim preparatima.</p> <p>Ishodi će se vrjednovati kontinuiranom provjerom znanja, kvizovima na seminarima, te kolokviranjem vježbi i aktivnim oblicima učenja tijekom vježbi (crtanje struktura na prepratima), predavanja i održavanja seminara (kvizovi za svaku cjelinu), te na završnom praktičnom i usmenom ispitu.</p>				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Nastava predmeta Histologija i embriologija sastoji se od 21 jedinice, 21 kviz-test provjere znanja na seminarima, 21 kolokvij provjere				

	znanja na vježbama, te dva parcijalna testa. Svaka tematska jedinica sadrži: 2-3 sata predavanja, 2-3 sata seminara i 2-3 sata vježbi.			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene: Nastava iz svake cjeline počinje sa predavanjima, zatim sa seminarima i vježbama. Na seminarima studenti dobivaju problemske zadatke koje rješavaju u manjim skupinama, na kraju seminara se provjerava znanje putem kviz-testa, a nakon toga se raspravlja o točnim odgovorima uz pojašnjenja problemskih zadataka. Na vježbama studenti mikroskopiraju i crtaju zadane preparate, te kolokviraju iste.			
Studentske obveze	Završni ispit; kvizovi na seminarima; zadaće; mikroskopiranje; kolokviranje; pohađanje i aktivno sudjelovanje u nastavi. Studenti će se ocjenjivati temeljem: <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnog sudjelovanja na seminarima i vježbama. • Pripremanje nastavnih cjelina za seminare • Čitanja nastavnih tekstova i razvijanje vlastitog kritičkog razmišljanja o gradivu te izražavanja tog mišljenja. • Rada u malim skupinama • Crtanje mikroskopskih preparata na vježbama 			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave i angažiranost na nastavi	15	0,5	0%	
Seminarski rad	30	1	10%	
Pismeni ispit	120	4	40%	
Usmeni ispit	90	3	30%	
Praktični rad	60	2	20%	
Dodatna pojašnjenja:				
Ispit iz predmeta je <u>pismeni, kviz, praktični i usmeni</u> .				
<u>Pismeni test</u> (cjelokupni pismeni test 40% ocjene)				
Pravo na polaganje parcijalnih testova imaju svi oni koji nisu izostali s nastave. Također, parcijalnim testovima mogu pristupiti oni koji su kolokvirali nastavne jedinice tijekom kojih nisu bili na nastavi ili na kojima nisu pokazali dostatno znanje.				

Tijekom nastave organizirati će se dva parcijalna testa (H1 i H2). Prvi parcijalni test (H1) obuhvaća Opću embriologiju te razvoj skeletnog, mišićnog, krvožilnog, dišnog, živčanog i kožnog sustava Specijalne embriologije. Histološke teme u prvom parcijalnom testu čine epitelno, vezivno, masno, hrskavično, koštano, živčano i mišićno tkivo te žilni sustav, krvne stanice i stvaranje krvnih stanica, imunosni, dišni, neuroendokrini sustav i koža. Prvi parcijalni test sadrži 60 pitanja (30 pitanja iz Embriologije i 30 pitanja iz Histologije). Drugi parcijalni test (H2) obuhvaća razvoj tjelesnih šupljina, probavni i urogenitalni sustav, razvoj glave i vrata, uha i oka Specijalne embriologije. Histološke teme u drugom parcijalnom testu čine probavni sustav, jetra, gušterača, mokraćni sustav, muški i ženski spolni sustav i osjetni organi. Drugi parcijalni test sadrži 50 pitanja (20 pitanja iz Embriologije i 30 pitanja iz Histologije).

Položeni pismeni kolokviji (koji će se održavati tijekom vježbi) iz svih nastavnih cjelina preduvjet su za izlazak na parcijalne pismene ispite. Položeni parcijalni testovi priznaju se tijekom tekuće akademske godine. Za studente koji nisu položili parcijalne testove pismeni dio ispita čini jedinstvenu cjelinu od 110 pitanja i ne može se polagati odvojeno.

Kriteriji ocjenjivanja pismenog ispita: Ukupan postotak točnih odgovora potreban za pozitivnu ocjenu je 60% na pismenim testovima. Za pozitivnu ocjenu također je potrebno postići 50% točnih odgovora iz prve i druge skupine pitanja iz Embriologije te iz prve i druge skupine pitanja iz Histologije.

H1-prva parcijala

36-41=dovoljan(2);
42-48=dobar(3);
49-54=vrlo dobar(4);
55-60=izvrstan(5);

H2-prva parcijala

30-35=dovoljan(2);
36-40=dobar(3);
41-45=vrlo dobar(4);
46-50=izvrstan(5);

Cjelokupni pismeni test

66-76=dovoljan(2);
77-88=dobar(3);
89-99=vrlo dobar(4);
100-110=izvrstan(5);

Kvizovi na seminarima (10% završne ocjene)

Nakon svakog seminara provodi se pisani kviz koji se sastoji od 10 pitanja. Maksimalan broj osvojenih bodova je 210. Točni odgovori će se vrednovati i kontinuirano zbrajati, a nakon završetka turnusa i ocijeniti. Ocjena iz ovog vida provjere znanja iznosi:

126-146=dovoljan(2);
147-167=dobar(3);
168-188=vrlo dobar(4);
189-210=izvrstan(5);

*Praktičnom ispit*u mogu pristupiti studenti koji su položili prvi i drugi dio testa, odnosno cjelokupan test iz Histologije i embriologije, a nakon položenog praktičnog ispita mogu pristupiti *usmenom ispit*u.

Praktični ispit (20% završne ocjene)

Praktični ispit se sastoji od 7 histoloških preparata. Studenti trebaju na mikroskopu prepoznati minimalno 5 od 7 preparata, a nakon toga trebaju prepoznati mikroskopske detalje na preparatu. Boduje se prepoznavanje preparata (maksimalno 7 bodova), pokazivanje zadate strukture na preparatu koji je točno prepoznat (maksimalno 7 bodova), te pronalaženje zadate strukture na preparatu koji je točno prepoznat (maksimalno 7 bodova).

13-14=dovoljan(2);
15-17=dobar(3);
18-19=vrlo dobar(4);
20-21=izvrstan(5);

Usmeni ispit (30% završne ocjene)

Usmeni ispit se sastoji od 4 pitanja (1. opća embriologija, 1. specijalna embriologija, 1. opća histologija, 1. specijalna histologija). Studenti izvlače kartice s pojedinim pitanjima.

Završna ocjena: Konačna ocjena je zbroj pondera=

cjelokupni pismeni (40%) + kvizovi na seminarima (10%) + praktični (20%) + usmeni (30%) ispit.

Obvezna literatura:	Junqueira LC, Carneiro J, Kelley RO. Osnove histologije. Zagreb: Školska knjiga; 2005. Sadler TW. Medicinska embriologija. 10 izdanje, Zagreb: Školska knjiga; 2008. Vukojević K, Šoljić V. Praktikum iz histologije i embriologije za studente medicine. 1. izdanje, Mostar: Medicinski fakultet; 2015.
Dopunska literatura:	Durst-Živković B. Praktikum iz histologije. Zagreb: Školska knjiga; 1998. VMS image collection: Histology Atlas, 2008.
Dodatne informacije o kolegiju	Način praćenja kvalitete nastave: Studentska anketa Analiza kvalitete nastave od strane studenata i nastavnika Analiza prolaznosti na ispitima Izvešće Ureda za kvalitetu nastave Samoevaluacija i Izvaninstitucijska evaluacija (posjet timova za kontrolu kvalitete)

PRILOG: Kalendar nastave

<i>Broj nastavne jedinice</i>	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: opća embriologija 1

	Kratki opis: Gametogeneza, prvi i drugi tjedan razvoja Menstruacijski, ovarijski ciklus i oplodnja Priprema preparata u histologiji Literatura: obavezna i dopunska
II.	Naslov: opća embriologija 2 Kratki opis: Embrionalno, fetalno razdoblje i prirodene malformacije Posteljica i placenta membrana Posteljica i pupkov tračak Literatura: obavezna i dopunska
III.	Naslov: Epitelno i vezivno tkivo Kratki opis: Pokrovni i žljezdani epitel, Stanice i međustanična tvar vezivnog tkiva, Pokrovni epiteli, neformirano vezivno tkivo, tetiva Literatura: obavezna i dopunska
IV.	Naslov: Krvne stanice Kratki opis: Stvaranje krvnih stanica Krvne stanice i anomalije Razmaz koštane srži i krvni razmaz Literatura: obavezna i dopunska
V.	Naslov: Hrskavica i kost Kratki opis: Potporno tkivo-hrskavica, masno tkivo i kosti, okoštavanje Razvoj skeletnog sustava Hijalina, elastična i vezivna hrskavica, dekalcinirana kost, izbrusak kosti, enhondralno i dezmalno okoštavanje Literatura: obavezna i dopunska
VI.	Naslov: Mišićno tkivo Kratki opis: Razvoj i građa mišićnog tkiva Morfološki temelji kontraktilnosti Skeletni , glatki i srčani mišić Literatura: obavezna i dopunska
VII.	Naslov: Živčano tkivo Kratki opis: Razvoj i građa živčanog tkiva Histološka građa živčanog tkiva Kralježnička moždina, veliki mozak, mali mozak, periferni živac, ganglij Literatura: obavezna i dopunska
VIII.	Naslov: Srce i krvne žile Kratki opis: Razvoj i građa srca i krvnih žila Građa srca i krvnih žila, posteljica Srčani zalistak, arterija, vena Literatura: obavezna i dopunska
IX.	Naslov: Limfni sustav Kratki opis: Limfni sustav Limfni organi, regionalni limfni čvorovi i limfne žile Timus, limfni čvor, slezena i nepčana tonzila Literatura: obavezna i dopunska
X.	Naslov: Neuroendokrini sustav Kratki opis: Neuroendokrini sustav Organizacija endokrinih žlijezda Hipofiza, štitna žlijezda, nadbubrežna žlijezda, epitelno tjelešće Literatura: obavezna i dopunska

XI.	Naslov: Dišni sustav i koža
	Kratki opis: Razvoj i građa dišnog sustava, Kožni sustav Respiracijska membrana i koža Pluća i dušnik, koža i mliječna žlijezda
	Literatura: obavezna i dopunska
XII.	Naslov: Glava i vrat 1
	Kratki opis: Razvoj glave i vrata Razvoj i anomalije glave i vratnih organa Usna, vršak jezika, papilla vallata i slinovnice
	Literatura: obavezna i dopunska
XIII.	Naslov: Glava i vrat 2
	Kratki opis: Usna šupljina Građa usne šupljine Nepce, zub i razvoj zuba
	Literatura: obavezna i dopunska
XIV.	Naslov: Tjelesne šupljine i probavna cijev 1
	Kratki opis: Razvoj tjelesnih šupljina Građa probavne cijevi Jednjak i želudac
	Literatura: obavezna i dopunska
XV.	Naslov: Probavna cijev 2
	Kratki opis: Razvoj i građa probavne cijevi Građa probavnog sustava Tanko i debelo crijevo, crvuljak
	Literatura: obavezna i dopunska
XVI.	Naslov: Žlijezde probavne cijevi
	Kratki opis: jetra i gušterača
	Literatura: obavezna i dopunska
XVII.	Naslov: Mokraćni sustav
	Kratki opis: Razvoj i građa mokraćnog sustava Građa mokraćnog sustava Bubreg, mokraćni mjehur i mokraćovod
	Literatura: obavezna i dopunska
XVIII.	Naslov: Ženski spolni sustav
	Kratki opis: Razvoj i građa ženskog spolnog sustava Građa ženskog spolnog sustava Jajnik, jajovod, maternica, rodnica
	Literatura: obavezna i dopunska
XIX.	Naslov: Muški spolni sustav
	Kratki opis: Razvoj i građa muškog spolnog sustava Građa muškog spolnog sustava Testis, sjemenovod, prostata, sjemenski mjehurić i penis
	Literatura: obavezna i dopunska
XX.	Naslov: Uho
	Kratki opis: Razvoj i građa uha
	Literatura: obavezna i dopunska
XXI.	Naslov: Oko
	Kratki opis: Razvoj i građa oka
	Literatura: obavezna i dopunska

Prilog: 2. 3. Program integriranog studija medicine

	Red.	NAZIV KOLEGIJA	Semestar i broj sati		Ukupno	ECTS bodovi
	br.		I	II		
			P S V			
1. godina	1.	Uvod u medicinu	44+36+10		90	5,0
	2.	Medicinska biologija i genetika	82+34+34		150	11,5
	3.	Engleski jezik	0+60+0		60	2,5
	4.	Znanstvena metodologija i medicinska informatika	22+28+70		120	9,0
	5.	MIP 1		10+10+10	30	1,5
	6.	Medicinska etika i bioetika	5+5		10	0,5
	7.	Anatomija		76+46+88	210	18
	8.	Histologija i embriologija		46+46+43	135	10,5
	9.	MIP 2		10+10+10	30	1,5
2. godina	1.	Medicinska fizika i biofizika	24+16+20		60	4,5
	2.	Medicinska kemija i biokemija	116+58+36		210	15,0
	3.	Temelji neuroznanosti	20+56+24		100	8,5
	4.	Medicinska etika i bioetika	5+5		10	0,5
	5.	MIP 1	10+10+10		30	1,5
	6.	Fiziologija		67+74+39	180	18
	7.	Imunologija		25+19+6	50	4,5
	8.	Medicinska Psihologija		15+15+15	45	3,5
	9.	Engleski jezik		0+60+0	60	2,5
	10.	MIP 2		10+10+10	30	1,5
3. godina	1.	Patologija	70+70+70		210	19,0
	2.	Patofiziologija	45+60+30		135	11,0
	3.	Mikrobiologija		21+30+44	95	7,0
	4.	Medicinska etika i bioetika		5+5	10	0,5
	5.	Farmakologija		50+50+35	135	9,5
	7.	Klinička propedeutika		30+0+60	90	5,0
	8.	Psihijatrija		30+30+30	90	5,0
	10.	MIP 1		10+10+10	30	1,5
	11.	MIP 2		10+10+10	30	1,5
	4. godina	1.	Radiologija i nuklearna medicina	50+25+55		130
2.		Medicinska etika i bioetika	5+5		10	0,5
3.		Interna medicina	70+90+230		390	20
4.		Povijest medicine	10+5		15	1
5.		Neurologija		27+25+48	100	7
6.		Anestezijologija i reanimatologija		20+0+40	60	5,5
7.		Infektologija		20+35+65	120	8,5
8.		Dermatovene-rologija		33+17+30	80	6
9.		MIP -1		10+10+10	30	1,5

	Red. br.	NAZIV KOLEGIJA	Semestar i broj sati		Ukupno	ECTS bodovi
			I	II		
	10.	MIP-2		10+10+10	30	1,5
	11.	Terenska praksa – internistički predmeti	120 sati			
5. godina	1.	Kirurgija	70+65+150		285	15
	2.	Socijalna medicina i menadžment u zdravstvu	30+30+10		70	3,5
	3.	Ginekologija i opstetricija	70+60+70		200	11
	4.	Medicinska etika i bioetika	5+5		10	0,5
	5.	Bolesti glave i vrata		45+20+45	110	8
	6.	Bolesti i ozlijede lokomotornog sustava		35+30+65	130	9
	7.	Internistički staž		0+20+100	120	6
	8.	Oftalmologija		18+14+38	70	4
	9.	MIP-1		10+10+10	30	1,5
	10.	MIP-2		10+10+10	30	1,5
	11.	Terenska praksa – kir.pred.	120			
6. godina	1.	Zdravstvena ekologija i medicina rada	30+30+30		90	3,5
	2.	Pedijatrija	50+60+90		200	11
	3.	Kirurški staž	0+20+100		120	6
	4.	Sudska medicina	17+17+16		50	3
	5.	Epidemiologija i statistika sa epidemiol.stažom	25+50+45		120	4,5
	6.	Medicinska etika i bioetika	5+5		10	0,5
	7.	MIP	10+10+10		30	1,5
	7.	Pedijatrijski staž		0+20+100	120	6
	8.	Obiteljska medicina sa stažom		22+44+114	180	10,5
	9.	Ginekološki staž		0+20+100	120	6
	10.	Urgentna medicina i staž		0+20+100	120	6
11.	MIP		10+10+10	30	1,5	
		UKUPNO				360

Napomena: Po novom curriculumu staž je inkorporiran u nastavu i evauliran s 30 ECTS bodova, što odgovara ukupnom broju bodova za jedan semestar. Osim obvezne nastave sa stažom, studenti su dužni obaviti 120 sati internističke i 120 sati kirurške prakse.

Prilog: 2. 4. Popis izbornih predmeta

	Red. br.	NAZIV PREDMETA
1. godina	1.	Suvremene metode učenja
	2.	Imunoenzimatske metode u proučavanju proteina
	3.	Razvoj i prirodene bolesti bubrega
	4.	Osnove komunikacijskih vještina u liječničkoj praksi
	5.	Utjecaj aerobnog treninga na bioenergetiku srca
	6.	Kako nastaje pokret
	7.	Teratogeni čimbenici okoliša
	8.	Osnove teratologije i prenatalna dijagnostika
	9.	Anatomska fiziološka pozadina kondicionog treninga
	10.	Kako napraviti vlastiti organ
2 godina	1.	Fiziologija sporta
	2.	Novije spoznaje o molekularnim mehanizmima
	3.	Dijagnostika genskih i kromozomskih poremećaja
	4.	Psihoterapija
	5.	Kako nastaju tumori
	6.	Pomorska medicina
	7.	Laboratorijska dijagnostika upale
	8.	Okoliš i ljudsko zdravlje
3. godina	1.	Kliničko značenje razvojnih poremećaja probavnog sustava
	2.	Patofiziologija zloćudne preobrazbe i rasta
	3.	Kako spriječiti bolničke infekcije
	4.	Kako nastaju tumori
	5.	Dijagnostika, prevencija i liječenje debljine
	6.	Bol – znanstveni pristup patofiziologiji, dijagnostici i liječenju
	7.	Razvoj i prirodene bolesti bubrega
	8.	Patofiziologija – nefropatija
	9.	Obitelj u zdravlju i bolesti
4. godina	1.	Akutne respiratorne infekcije
	2.	Liječenje infuzijama i transfuzijama
	3.	Psihosomatska medicina
	4.	Supportivna skrb u onkoloških bolesnika
	5.	Znanstvena metodologija
	6.	Interpretacija laboratorijskih nalaza
	7.	UZV u anesteziji i intenzivnoj medicini
	8.	Bolesti krvarenja i zgrušavanja
	9.	Poremećaj funkcije dišnih sustava
	10.	Računalom potpomognuta auskultacija srca
	11.	Hipertenzivna bolest u trudnica
	12.	Prolazni poremećaji i gubitak svijesti
	13.	Poremećaj pamćenja, učenja, mišljenja i demencije
	14.	Bolesti srčanih zalistaka
	15.	Bolesti ovisnosti
	16.	Bolesti sluznica
	17.	Nasilje u životnoj i radnoj sredini
	18.	Medicinska gerontologija
5. Godina	1.	Pomorska medicina

	Red. br.	NAZIV PREDMETA
	2.	Uvod u medicinsko vještačenje
	3.	Medicinsko poduzetništvo
	4.	Osnove plastične rekonstruktivne i estetske kirurgije
	5.	Implantati u medicini
	6.	Laparoskopska kirurgija
	7.	Transplantacija torakalnih organa
	8.	Bol i palijativna medicina
	9.	Kirurški implantati
	10.	Klinička neurotraumatologija endokranija
	11.	Kirurška onkologija
	12.	Iznenadna smrt
	13.	Dijabetes u trudnoći
	14.	Oko, sistemske i pridružene bolesti
	15.	Laparaskopske procedure u kliničkoj praksi
6. godina	1.	Hitna stanja
	2.	Mišićno-koštane bolesti
	3.	Bol
	4.	Urgentna medicina
	5.	Cestovni prometni traumatizam
	6.	Dijagnostika i minimalno invazivne ambulantne metode tretmana krvarenja iz probavnog trakta
	7.	Hitna stanja u ORL
	8.	Suvremeni principi liječenja cerebrovaskularnih bolesti u neurokirurgiji
	9.	Pomorska, podvodna i hiperbazična medicina

Prilog 3.**Prilog. 3.1. Elementi prema kojima se izabiru pristupnici za doktorski studij u razredbenom postupku i njihova bodovna vrijednost.**

ELEMENTI ZA IZBOR PRISTUPNIKA		BODOVI
USPJEH U DIPLOMSKOM STUDIJU		
1.	Prosječna ocjena na diplomskom studiju zaokružena na jednu decimalu x 4	14 – 20 bodova*
2.	Izrazito uspješni studenti diplomskog studija **	2,5 boda
3.	Nagrada Rektora Sveučilišta u Mostaru ili nagrada Rektora nekog drugog sveučilišta u zemlji***	2,5 boda
DEMONSTRIRANJE REZULTATA I MOTIVACIJE ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI RAD		
1.	Autorstvo ili koautorstvo na in extenso, originalnom znanstvenoistraživačkom članku (CC, SCI i SSCI)	15 bodova po radu
2.	Autorstvo ili koautorstvo na in extenso, originalnom znanstvenoistraživačkom članku (Excerpta medica, Index medicus)	5 bodova po radu
3.	Usmena prezentacija na znanstvenom kongresu međunarodnom Domaćem	5 bodova 2,5 boda
4.	Poster na znanstvenom kongresu međunarodnom Domaćem	2,5 boda 1 bod
5.	Prethodno sudjelovanje u znanstvenoistraživačkom radu na znanstvenom projektu u zemlji i/ili inozemstvu u trajanju od najmanje 1 mjesec ⁺	5 bodova
6.	Sudjelovanje u znanstvenim tečajevima, radionicama ili školama međunarodni Domaći	2,5 bodova 1 bod
DODATNI BODOVI		
1.	Završena medicinska specijalizacija	2,5 bodova
2.	Izrađen i obranjen stručni magistarski rad	1 bod
RAZGOVOR S PRISTUPNIKOM 1-15 bodova		

*prosječna ocjena 3,5 – 5,0 x 4 = 14 – 20 bodova; **dokazuje uvjerenjem diplomskog studija položenim ispitima s najmanjom prosječnom ocjenom 4,0 (9,0 u sustavu 5-10); ***dokazuje predočenjem dokumenta/diplome; ⁺dokazuje se pismenom potvrdom voditelja znanstvenog projekta.

Prilog 4.

Prilog 4. 1. Dokumenti i obrasci za evaluaciju i izbor u znanstveno-nastavna zvanja na Medicinskom fakultetu u Mostaru

1. Asistent

Članak 2. U znanstveno-nastavno zvanje asistenta može biti, na razdoblje od četiri godine bez mogućnosti reizbora, izabrana osoba koja ima odgovarajući sveučilišni stupanj s najmanje 240 ECTS bodova i najnižu prosječnu ocjenu 3,5, pozitivnu ocjenu (evaluaciju) stručnog rada od strane pročelnika katedre ili dekana, a za kliničke predmete završenu specijalizaciju i pozitivno mišljenje pročelnika ili ravnatelja ustrojbene jedinice.

2. Viši asistent

Članak 3. U znanstveno-nastavno zvanje višeg asistenta može biti, na razdoblje od pet godina, s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako u međuvremenu stekne stupanj doktora znanosti, izabrana osoba koja ima završen stupanj magistra znanosti, pozitivnu ocjenu (evaluaciju) stručnog rada od strane pročelnika katedre ili dekana, a za kliničke predmete završenu specijalizaciju i pozitivno pročelnika ili ravnatelja ustrojbene jedinice, i koja ispunjava najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

- da ima objavljen najmanje jedan znanstveni rad s međunarodnom recenzijom, - da je upisala poslijediplomski doktorski studij, - da se znanstveno usavršavala u inozemstvu.

3. Docent

Članak 4. U znanstveno-nastavno zvanje docenta može biti, na razdoblje od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora, izabrana osoba koja ima: - stupanj doktora znanosti u danom području, - 3 rada objavljena u časopisima koji se indeksiraju u Current Contents-u (CC), uključujući i poglavlja u knjigama indeksirana u CC sekcijama "Current Book Contents". Jedan od tih članaka mora biti provoautorski originalni članak objavljen iz istraživanja koje je bilo obuhvaćeno u doktorskoj disertaciji ili iz područja u koje se kandidat bira, - 2 rada koji su indeksirani u drugim biomedicinskim bazama (SCI, Index Medicus/Medline, Excerpta Medica, Scopus, gdje jedan članak citiran u CC-u zamjenjuje 3 članka citirana u drugim bazama). - polovica ukupno potrebnih radova moraju biti iz područja za koje se pristupnik bira, - pozitivnu evaluaciju održane nastave od strane prodekana za nastavu prema uvjetima i u postupku utvrđenim posebnim pravilnikom, - dvije godine neprekidnog nastavnog iskustva u znanstveno-

nastavnom zvanju sa satnicom od najmanje 10 norma sati godišnje na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru - pokazane nastavničke sposobnosti te da ima pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, - položen specijalistički ispit za struke sa specijalizacijom, i najmanje dvije godine specijalističkog staža, - pozitivnu ocjenu (evaluaciju) stručnog rada od stručnog povjerenstva, a za kliničke predmete čelnika ustrojbene jedinice ili ravnatelja ustanove u kojoj je zaposlen pristupnik, - certifikat-edukacija edukatora.

Osim uvjeta iz prethodnog stavka, kandidat treba ispunjavati najmanje dva od sljedećih uvjeta: - da je aktivno sudjelovao u organizaciji znanstvenog ili stručnog skupa ili simpozija, - da je izlagao na znanstvenom ili stručnom skupu, - da je pomagao diplomandima pri izradi diplomskog rada i da je objavio barem jedan rad u koautorstvu s diplomandom, - da je bio voditelj ili predavač domaćeg ili međunarodnog projekta, - da se znanstveno usavršavao u inozemstvu nakon obrane disertacije najmanje jedan mjesec u znanstveno-istraživačkoj ustanovi.

4. Izvanredni profesor

Članak 5. U znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora može biti, na vrijeme od šest godina s mogućnošću ponovnog izbora, izabrana osoba koja ima: – najmanje pet godina nastavnog i stručnog iskustva u zvanju docenta sa satnicom od najmanje 20 norma sati godišnje na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, - ukupno 10 znanstvenih članka, od toga 5 članaka načinjenih u mandatnom razdoblju docenta (5 godina). Od ukupnog broja članaka njih 6 mora biti citirano u CC-u, od kojih jedan mora biti prvoautorski članak iz područja u koje se kandidat bira, - polovica od ukupno potrebnih radova moraju biti iz područja za koje se pristupnik bira, - deset citata u zadnjih 10 godina u SCI kojima se dokazuje međunarodno priznati znanstveni doprinos potrebit za ovo zvanje, - najmanje jednu objavljenu autorsku ili koautorsku knjigu ili skripta, koja se kao obavezni nastavni tekst (ili jedan njegov dio) koristi u preddiplomskoj, diplomskoj ili poslijediplomskoj nastavi na sveučilišnim studijima, - da je bio voditelj kolegija preddiplomskog ili poslijediplomskog studija na sveučilišnim studijima, - pozitivnu evaluaciju održane nastave, od strane prodekana za nastavu u zvanju docent prema uvjetima i u postupku utvrđenim posebnim pravilnikom, - dva mentorstva kandidata za stupanj drugog ciklusa,

- pozitivnu ocjenu stručnog rada (evaluaciju) od stručnog povjerenstva, a za kliničke predmete čelnika ustrojbene jedinice ili ravnatelja ustanove u kojoj je zaposlen pristupnik.

Osim uvjeta iz prethodnog članka, kandidat treba ispunjavati najmanje dva od sljedećih uvjeta (sve nakon izbora u zvanje docenta): - da je sadržajno i metodološki unaprijedio nastavni

proces, - da je bio recenzent dva članka u međunarodnim časopisima, - da je bio član uređivačkog odbora znanstvenog časopisa ili zbornika radova, - da je bio voditelj na domaćem ili međunarodnom projektu, - da se znanstveno usavršavao u inozemstvu najmanje tri mjeseca u znanstvenoistraživačkoj ustanovi.

5. Redoviti profesor

Članak 6. U znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora može izabrana osoba koja ima: – provedeno najmanje jedno izborno razdoblje u zvanju izvanrednog profesora sa satnicom od najmanje 20 norma sati godišnje na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, - ukupno 18 znanstvenih članka, od toga 8 članaka načinjenih u mandatnom razdoblju izvanrednog profesora (6 godina). Od ukupnog broja članaka njih 10 moraju biti indeksirani u CC-u, a od kojih jedan mora biti prvoautorski članak iz područja u koje se kandidat bira, - polovica od ukupno potrebnih radova moraju biti iz područja za koje se pristupnik bira, - dvadeset citata u zadnjih 10 godina u SCI kojima se dokazuje međunarodno priznati znanstveni doprinos potrebit za ovo zvanje, - pozitivnu evaluaciju održane nastave od strane prodekana za nastavu u zvanju izvanredni profesor prema uvjetima i u postupku utvrđenim posebnim pravilnikom, - najmanje dvije objavljene autorske ili koautorske knjige ili skripta, koje se kao obavezni nastavni tekst (ili jedan njegov dio) koristi u preddiplomskoj, diplomskoj ili poslijediplomskoj nastavi, - da je bio voditelj kolegija preddiplomskog ili poslijediplomskog studija na sveučilišnim studijima, - pozitivnu ocjenu stručnog rada (evaluaciju) od stručnog povjerenstva, a za kliničke predmete čelnika ustrojbene jedinice ili ravnatelja ustanove u kojoj je zaposlen pristupnik, - izvedene znanstvene i stručne projekte koji značajnije utječu na razvitak određenog znanstvenog područja i struke, - mentorstvo kandidata za stupanj drugog ciklusa, mentorstvo kandidata za stupanj trećeg ciklusa, doneseno odlukom vijeća ustrojbene jedinice i potvrđeno odlukom Senata Sveučilišta.

Osim uvjeta iz prethodnih stavaka, kandidat treba ispunjavati najmanje tri od slijedećih uvjeta (sve nakon izbora u zvanje izvanrednog profesora): - da je sadržajno ili metodološki unaprijedio nastavni proces, - da je izlagao na znanstvenom skupu ili simpoziju, - da je unaprijedio struku inovacijom ili uvođenjem nove tehnike ili metodologije u zvanju tj. u znanstveno-istraživačkom radu, - da je bio voditelj na domaćem ili međunarodnom projektu, - da je objavio rad s kandidatom za stupanj drugog ciklusa, - da je recenzirao najmanje dva sveučilišna udžbenika ili priručnika, - da je bio recenzent barem dva članaka u međunarodnim časopisima,

- da ima citiranost zadnjih deset godina više od četrdeset puta ili hi-indeks veći ili jednak od četiri, - da se znanstveno usavršavao u inozemstvu najmanje šest mjeseci u znanstvenoistraživačkoj ustanovi.